

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

Studijų kryptis:
VETERINARIJA (H01)

SAVIANALIZĖS SUVESTINĖ

2021, gruodis

Studijų krypties duomenys

Nr.	Studijų programos pavadinimas	Valstybinis kodas	Studijų programos rūšis	Studijų pakopa	Studijų forma (trukmė metais)	Studijų programos apimtis kreditais	Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Studijų programos vykdymo kalba	Reikalavimai stojantiejiems	Studijų programos įregistravimo data	Studijų programos vykdymo pabaigos data (jei yra)	Studijų programos vykdymo vieta
1.	Veterinarinė medicina	6011HX001	Universitetinės studijos	Vientisosios	Nuolatinė, 6 metai	360	Veterinarijos mokslų magistro kvalifikacinis laipsnis Veterinarijos gydytojo kvalifikacija	Lietuvių, anglų	Ne žemesnis kaip vidurinis ar jį atitinkantis išsilavinimas	1997-05-19	-	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
2.	Veterinarinė medicina	6011HX001	Universitetinės studijos	Vientisosios	Nuolatinė, 5,5 metų	336	Veterinarijos mokslų magistro kvalifikacinis laipsnis Veterinarijos gydytojo kvalifikacija	Lietuvių, anglų	Ne žemesnis kaip vidurinis ar jį atitinkantis išsilavinimas	1997-05-19	2022	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas

Savianalizės rengimo grupė

Nr.	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė	Pareigos	Telefono nr. (darbo ir mobilus)	El. pašto adresas
1.	Doc. dr. Aistė Kabašinskienė	Veterinarijos fakulteto prodekanė, Maisto saugos ir kokybės katedros docentė	+370 37 263695 +370 65976071	aiste.kabasinskiene@lsmuni.lt
2.	Prof. dr. Gintaras Zamokas	Veterinarijos fakulteto dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikos profesorius	+370 37 362303 +370 68541235	gintaras.zamokas@lsmuni.lt
3.	Prof. dr. Algirdas Šalomska	Veterinarijos fakulteto, Veterinarinės patobiologijos katedros profesorius	+370 37 363559 +370 61515237	algirdas.salomska@lsmuni.lt
4.	Lekt. dr. Rasa Adomkienė	Veterinarijos fakulteto, veterinarinės patobiologijos katedros lektorė	+370 37 362692 +370 655 57054	rasa.adomkiene@lsmuni.lt
5.	Lekt. dr. Tomas Kupčinskas	Veterinarijos fakulteto prodekanas, Veterinarinės patobiologijos katedros lektorius	+370 68348325	tomas.kupcinskas@lsmuni.lt
6.	Doc. dr. Aleksandr Novoslavskij	Veterinarijos fakulteto, Maisto saugos ir kokybės katedros docentas	+370 37 362695 +370 67639408	aleksandr.novoslavskij@lsmuni.lt
7.	Lekt. dr. Kristina Musayeva	Veterinarijos fakulteto, Anatomijos ir fiziologijos katedros lektorė	+370 60629236	kristina.musayeva@lsmuni.lt
8.	Doc. dr. Arūnas Rutkauskas	LSMU VA VF Stambiujų gyvūnų klinikos docentas, vyr. veterinarijos gydytojas, klinikos vadovas	+370 37 36 34 04 +370 606 10053	arunas.rutkauskas@lsmuni.lt
9.	Prof. dr. Rasa Želvytė	Veterinarijos fakulteto Anatomijos ir fiziologijos katedros profesorė	+370 37 363692 +370 610 48898	rasa.zelvyte@lsmuni.lt
10.	Prof. dr. Vita Riškevičienė	Veterinarijos fakulteto dekanė, Veterinarinės patobiologijos katedros profesorė	+370 64530276	vita.riskeviciene@lsmuni.lt
11.	Akvilė Laučytė	LSMU Veterinarijos akademija Veterinarinės medicinos programos studentė	+370 61222660	akvile.laucyte@stud.lsmu.lt
12.	Snieguolė Trumpickaitė Džekčiorienė	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Veterinarinių vaisių ir pašarų skyriaus vedėja	+370 37 244234	snieguole.dzekcioriene@vmvt.lt

TURINYS

IVADAS	3
KRYPTIES IR PAKOPOS STUDIJŲ ANALIZĖ	3
1. Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2. Mokslo ir studijų veiklos sąsajos	9
3. Studentų priėmimas ir parama	14
4. Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas	19
5. Dėstytojai	24
6. Studijų materialieji ištekliai	29
7. Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	35
SANTRUMPOS	42
PRIEDAI	43

IVADAS

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (LSMU) yra didžiausia aukštoji universitetinė sveikatos mokslų specialistų rengimo mokykla Lietuvoje, sudaryta iš Medicinos ir Veterinarijos akademijų (VA). Veterinarijos akademijos Veterinarijos fakultetas (VF) yra vienintelis Lietuvoje jau 85 metus rengiantis veterinarijos gydytojus ir antrasis pagal dydį LSMU fakultetas, kuriame iš viso studijuoja 1168 studentai, iš kurių 859 – Veterinarinę mediciną (VM). Programos struktūra ir turinys atitinka [Europos parlamento ir tarybos direktyvos 2005/36/EC](#) ir [2013/55/EU direktyvos](#) 38 straipsnio nuostatas, [Veterinarijos studijų krypties aprašo](#) reikalavimus bei Europos veterinarijos studijų vertinimo sistemos standartinės veiklos procedūrą (toliau – [ESEVT SVP](#)) 2 priedo nuostatas.

Veterinarijos mokslui sparčiai keičiantis ir tobulėjant, VM programa yra nuolatos peržiūrima ir tobulinama, siekiant išlaikyti aukštą programos kokybės lygį, atitinkantį šiuolaikinius reikalavimus. VM programa 2011 metais Studijų kokybės vertinimo centro (SKVC) buvo akredituota maksimaliam laikotarpiui. Dėl besikeičiančių nacionalinių įstatymų nuo 2017 metų VM programos akreditacija SKVC direktoriaus įsakymu kasmet buvo pratęsiama. Esminė programos savianalizė atlikta 2017 metais, vadovaujantis [Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymo](#) (LR MSI) bei [Bendraisiais studijų vykdymo reikalavimais](#) dėl programų apimties. VM programos trukmė buvo pailginta nuo 5,5 iki 6 metų, o apimtis padidinta nuo 336 ECTS iki 360 ECTS. Nuo 2020 metų klasikinė programos struktūra pakeista integruotu variantu. Pirmieji studentai studijuoti pagal 6 metų trukmės studijų planą priimti nuo 2017 metų. Studentai, priimti iki 2017 metų, studijuoja pagal 5,5 metų trukmės planą ir paskutinė laida studijas baigs 2022 metų vasario mėn. Priėmimas į šią programą nebevykdomas. Nuo 2011 metų VM programa vykdoma ir anglų kalba, kuri turiniu ir apimtimi yra identiška vykdomai lietuvių kalba. Todėl toliau apraše bus rašoma apie abi programas kaip vieną visumą, atskirai aprašant tik pasitaikančius nedidelius neatitikimus.

LSMU VF nuo 2002 metų yra tikrasis EAEVE narys, o VM programa 2019 metais buvo EAEVE akredituota. EAEVE veterinarijos studijų kokybės vertinimą ir akreditavimą Europoje vykdo vadovaudamasi vieninga Europos veterinarijos studijų vertinimo sistema.

Baigus VM programos studijas įgyjamas veterinarijos mokslų magistro laipsnis, atitinkantis [septintąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros](#) ir [Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos](#) lygmenį, o veterinarijos gydytojo kvalifikacija patvirtinama magistro diplomu ir diplomo priedėliu. Veterinarijos studijų absolventai gali dirbti tiek valstybiniame, tiek privačiame veterinarijos veiklą vykdančiuose sektoriuose. Absolventai taip pat gali siekti įgyti veterinarinės medicinos praktikos rūšies (specialybės) veterinarijos gydytojo specializaciją, studijuodami VM rezidentūroje ir (arba) siekti mokslininko karjeros studijuodami doktorantūroje. VM programos absolventai puikiai vertinami ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų, o pageidaujančių studijuoti veterinarijos mokslus skaičius nemažėja. Pagal programų pasirenkamumą VM programa jau eilę metų išlieka pirmajame dešimtuکه.

KRYPTIES IR PAKOPOS STUDIJŲ ANALIZĖ

1. Studijų tikslai, rezultatai ir turinys

VM vientisosios studijos yra paremtos akademinė ir kūrybine laisve bei grindžiamos mokslo, praktikos ir studijų vienvė, etika bei harmoningos asmenybės, gebančios užtikrinti gyvūnų sveikatą ir gerovę, visuomenės sveikatą ir visuomenės pasitikėjimą veterinarijos profesija, ugdymu.

VM programos tikslas yra parengti aukštos kvalifikacijos veterinarijos gydytojus, išmanančius veterinarijos veiklą reglamentuojančius Lietuvos ir Europos sąjungos (ES) teisės aktus, ir suteikti jiems pakankamai mokslo žinių ir gebėjimų, kuriais grindžiama veterinarijos veikla; suteikti žinių apie gyvūnų kūno sandarą, funkcijas, elgseną ir fiziologinius poreikius bei gyvūnų gerovę; išugdyti specialiuosius klinikinius, epidemiologinius ir analitinius gebėjimus, reikalingus gyvūnų ligų prevencijai, diagnozavimui, gydymui ir slaugymui, įskaitant pirmosios pagalbos teikimą, anesteziją ir neskausmingą numarimą, bei specifines žinias apie ligas, kurios gali būti perduodamos žmonėms; suteikti žinių apie maisto higieną ir technologijas, susijusias su gyvūninių pašarų ar žmonėms vartoti skirtų gyvūninės kilmės maisto produktų gamyba ir išleidimu į apyvartą, įskaitant įgūdžius ir kompetencijas, kurių reikia, norint suprasti ir skleisti gerąją patirtį šioje srityje; išugdyti įgūdžius ir

gebėjimus, reikalingus gyvūnų auginimui, mitybai, gerovei, reprodukcijai ir veterinarinei higienai užtikrinti; suteikti žinias, įgūdžius ir kompetencijas, reikalingas atsakingam ir saugiam veterinarinių vaistų skyrimui, išdavimui, vartojimui gydant gyvūnus bei užtikrinant maisto grandinės saugą bei aplinkos apsaugą; išugdyti kūrybinį, mokslinį bei kritinį mąstymą ir gebėjimą išlaikyti pakankamą profesinę kompetenciją per visą gyvenimą trunkantį mokymąsi.

VM programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka žinias, įgūdžius ir kompetencijas numatytas [Veterinarijos krypties apraše](#), suderintas ES lygiu ([ESEVT SVP 2 priedas](#)), pateikiamas [Europos parlamento ir tarybos direktyvoje 2005/26/EC](#) bei [direktyvos 2013/55/EU](#) 38 straipsnio 3 dalyje, kuria iš dalies buvo pakeista direktyva 2005/26/EC (Direktyva). VM **programos studijų rezultatų (1.1. priedas) aktualumas** pabrėžtas vadovaujantis profesinės veiklos tarptautinių tyrimų rezultatais, grindžiamas veterinarijos mokslo pažanga, įrodymais pagrįsta veterinarine medicina bei skaitmeninių technologijų taikymu ir apima: 1. Veterinarijos srities žinias, jų taikymą profesinėje veikloje; 2. Gebėjimus atlikti tyrimus; 3-4. Socialinius ir asmeninius gebėjimus; bei 5. Specialiuosius įgūdžius. VM programos tikslai ir rezultatai yra reguliariai atnaujinami (paskutinį kartą 2021 m.) atsižvelgiant į aukščiau išvardintus dokumentus bei veterinarijos mokslo raidą ir studijų kokybės užtikrinimą, siekiant ugdyti naujas šiuolaikines kompetencijas, viršijančias direktyvose apibrėžtus reikalavimus. Jie dera su veterinarijos gydytojo profesijos kvalifikaciniais reikalavimais ir yra suformuluoti tiesiogiai dalyvaujant socialiniams partneriams ir studentams.

VM programa orientuota į EAEVE iniciatyvą, siekiančią suvienodinti ES valstybių narių veterinarijos studijų programų turinį ir parengimo kokybę. Tai siejama su ES rinkos erdve ir jos galima įtaka bei pavojais, susietais su gyvūnų ligomis ir gyvūninės kilmės maisto produktų kokybe. Programa yra subalansuota taip, kad paruošti veterinarijos gydytojai atitiktų šiuolaikinės darbo rinkos ir visuomenės poreikius bei nesunkiai adaptuotųsi darbo rinkoje. VM programa yra unikali savo struktūra ir apima įvairių rūšių ūkinių gyvūnų, gyvūnų augintinių, arklių, kailinių žvėrelių, laukinių, egzotinių ir laboratorinių gyvūnų, paukščių, bičių ir žuvų kūno sandarą, jų organizme vykstančius procesus; ligų priežastis, požymius, diagnozavimo, gydymo ir slaugymo metodus, saugų veterinarinių vaistų vartojimą; ligų profilaktiką, produktyvumo ir gerovės užtikrinimą; valstybinę veterinarinę gyvūninių produktų tvarkymo priežiūrą, maisto saugos užtikrinimą, veterinarinių vaistų ir veterinarinių priemonių, pašarų ir jų priedų tvarkymą; teritorijos apsaugą nuo gyvūnų užkrečiamųjų ligų; mokslinius tyrimus, sutelktus į darnią aplinką; gyvūnų sveikatingumą, gerovę ir visuomenės sveikatą, taikant „Vienos sveikatos“ modelį: sveikas gyvūnas – saugus maistas – sveika visuomenė.

Lietuva yra žemės ūkio (ŽŪ) kraštas su gerai išvystyta gyvulininkyste. Nors ūkinių gyvūnų skaičius nežymiai sumažėjo (**1.2. priedo 1 lentelė**), tačiau daugėja egzotinių gyvūnų, arklių ir kitų gyvūnų rūšių augintojų, laikančių dekoratyvinius paukščius, triušius, avis, žuvis ir bites. Nuo 2018 metų augintinių skaičius išaugo daugiau kaip 5 kartus (**1.2. priedo 2 lentelė**). Didėja dėmesys gyvūnų gerovės užtikrinimui ir poreikis konsultuoti gyvūnų gerovės, veterinarinės higienos klausimais bei teikti kvalifikuotą veterinarinę pagalbą. ŽŪ ir kaimo plėtros politiką pakoregavo ir [Lietuvos kaimo plėtros 2021-2027 metų programos priemonių strateginis planas](#), skirdamas ženkliai didesnę dėmesį ŽŪ ir maisto produktų saugai, kokybei bei ekologijai. Planas parengtas pagal [ES Tarybos reglamentą \(EB\) Nr. 1698/2005](#) „Dėl Europos ŽŪ fondo paramos kaimo plėtrai“ ([Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programa](#) (versija 12.2)). LR ŽŪ ministerijos prioritetiniuose darbuose numatoma padidinti paramą verslo kaime projektams, teikti paskolas, plėtoti alternatyvias ŽŪ ir maisto produktų tiesioginių pardavimų formas: ūkininkų turgelius, prekybą tiesiai iš ūkio, pardavimus internetu, prekybą šviežiu pienu prekybos centruose ir kt. Kuriamą kokybės ir saugos bei savikontrolės sistema ūkininkų parduodamai produkcijai. Planuojama plėsti išskirtinės kokybės produktų gamybą, didinant šių produktų gamintojų skaičių. Šios sistemos aptarnavimui bei produkcijos kokybei visose gamybos grandyse kontroliuoti reikalingi veterinarijos gydytojai. 2021 metais Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT) kontroliavo daugiau nei 100 tūkst. ūkio subjektų veiklą (**1.3. priedo 1 lentelė**), o nuolat augantis VMVT kontroliuojamų maisto tvarkymo subjektų skaičius (**1.3. priedo 2 lentelė**) pagrindžia valstybiniame sektoriuje dirbančių veterinarijos specialistų poreikį.

Veterinarijos gydytojo profesinės veiklos sritis apima gyvūnų ligų prevencijos, nustatymo ir gydymo bei slaugymo, maisto saugos ir kontrolės, gyvūnų užkrečiamųjų ligų epidemiologijos, veterinarinės veiklos organizavimo, mokslinių tyrimų vykdymo ir konsultavimo veterinarinės veiklos klausimais bei veterinarijos farmacijos veiklų teorines ir praktines kompetencijas studijų baigimo

metu ir per tolesnį veterinarinės praktikos laikotarpį tobulinant profesinius gebėjimus. Lietuvoje valstybiniame ir privačiame veterinarijos veiklą vykdančiame sektoriuje dirba daugiau nei 2,5 tūkst. veterinarijos gydytojų. Didžioji dalis jų verčiasi privačia veterinarijos praktika ir / ar užsiima veterinarijos farmacijos veikla. Jie visi turi galiojančią VMVT išduotą veterinarijos praktikos (ir / arba) farmacijos licenciją, atnaujinamą kas 2 metai pagal VMVT patvirtintą [Veterinarijos gydytojų, turinčių veterinarijos praktikos licenciją, kvalifikacijos kėlimo tvarkos aprašą](#). Dalis veterinarijos gydytojų dirba valstybinėse veterinarijos institucijose ir vykdo teisės aktuose nustatytą valstybės įgaliotos institucijos veiklą, teisės aktų laikymosi, gyvūnų užkrečiamųjų ligų plitimo, gyvūnų gerovės užtikrinimo, įvežamų, gaminamų, tiekiamų rinkai ir naudojamų pašarų bei jų priedų, gyvūninių produktų, šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių, genetinės medžiagos produktų bei veterinarinių vaistų tinkamumo naudoti kontrolę. Vykdydami gyvūnų sveikatingumo ir gerovės programas veterinarijos gydytojai užtikrina vartotojų interesus ir saugaus bei kokybiško maisto vartojimą įgyvendami „Vienos sveikatos“ koncepciją. Lietuvoje **veterinarijos gydytojams yra užtikrinama mokymosi visą gyvenimą galimybė**. VM programos absolventai gali įgyti VM praktikos rūšies (specialybės) veterinarijos gydytojo kvalifikacijos specializaciją, studijuodami nacionalinėje VM rezidentūroje (*plačiau 4 skyriuje*), tęsti studijas doktorantūroje ir dirbti LSMU VA bei kitose mokymo ir mokslo, ES ir pasaulio veterinarijos institucijose, aktyviai dalyvauti mokymo seminaruose, socialiniame-ekonominiame Lietuvos gyvenime.

VM programa Lietuvoje yra vykdoma tik LSMU ir parengiamų specialistų kiekis yra pakankamas. Kurti naujų universitetinių veterinarijos krypties programų poreikio Lietuvoje nėra. Atsižvelgiant į integracinius procesus pasaulyje, VM programa nuo 2011 metų vykdoma ir anglų kalba bei tampa vis populiareesnė. VM programos (lietuvių ir anglų kalba) skiriasi tuo, kad studijuojantieji lietuvių kalba mokosi profesinę anglų kalbą, o studijuojantieji anglų kalba mokosi profesinę lietuvių kalbą (kitas programų turinys yra vienodas). Programa anglų kalba yra patraukli studentams, atvykstantiems pagal Erasmus+ mainų programą, kadangi dalinėms studijoms atvykę studentai integruojami į anglų kalba studijuojančių studentų grupes.

VM programos tikslai ir studijų rezultatai atitinka LSMU misiją kurti, kaupti, sisteminti ir skleisti mokslo žinias, naujausius mokslo ir studijų laimėjimus, mokyti ir ugdyti kūrybingą, dorą, iniciatyvią, išsilavinusią, sveiką, savarankišką ir verslią asmenybę, puoselėti demokratiją ir gerovę, ugdyti sveiką bei išsilavinusią visuomenę. Išskirtinis LSMU vaidmuo šiame ugdymo procese yra sveikos visuomenės siekis, laiduojantis socialinę ir ekonominę šalies pažangą, civilizacinę Lietuvos tapatybę, šalies ir pasaulio kultūros tradicijų kūrimą, palaikymą ir plėtotę. Gyvūnijos sveikatos ir gerovės garantavimas yra integrali šio siekio dalis. Universiteto misijos dalimi yra VF, kuriantis sveiką ir tvarią aplinką gyvūnams ir žmonėms parengdamas visapusiškai išsilavinusius veterinarijos gydytojus, orientuotus į mokslą, praktiką ir inovacijas. VF strateginiai tikslai dera ir integruojasi į strateginius Universiteto tikslus. Šios dermės lygmuo reguliariai kontroliuojamas Veterinarijos fakulteto tarybos (VFT), VM Studijų programos komiteto (SPK) bei VF studijas vykdančių padalinių (*plačiau 7 skyriuje*), vadovaujantis [LSMU strateginėmis gairėmis](#), kurios apima penkias LSMU strategines kryptis: 1. Tarptautiniu lygiu konkurencingi absolventai; 2. Moksliniais tyrimais grįstos technologijos ir inovacijos; 3. Tarptautiškas universitetas; 4. Sveikas žmogus ir sveikas gyvūnas; 5. Vieninga, kūrybinga ir socialiai atsakinga universiteto bendruomenė.

VM programos tikslai, numatomi studijų rezultatai, sandara ir dalykų (modulių) turinys atitinka vientisųjų veterinarijos studijų krypties ir profesiniams reikalavimams, o programos apimtis yra pakankama numatytiems studijų rezultatams pasiekti. VM programos tikslų ir numatomų studijų rezultatų įgyvendinimo VF siekia užtikrindamas, kad fakultete dirbtų aukščiausios kompetencijos darbuotojai, informacinių technologijų (IT) sistemos, infrastruktūra ir materialieji resursai atitiktų darbuotojų ir studentų poreikius, būtų efektyviai ir kokybiškai priimami sprendimai, vykdoma efektyvi rinkodara ir komunikacija, kurių dėka didėja VF vykdomų studijų programų (taip pat ir VM programos) žinomumas ir formuojamas įvaizdis Lietuvoje bei užsienyje. VM programos tikslų ir studijų rezultatų dermė su LSMU misija, veiklos tikslais ir strategija atsispindi VF padalinių metinėse ataskaitose, SPK veiklos metiniuose planuose ir ataskaitose, bei VF dekanų ir LSMU rektorius ataskaitose, skelbiamose viešai LSMU svetainėje.

VM programa yra viena iš ES reglamentuojamų programų ir vykdoma vadovaujantis tarptautiniais ir nacionaliniais teisės aktais bei Universiteto ir fakulteto VM studijas reglamentuojančiais dokumentais. VM programos sandara ir turinys atitinka Europos veterinarijos mokymo koordinavimo komiteto (ECCVT) patvirtintą dalykų sąrašą bei pirmosios dienos kompetencijas pateikiamas [ESEVT SVP 2 priede](#) ir sudaro sąlygas studijuojantiems įgyti numatytas žinias, gebėjimus ir įgūdžius. VM programos studijų tikslai, rezultatai, sandara ir turinys dera su [Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo](#), [Studijų pakopų aprašo](#) ir [Veterinarijos gydytojo profesinio standarto kvalifikacijos reikalavimais](#) ir nuostatomis bei garantuoja išsilavinimą, atitinkantį LR ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus veterinarijos gydytojams rengti. Programa atitinka septintąjį [Lietuvos kvalifikacijų sandaros](#) ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygmenį, kurį baigusiems suteikiamas magistro laipsnis ir veterinarijos gydytojo kvalifikacija. Programa atitinka specialiuosius reikalavimus, kuriuos apibrėžia [LR Mokslo ir studijų įstatymo](#), [Bendrujų studijų vykdymo reikalavimų](#) (srityse, neapibrėžtose Veterinarijos studijų krypties aprašo) ir [Veterinarijos studijų krypties aprašo](#) nuostatos. Universiteto lygmeniu VM programos struktūrą ir kokybės užtikrinimą reglamentuoja [LSMU statutas](#), įgyvendinimą – [LSMU strateginės plėtros gairės 2017-2021¹](#), o studijų proceso organizavimą – LSMU [Studijų reglamentas](#) (LSMU SR). Fakulteto lygmeniu VM programos sandaros atitiktis teisės aktų reikalavimams vykdoma vadovaujantis LSMU Senato patvirtintais VM studijų planais, SPK parengtomis ir VFT patvirtintomis privalomųjų praktikų, baigiamųjų darbų (BD) bei kvalifikacijos egzamino vykdymo ir vertinimo tvarkomis bei VF dekanų potvarkiais.

Studijų planai yra vienas pagrindinių dokumentų, reglamentuojančių VM programos įgyvendinimą. Studijų planuose (**I.4. A, B, C ir D priedai**) (*atskirai yra pateikiami visi šiuo metu vykdomi VM programos studijų planai LT ir EN kalbomis, kad būtų galimybė matyti jų skirtumus*) pateikiami studijų dalykai (moduliai), jų apimtys kreditais, priskyrimas atitinkamam studijų laikotarpiui, vertinimo būdas, koordinuojantis dėstytojas ir padalinys. Siekiant užtikrinti suplanuotų studijų rezultatų dermę ir jų įgyvendinimą SPK kasmet vertina studijų planus pagal tokius kriterijus: dalykų (modulių) apimtį rezultatams pasiekti, tarpdalykinę integraciją ir žinių tęstinumo užtikrinimą, santykį tarp teorinių ir praktinių valandų, ikiklinikinio ir klinikinio darbo tiesiogiai dirbant su gyvūnais, savarankiško darbo apimtis bei dalykų mokymo ir žinių vertinimo metodų tinkamumą rezultatams pasiekti. Užtikrinant į studentą orientuotą studijas, atsižvelgiama į akademinio personalo, studentų ir socialinių partnerių nuomonę ir rekomendacijas gautas vykdant apklausas. Parengti studijų planai (lietuvių ir anglų kalbomis) svarstomi VFT, rektorate, tvirtinami LSMU Senate ir paskelbiami [LSMU svetainėje](#).

Iki 2017 metų VM programą sudarė 336 kreditai, išdėstyti per 11 semestrų (5,5 metus): dešimties semestrų apimtis – po 30 kreditų, o 11 semestro – 36 kreditai (**I.4. A priedas**). Vadovaujantis 2016 metais pakeisto [LR Mokslo ir Studijų įstatymo](#) 53 straipsnio 8 punktu ir [Bendrujų studijų vykdymo reikalavimų 3 skyriaus 11 punktu](#), nuo 2017 m. VM programos apimtis buvo padidinta iki 360 ECTS (6 metų) dėstant per 12 semestrų (po 30 kreditų semestru) ir atlikta detali studijų plano peržiūra bei korekcija.

VF turėjo vienerius metus studijų programai pertvarkyti, todėl 6 metų mokymo programa buvo parengta pagal galiojančią 5,5 metų mokymo programą, įvertinus stipriąsias ir silpnąsias puses bei vadovaujantis nacionaliniais ir EAEVE teisės aktais dėl VM studijų. Daugiau valandų skirta magistro baigiamųjų darbų rengimui, klinikinei rotacijai ir klinikinei bei maisto higienos praktikai, o siekiant kompetencijomis pagrįsto mokymo, kai kurie dalykai buvo integruoti. Taip pat studijų programą papildė dvi naujos praktikos (Ikiklinikinė produkcijos gyvūnų praktika ir Gyvūnų augintinių slaugos praktika), sumažindamos bendrujų dalykų apimtį. Pereinant nuo klasikinio prie kompetencijomis pagrįsto mokymo ir diegiant kuo daugiau naujoviškų, į studentą orientuotų naujų mokymo/si metodų, į mokymo programą įtrauktos papildomos minkštosios kompetencijos, tokios kaip intelektinės nuosavybės apsauga / verslumas / inovacijos / telemedicinos pagrindai. Studentai, priimti iki 2020 metų, yra mokomi pagal 2017 metais patvirtintą studijų planą (**I.4. B priedas**) Paskutiniai absolventai studijuojantys pagal šį planą studijas baigs 2023 metais.

Atsižvelgus į išorės ekspertų ir vidinių bei išorinių suinteresuotųjų šalių rekomendacijas ir atlikus metinę studijų plano analizę, 2020 metais buvo atliktos papildomos studijų plano korekcijos

¹ Nauja 2022-2026 metų strategija įsigalios nuo 2022 m. sausio.

(neįgyvendintos 2017 metais), remiantis šiuolaikinėmis technologijomis ir veterinarijos mokslų pasiekimais. Visų dalykų turinys atitinka naujausius mokslo laimėjimus ir tyrimais pagrįstą veterinarijos praktiką. Modulių įgyvendinimui naudojama moderni įranga ir prietaisai, atitinkantys aukštus technologinius standartus. Studijose naudojamos šiuolaikinės skaitmeninės technologijos. Siekiant toliau užtikrinti kompetencijomis grįstą mokymą, pagrindiniai dalykai ir mokslai, anksčiau dėstyti tradiciškai, buvo integruoti ir pritaikyti mokymui pagal organų sistemas ir sritis. Klinikinės rotacijos (vykdomos 9 ir 10 semestru) apimtis padidinta iki 21 ECTS kreditų ir bus vykdoma 5 kurse studentams baigus visus klinikinius kursus. Studentai bus suskirstyti į du srautus mėnesio trukmės rotacijai, kuri bus vykdoma visus mokslo metus, du kartus per semestrą. Tokia, ištiesus metus vykstanti nenutrūkstama rotacija leis studentams dar geriau susipažinti su įvairiems metų laikams būdingomis gyvūnų ligomis ir įgyti praktinių įgūdžių. Praktika veterinarijos laboratorijoje buvo pakeista Veterinarijos visuomenės sveikatos praktika, siekiant įgyvendinti *Vienos sveikatos* koncepcijos nuostatas. O laboratorinių tyrimų įgūdžių ir duomenų interpretavimo kompetencijų įgijimas bus užtikrintas pailgėjusios klinikinės rotacijos metu. Bendra studijų plano apimtis nepasikeitė. Šis studijų planas galioja nuo 2020 metų rugsėjo 1 d. (Nr. VF10-05, 25-02-2020) (**I.4. C ir D priedai**). Pirmieji studentai studijuoti pagal šį planą, priimti 2020 metais.

Studijų planai, studijuojantiems lietuvių ir anglų kalba skiriasi tuo, jog studijuojantiems anglų kalba studentams 1-2 kursuose dėstomas privaloma lietuvių kalbos dalyko (iš viso 11 ECTS kreditų) alternatyva, kuri būtina jų klinikinių studijų metu bendravimui su gyvūnų pacientų savininkais.

Skirtumai tarp kreditų pasiskirstymo 5,5 metų ir 6 metų trukmės 2017 ir 2020 metų studijų planuose pateikiami **1 lentelėje**.

1 lentelė. Dalykų grupių apimčių skirtumai 5,5 ir 6 metų trukmės studijų planuose

Dalykai (dalykų grupės)	Įstojusiems iki 2017m. (5,5 m.)		Įstojusiems nuo 2017m. (6 m.)		Įstojusiems nuo 2020m. (6 m.)	
	ECTS	Proc.	ECTS	Proc.	ECTS	Proc.
Pagrindiniai dalykai (<i>Basic Subjects</i>)	27,8	8,27	26,8	7,44	20,3	5,64
Pagrindiniai mokslai (<i>Basic Sciences</i>)	106,6	31,73	103,6	28,78	94,82	26,34
Profesinės žinios ir komunikacija (<i>Professional knowledge</i>)	21	6,25	21	5,83	36	10
Klinikiniai mokslai (<i>Clinical Sciences</i>):						
• <i>Iš jų praktikos ir klinikinė rotacija</i>	36	10,7	57	15,83	57	15,83
Gyvūnų produkcija	27,6	8,21	27,6	7,67	17	4,72
Maisto sauga ir kokybė, Visuomenės sveikata, Vienos sveikatos koncepcija	32	9,53	33	9,17	39	10,83
Pasirenkamieji dalykai	18	5,36	17	4,72	15	4,17
Iš viso programoje	336	100	360	100	360	100

Programa įgyvendinama per modulius arba dalykus, suskirstytus į grupes. Moduliai apjungia keletą tarpusavyje susijusių dalykų. Dalykų dėstymo sekos ir integravimo nuoseklumas pagrįstas studijų dalykų turinio horizontaliaisiais ir iš dalies vertikaliaisiais ryšiais bei seka. Tai leidžia studentams įgyti VM programoje numatytas žinias ir gebėjimus, sukuria optimalias sąlygas teisingai suprasti organų sistemas ir procesų bei jų tarpusavio sąsajas ir veiksmingai suvokti jų esmę. Klinikinės studijos daugiau orientuotos į dėstymą pagal gyvūno rūšis ir vertikaliai integruojamos su bendrųjų mokslų dalykais tokiais kaip anatomija, histologija, bendroji farmakologija, biochemija, patologija ir kt.

Dalyko atitikimas VM programos studijų rezultatams įvertinamas SPK ir dalykas priskiriamas atitinkamam semestru. Pirmame-antrame semestruose studentai studijuoja pagrindinius dalykus:

medicinos fiziką, chemiją, gyvūnų biologiją, zoologiją ir ląstelės biologiją, pašarinių ir toksiškų augalų biologiją, biomedicinos statistiką, specialybės kalbą, įvadą į profesiją ir informacinį raštingumą. Lygiagrečiai studijuojami pagrindinių veterinarijos mokslų dalykai, kurie tęsiasi 1-6 semestruose: anatomija, histologija ir embriologija, fiziologija, veterinarinė biochemija, bendroji ir molekulinė genetika, agronomija, gyvūnų higiena, farmakologija, farmacija ir farmakoterapija, patologija, toksikologija, parazitologija, mikrobiologija, virusologija, imunologija, epidemiologija, profesinė etika ir komunikacija, ekonomika ir vadyba, gyvūnų etologija ir gerovė, gyvūnų mityba. Gyvūnų produkcijos dalykai, įskaitant gyvūnų auginimą, veisimą ir gyvulininkystę bei bandos valdymą studijuojami 2-3 semestruose. Išorinės ikiklinikinės praktikos prasideda nuo 4 semestro. Klinikiniai mokslai pradedami 5 semestre studijuojant propedeutiką ir tęsiasi iki 12 semestro, kartu įgyjant akušerijos, reprodukcijos, klinikinės patologijos, klinikinės farmacijos, anesteziologijos, chirurgijos, prevencinės medicinos, vaizdinės diagnostikos, naminių gyvūnų terapijos praktinių įgūdžių, atliekant klinikinę rotaciją VF klinikose bei praktinę išorės bazėse. Maisto saugos ir kokybės, visuomenės sveikatos bei *Vienos sveikatos* koncepcijos dalykų grupė dėstoma 9-12 semestruose ir apima tokius dalykus, kaip veterinarijos teisę, įskaitant oficialiąją kontrolę, teismo veterinariją ir sertifikavimą, visuomenės sveikatą, maisto, pašarų ir gyvūninės kilmės šalutinių produktų kontrolę, zoonozes, maisto higieną, mikrobiologiją ir technologijas. Šiuose semestruose taip pat vyksta išorinė klinikinė praktika, rengiami BD bei pasirošiami kvalifikacijos egzaminui. Tokia VM studijų plano seka sudaro sąlygas studentui įgyti žinias ir įgūdžius, sisteminti teorines žinias ir panaudoti jas praktiškai pasiekiant studijų rezultatus.

Studentai turi galimybę individualizuoti savo studijas 1-10 semestruose (studijuojantys EN kalba – 3-10) pasirinkdami pasirenkamuosius dalykus (**1.5. priedas**), laisvai rinktis kitų užsienio kalbų studijavimą, pasirinkti praktikos vietą, BD temą bei vadovą ir taip individualizuoti savo studijas. VF netaiko kai kuriose ES valstybėse taikomos rotacijos sistemos (angl. tracking), leidžiančios rinktis specializaciją. Lietuvoje tai galėtų sukelti riziką absolvento karjerai ateityje, pasikeitus jo poreikiams, nes šalis yra maža.

VM programos studijų teorinio ir praktinio mokymo turinys ir **kreditai** sudaromi ir paskirstomi taip, kad būtų pasiekti visi numatyti studijų rezultatai. Dalykų turinio **atitiktis studijų rūšiai ir akademiniams reikalavimams bei programos apimties pakankumas** studijų rezultatams pasiekti vertinamas SPK analizuojant dėstytojų parengtus ir LSMU studijų informacinėje sistemoje (LSMUSIS) patalpintus dalykų aprašus (**1.6. priedas**), įvertinant teorinio, praktinio ir savarankiško darbo kiekį ir santykį. Kiekvienam dalykui skiriama tiek kreditų, kad būtų pasiekti studijų rezultatai, atsižvelgiant į numatytus pasiekti studijų programos rezultatus. Kreditų apimties pokyčių poreikiai dalyke nustatomi, padaliniam ir SPK analizuojant atitinkamų semestrų ir mokslo metų studijų pasiekimus, pažangą, dėstytojų ir išorinių partnerių nuomos bei studijuojančiųjų atsiliepimus apie dalyko studijų įgyvendinimą ir, atsiradus poreikiui, koreguojami. VM programos studijų **dalykų (modulių) rezultatai** dera tarpusavyje ir su studijų programos rezultatais bei yra suformuluoti kaip aiškūs pasiekimų vertinimo kriterijus, leidžiantis nuspręsti, kokie vertinimo metodai ir būdai turėtų būti taikomi, kad pademonstruotų studentų įgytas žinias, gebėjimus ir įgūdžius studijų metu ir kompetencijas praktinėje veikloje užbaigus studijas. VM programoje taikomi **studijų ir vertinimo metodai** yra paremti mokymosi visą gyvenimą koncepcija, skatina tęstinį profesinį tobulėjimą, yra efektyvūs ir įvairūs, motyvuoja studentus racionaliai naudoti savo ir dėstytojų laiką bei materialiuosius išteklius. **Studijų metodų** specifiškumas priklauso nuo dalyko (modulio) paskirties, o studentų pasiekimų **vertinimo metodai** atitinka dalyko (modulio) programoje apibrėžtus numatomus studijų rezultatus ir dera su studijų dalyko (modulio) turiniu ir metodais (*plačiau 4 skyriuje*). VM programos studijų rezultatų dermė su programos dalykų rezultatais, mokymo(-si) bei vertinimo metodais pateikta **1.7. priede**.

Baigiamieji darbai pradedami rengti 9 semestre, vadovaujantis VM programos Baigiamųjų darbų rengimo tvarka ([lietuvių](#) ir [anglų](#) kalba), viešai skelbiama LSMU VF [svetainėje](#). BD temos ir turinio atitiktis kryptčiai ir VM programos studijų rezultatams įvertinama svarstant temą pasiūliusio padalinio posėdyje. Studentas BD rengia savarankiškai, konsultuojant vadovui, medžiagą renka praktiškai metu, dalyvaujant mokslo projektuose ir tyrimus atliekant VA laboratorijose. Studentui sudaromos sąlygos naudotis katedrų, klinikų, specializuotų eksperimentinių laboratorijų, atviros prieigos centrų mokslinių tyrimų įranga. VF skiria padaliniam lėšas studentų BD rengimui remti (*plačiau 7*

skyriuje). Dalis BD kasmet yra parengiami pagal socialinių partnerių užsakymą (2019 – 3,97 proc., 2020 – 6,2 proc., 2021 – 4,73 proc. darbų). Atkreiptinas dėmesys, kad lyginant su kitomis programomis, veterinarijos kryptyje tai nėra populiaru dėl krypties specifiškumo. 2019-2021 metais apgintų BD sąrašas pateikiamas **1.8. priede**.

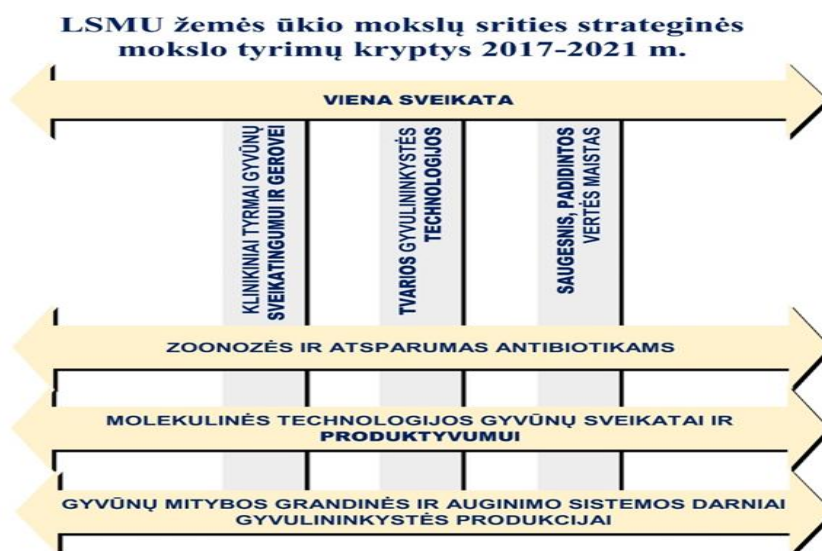
Ankstesnio išorinio vertinimo metu ekspertų pateiktos rekomendacijos vertinamajai sričiai		
<i>Studijų tikslai, rezultatai ir turinys</i>		
Rekomendacija	Kaip į ją buvo atsižvelgta	
1.	<p>Detalizuoti absolventų klinikinių įgūdžių ir mokslinių tyrimų sąvokas apibūrinant programos studijų rezultatus</p>	<p>VM programos tikslai ir uždaviniai patikslinti vadovaujantis Veterinarijos studijų krypties aprašu ir ESEVT SVP 2 priedo rekomendacijomis ir atitinka direktyvos 2013/55/EU 38 straipsnio 3 dalyje, kuria iš dalies buvo pakeista direktyva 2005/26/EC, nuostatas. Paskutinis atnaujinimas atliktas 2021 metais.</p>
2.	<p>Išplėsti klinikinę studijų plano dalį ir sustiprinti klinikinės rotacijos vykdymą mažiausiai vienos savaitės trukmės blokais</p>	<p>5,5 metų trukmės studijose Klinikinė rotacija (12 ECTS) buvo vykdoma 2-5 kursuose kartą per metus po vieną savaitę. 6 m trukmės studijose įstojusiems nuo 2017 m Klinikinė rotacija (15 ECTS) vyksta 10 dienų per mokslo metus, iš jų 2 naktiniai budėjimai. Įstojusiems nuo 2020 metų Klinikinė rotacija (21 ECTS) vyks 5 kurse ir truks 4 kartus per mokslo metus po 1 mėn. (iš viso 4 mėn.). Nuo 2016 metų VM programa baigiama praktiniu kvalifikaciniu egzaminu, o nuo 2020 metų – objektyviu struktūrizuotu klinikiu egzaminu (OSKE).</p>
3.	<p>Įnešti daugiau skaidrumo klinikinėje programos dalyje, naudojant tarptautiniu mastu pripažintą terminologiją, o ne „infekcines“ ir „neinfekcines“ ligas</p>	<p>Peržiūrėti ir pakoreguoti dalykų pavadinimai, naudojama tarptautiniu mastu pripažinta terminologija.</p>
4.	<p>Išanalizuoti galimybę padidinti horizontalią ir vertikalią dalykų integraciją ir padidinti pasirenkamųjų dalykų skaičių, siekiant sukurti tam tikrą rotacijos priemonę programoje</p>	<p>Dalinė tarpdalykinė horizontali studijų plano integracija įdiegta nuo 2017 metų, o nuo 2020/2021 m.m. vykdoma dalykų integracija pagal organų sistemas ir pagal gyvūno rūšį. Pasirenkamųjų dalykų planas atnaujinamas kasmet pagal poreikį papildant naujais dalykais: 2020/2021 m.m. planas papildytas 10, o 2021/2022 m.m. – dar 4 naujais dalykais.</p>
5.	<p>Persvarstyti pirmųjų trijų kursų studijų planus, skatinant į studentą orientuotą mokymąsi</p>	<p>Studijų planai pakoreguoti, dalykai integruoti dėstant pagal organų sistemas, siekiant kompetencijomis grįsto dėstymo ir sudarant sąlygas studentams teisingai suprasti organų sistemų ir jų procesų tarpusavio sąsajas bei esmę.</p>
Pagrindiniai savianalizės rezultatai vertinamojoje srityje		
<i>Studijų tikslai, rezultatai ir turinys</i>		
Stipriosios pusės		
<ul style="list-style-type: none"> - Aktualūs ir unikalūs VM programos rezultatai; - Dalykų dėstymo sekos ir integravimo nuoseklumas pagrįstas studijų dalykų turinio horizontaliaisiais ir iš dalies vertikaliais ryšiais bei seka; - Rengiami specialistai atitinka visuomenės ir darbo rinkos poreikius. 		
Tobulintini aspektai		
<ul style="list-style-type: none"> - Siekti glaudesnio bendradarbiavimo su socialiniais partneriais rengiant baigiamuosius darbus, t.y., taikant modelį – praktinių problemų moksliniai sprendimai. 		

2. Mokslo ir studijų veiklos sąsajos

LSMU žemės ūkio mokslų srities strateginės mokslo tyrimų kryptys (**1 pav.**) yra susijusios su veterinarijos studijų kryptimi. Šių krypčių identifikavimas ir išskyrimas LSMU kontekste, užtikrina aukštos kokybės VM programos realizavimą per dėstytojų-mokslininkų vykdomus mokslinius tyrimus ir jų integravimą į studijas. Veterinarijos mokslai priskiriami Žemės ūkio (ŽŪ) mokslų sričiai. 2017 ir 2019 metais kasmetinio aukštųjų mokyklų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros vertinimo bei paskutinio palyginamojo ekspertinio universitetų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės

plėtos veiklos vertinimo rezultatai pateikti Lietuvos mokslo tarybos (LMT) tinklapyje. 2018 metų Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro (MOSTA), dabar – Vyriausybės strateginės analizės centras (STRATA), ŽŪ mokslų vertinimas taip pat pateiktas tinklapyje.

LMT 2020 metais mokslo ir studijų institucijų pateiktų vertinti mokslo darbų formaliojo įvertinimo rezultatuose LSMU paskelbė 88 ŽŪ mokslų srities publikacijas, iš kurių 37 yra veterinarijos mokslų krypties. Tuo tarpu 2019 metais mokslo ir studijų institucijų pateiktų vertinti mokslo darbų formaliojo įvertinimo rezultatuose LSMU paskelbė 46 ŽŪ mokslų srities publikacijas, iš kurių 20 yra veterinarijos mokslų krypties (2018 m. atitinkamai 60 ir 42). Lietuvos tyrėjų TOP 10 darbų, paskelbtų 2010-2019 metais ŽŪ mokslų srities formaliojo įvertinimo rezultatai LSMU apima 16 publikacijų, iš kurių 11 yra veterinarijos mokslo krypties.

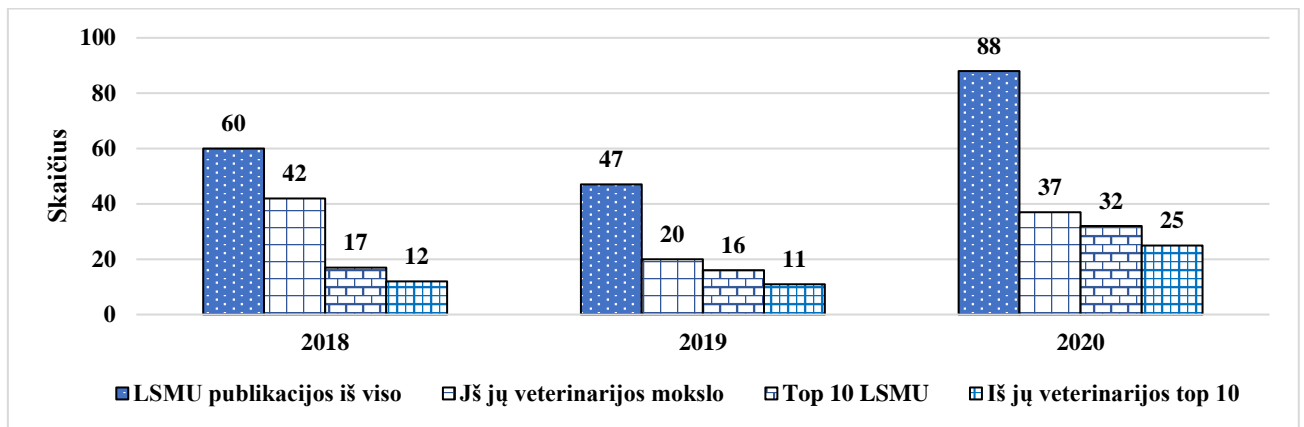

1 pav. LSMU žemės ūkio mokslų srities [strateginės tyrimų kryptys](#)

2020 ir 2019 metais LMT paskelbtoje ŽŪ mokslų srities darbų formaliojo vertinimo rezultatų suvestinėje pateikiama: LSMU Žemės ūkio mokslų srities svartinė taškų suma už formaliojo vertinimo mokslo darbus – 414,66 (2019 – 147,21); institucijos ŽŪ srities mokslininkų visos darbo dienos atitikmuo – 51,85 (2019 – 51,767); taškai, tenkantys vienam institucijos ŽŪ srities mokslininkų visos darbo dienos atitikmeniui – 8,00 (2019-2,84); formaliojo vertinimo įvertis – 90,09 (2019 – 27,68); formaliojo vertinimo įvertis, institucijoms, kurių institucijos srities mokslininkų visos darbo dienos atitikmuo buvo lygus arba didesnis už penkis – 90,09 (2019 – 27,68). 2018 metais LSMU Veterinarijos mokslų krypties svartinė taškų suma už formaliojo vertinimo mokslo darbus buvo 136,28, o institucijos srities mokslininkų visos darbo dienos atitikmuo – 16,7.

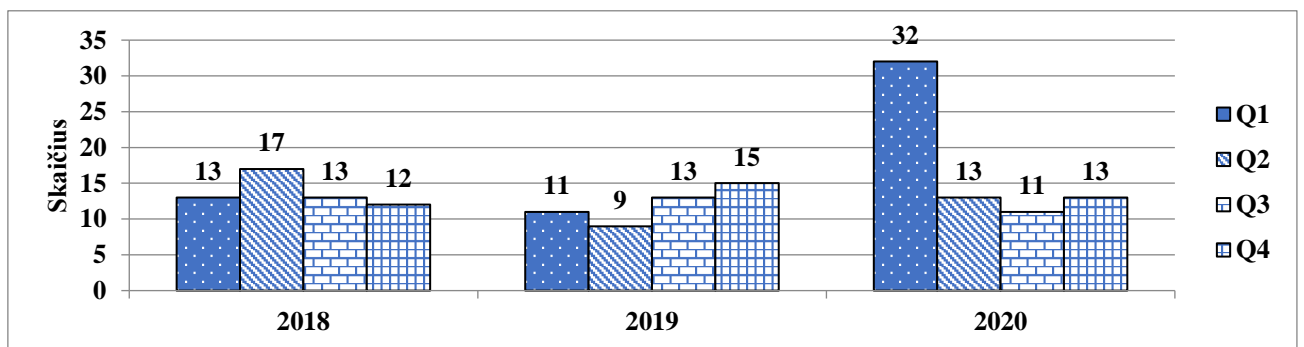
2020 metais projektų ir sutarčių lėšos, kurias LSMU gavo vykdant ŽŪ mokslo srities tarptautinių mokslo programų projektus buvo – 342, 54 tūkst. eurų. Tuo tarpu 2019 metais mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos (MTEP) projektų ir sutarčių lėšos, kurias LSMU gavo vykdant ŽŪ mokslo srities tarptautinių mokslo programų projektus – 27,55 tūkst. Eur (2018 metais – 13,57 tūkst. Eur). Vykdydama ūkio subjektų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos veiklas 2020 metais gavo 248,16, o 2019 metais – 295,03 tūkst. Eur (2018 metais – 460,63 tūkst. Eur).

LMT paskelbtų ŽŪ mokslų srities LSMU pateiktų vertinti mokslo darbų formaliojo įvertinimo rezultatų ir Lietuvos tyrėjų TOP 10 darbų, paskelbtų 2008-2017, 2009-2018 ir 2010-2020 metais ŽŪ mokslų srities formaliojo įvertinimo 2017-2019 metų rezultatai pavaizduoti **2 paveiksle**.

2 pav. Suvestiniai LMT paskelbtų ŽŪ mokslų srities ir Veterinarijos mokslų krypties LSMU formaliojo įvertinimo rezultatai

LSMU ŽŪ mokslų srities Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro (MOSTA) vertinimas atliktas 2018 metais, vertinant Veterinarijos ir Zootechnikos (šiuo metu Gyvūnų mokslų) mokslų kryptis. Veterinarijos mokslų kryptis įvertinta 3 balais. Šios krypties MTEP veiklos ekonominis ir socialinis poveikis buvo įvertintas 3, o perspektyvumas – 5 balais. MOSTA ekspertų nuomone, Veterinarijos mokslų krypties mokslininkų atlikti tyrimai buvo aukšto lygio, dažniausiai pripažįstami nacionaliniu lygiu, tačiau moksliniai straipsniai ir kiti mokslo pasiekimai (pagrindiniai mokslinių tyrimų rezultatai) buvo kokybiški. Ekspertai pažymėjo, kad VF palaiko glaudžius ryšius su neakademine, pramonės, viešosiomis ir vyriausybėmis organizacijomis, teikia daug bendrų projektų ir sutarčių su pramone ir žemės ūkiu. Ekspertų teigimu, LSMU turi didelį potencialą pasiekti labai gerų ar puikių įvertinimų ir būti gerai žinomas tarptautiniu mastu ŽŪ mokslų srityje. Bendrieji strateginiai LSMU ŽŪ mokslų srities tikslai atitinka šiuolaikinius ŽŪ poreikius, mokslinių tyrimų biudžetas yra pakankamas. Mokslininkai skatinami skelbti rezultatus aukšto lygio žurnaluose, teikti patentus, sudaryti MTEP sutartis ir kt. Personalas yra kvalifikuotas ir gali pritraukti finansavimą iš nacionalinių bei tarptautinių projektų. MOSTA ekspertai rekomendavo peržiūrėti mokslinių tyrimų strategiją, daugiau dėmesio skirti mokslinėms veikloms, susijusioms su *Vienos sveikatos* strategija, didinti tarptautiškumą. Po ekspertizės į rekomendacijas buvo atsižvelgta atnaujinant ir 2019 metais patvirtinant VF strategiją, kurioje daugiau dėmesio skirta kokybiškiems ir tarptautiškesniems tyrimams bei aukšto lygio publikacijų rengimui, mokslinių tyrimų tarptautiškumui. Tai rodo ir pastarųjų metų teigiama straipsnių skaičiaus dinamika (3 pav.).

3 pav. Svarbiausių mokslinių straipsnių leidiniuose, turinčiuose cituojamumo rodiklį DB CA WOS dinamika pagal kvartiles 2018-2020 metais (pagal [LSMU Mokslo valdymo sistemą CRIS](#))

2020 metais, lyginant su 2018 metais, buvo publikuota 69,25 proc. daugiau straipsnių. Taip pat net 50 proc. padaugėjo Q1 ir Q2 kvartilių dalies straipsnių skaičius (nuo 30 – 2018 metais iki 45 – 2020 metais).

Straipsnių su užsienio bendraautoriais skaičiaus ir jų santykinė dalis, rodanti tarptautinio bendradarbiavimo intensyvumą, parodė, kad 2010-2012 metais buvo tik pavienės publikacijos skelbiamos bendradarbiaujant su užsienio mokslininkais, o 2018-2020 metais tokių straipsnių padidėjo 6 kartus ir jie sudarė daugiau, kaip 40 proc. nuo visų VF paskelbtų mokslinių straipsnių.

Nuo 2018 metais VM studijų programą vykdančiose padaliniuose vykdomi mokslinių tyrimų projektai, susiję su VM programa, pateikti **2.1. priede**. Mokslo integravimas į studijas yra neatsiejama VM programos dalis įgyvendinama kasmet peržiūrint dėstomų dalykų aprašus ir mokymo medžiagą papildant naujausia moksline informacija, gauta atliekant mokslinius projektus.

Studentai į mokslinę veiklą įtraukiami privalomais ir laisvai pasirenkamais būdais: I kurse studijuodami privalomą modulį „Profesijos bendrųjų, informacinių ir komunikavimo kompetencijų ugdymas“ studentai supažindinami su bibliotekos naudojimo taisyklėmis, mokslinės literatūros duomenų bazėmis ir jų naudojimu; II kurse gilinamojo profesinės užsienio kalbos dalyko (studijuojantiems anglų kalba – lietuvių kalba ir kitos kalbos pasirinktinai) metu studentai susipažįsta su terminologija, išmoksta skaityti mokslo publikacijas, užsieniečiai įgyja klausymo ir kalbėjimo lietuvių kalba įgūdžių; II ir III kursuose studentai įgyja statistikos metodų taikymo duomenų apdorojimui būtinųjų žinių ir gebėjimų; IV kurso studentams siūlomas „Mokslinio tyrimo metodologija“ pasirenkamasis dalykas; V kurse vyksta Baigiamojo projekto Mokslinio tyrimo pagrindų dalykas, kurį studijuodami studentai įgyja specialiųjų žinių bei įgūdžių, reikalingų BD parengti ir viešai pristatyti. Mokslinius darbus atliekantiems studentams suteikiama prieiga prie klinikų, specializuotų eksperimentinių laboratorijų ir atviros prieigos centrų įrangos.

LMT priemonės Nr. 09.3.3-LMT-K-712 „Mokslininkų, kitų tyrėjų, studentų mokslinės kompetencijos ugdymas per praktinę mokslinę veiklą“ veikloje dalyvauja VF mokslininkai ir VM studentai (6 studentai). Dėl pandemijos ribojimų 2019-2020 metais kvietimų nebuvo.

Vykdam mokslinius tyrimus ir mokslinių projektų veiklas, VM studentams sudaroma galimybė integruotis į patyrusių mokslininkų darbo grupes, parengti aukštos kokybės BD, rengti publikacijas, mokslinių tyrimų medžiagą pristatyti studentų, nacionalinėse ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose. 2018-2020 metais į mokslinių projektų vykdymą buvo įtraukti 33 studentai. Integruojant studentus į mokslinių tyrimų veiklas 2018-2019 metais parengta 9 (6 proc.), 2019-2020 metais 9 (8 proc.) ir 2020-2021 metais 15 (10,2 proc.) magistro baigiamųjų darbų (**2.2. priedas**). Studentai savo tyrimų rezultatus paskelbė 3 konferencijose ir dviejuose referuojamuose ir turinčiuose cituojamumo rodiklį DB CA WoS straipsniuose. Studentai skatinami dalyvauti moksliniuose tyrimuose dalyvaujant LSMU Studentų mokslinės draugijos (**SMD**) Veterinarinės medicinos mokslo būrelio veikloje (per 2018-2020 metus nuolat dalyvavo nuo 8 iki 10 proc. VM studentų). Studentai atlieka tyrimus, klauso pažangių tyrėjų paskaitų, rengia publikacijas, skaito pranešimus nacionalinėse ir tarptautinėse studentiškosiose konferencijose ar seminaruose, organizuojamuose LSMU ir studentų organizacijų (*plačiau 3 skyriuje*). Už narystę SMD studentai gauna papildomus balus stodami į doktorantūrą ir rezidentūrą. Mokslinį aktyvumą studentai demonstruoja kasmet organizuodami tarptautinius VM studentų praktinius seminarus, kurių metu paskaitas skaito lektoriai ir praktikai iš Izraelio, Vokietijos, Airijos, Švedijos ir kt. užsienio šalių bei Lietuvos universitetų. VF remia renginio organizavimą finansiškai, skiria patalpas.

LSMU Bibliotekos ir informacinis centras (BIC) kasmet organizuoja pasirenkamus mokymus studentams, kad pagerintų jų bibliografinio naršymo ir nuorodų naudojimo moksliniuose tyrimuose ir klinikinėje praktikoje įgūdžius. Universitetas organizuoja seminarus, skirtus studentų paruošimui akademinėi karjerai, pvz., „Kaip parašyti pasaulinės klasės mokslinį darbą“ ir kitomis temomis.

VM programos dėstytojai kartu su kitais VF mokslininkais aktyviai bendradarbiauja su socialiniais partneriais, atstovaujančiais veterinarijos kryptį, gyvūnų augintojus ir produkcijos perdurbėjus (svarbesni iš jų yra VMVT, NMVRVI, Lietuvos veterinarijos gydytojų asociacija (LVGA), VŠĮ Pieno tyrimai, ŽŪB Lytagra, ŽŪB Lukšiai, UAB Ruminaveta, Jakovo veterinarijos centras ir daugelis kitų Lietuvos įmonių, organizacijų bei asociacijų) bei su Lietuvos ir užsienio mokslo ir studijų institucijomis. Pagrindiniai partneriai: Kopenhagos universitetas (Danija), Helsinkio universitetas (Suomija), Londono universitetas (Jungtinė Karalystė) ir kt. (**2.3. ir 2.3.A. priedai**). Pagrindiniai partneriai – mokslo ir studijų institucijos skelbiamos LSMU [VA tinklapyje](#).

VF mokslinės veiklos planavimas vyksta pagal [LSMU strateginės veiklos planus](#) ir [VF strategiją](#), kurie nuo 2016 metų viešinami LSMU tinklapyje. Mokslo planavimo veikloje dalyvauja LSMU mokslo centras, padalinys, organizuojantis ir koordinuojantis doktorantūros studijas bei Universiteto mokslinę veiklą, dalyvaujantis formuojant ir įgyvendinant Universiteto mokslinės veiklos tikslus. VF mokslo veiklą planuoja ir koordinuoja VF Tarybos Nuolatinė studijų ir mokslo komisija ir Veterinarijos mokslo krypties doktorantūros komitetas. VM mokslinės veiklos vykdymui

ir plėtrai finansavimo šaltiniai yra valstybės biudžeto tiesioginiai asignavimai skiriami mokslui, projektai ir ūkio subjektų mokslinių tyrimų užsakymai.

Valstybės biudžeto tiesioginiai asignavimai Universiteto padaliniams kasmet skiriami atsižvelgiant į gautą finansavimą, įvertinus mokslininkų skaičių, atitinkamų metų veiklos vertinimo rezultatus, palyginamojo ekspertinio vertinimo rezultatus.

Apie tarptautinių bei nacionalinių MTEP projektų kvietimus informaciją viešina LSMU [Plėtros tarnyba](#), informacija skelbiama LSMU savaitraštyje [Ave Vita](#) bei naujienlaiškiuose, informuojami visi tyrėjai elektroniniais laiškais ir kt. Dėstytojai ir mokslininkai savarankiškai seka informaciją, viešinamą [LMT tinklapyje](#) bei Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros ([MITA](#)) tinklapyje ir, esant atitinkamam kvietimui, teikia paraiškas finansinei paramai gauti.

Be išorės projektinių lėšų, mokslui finansuoti padaliniai (disponuoja) naudojamos ir padalinių uždirtos lėšos iš ūkio subjektų mokslinių tyrimų užsakymų, t. y. pajamos už teikiamas paslaugas. Pagal kasmet tvirtinamą Rektoriaus įsakymą padaliniams skiriama 80 proc. šių (jų uždirtamų) lėšų. Kiekvieno padalinio lėšos yra apskaitomos atskirai ir naudojamos pagal patvirtintą sąmatą. Universitete yra mokslo fondas, kurio didžioji dalis atitenka doktorantų moksliniams tyrimams remti. Universitete 2020 metais buvo paskirta 414,2 tūkst. Eur (2019 metais – 382,0 tūkst. Eur, 2018 metais – 350,31 tūkst. Eur. Šis fondas formuojamas iš valstybės biudžeto tiesioginių asignavimų, skirtų mokslui. Kita papildomo finansavimo galimybė – [Atviras Lietuvos sveikatos mokslų universiteto fondas](#), kurio veiklos pagrindinis tikslas yra finansiškai paremti LSMU doktorantus, pedagoginius bei mokslo darbuotojus, vykstančius į stažuotes, kelti profesinę kvalifikaciją, dalyvauti konferencijose ar panašiuose renginiuose užsienyje. Šis fondas formuojamas iš Bendrojo universiteto fondo lėšų.

Ankstesnio išorinio vertinimo metu ekspertų pateiktos rekomendacijos vertinamajai sričiai			
<i>Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos</i>			
1.	<i>Rekomendacija</i>	<i>Kaip į ją buvo atsižvelgta</i>	<i>Pastabos</i>
	Parengti skaidresnes finansavimo sąlygas sudedamosioms programos dalims ypač finansinei paramai praktikos darbams ir magistro darbų vykdymui	Studentas su BD vadovu aptaria darbo temą ir numato lėšų poreikį darbui atlikti, kurį pateikia padalinio vadovui. Padaliniai kasmet planuoja lėšų poreikį studijų procesui, tame tarpe ir baigiamųjų darbų vykdymui.	Tuo atveju, kai studentai tiriamąjį darbą atlieka kartu su projektą vykdančiais dėstytojais, BD rengiami projekto rėmuose.

Pagrindiniai savianalizės rezultatai vertinamojoje srityje	
<i>Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos</i>	
Stipriosios pusės	
<ul style="list-style-type: none"> - Moderni Universiteto ir VF infrastruktūra sudaro galimybes atlikti kompleksinius mokslinius tyrimus veterinarijos mokslo kryptyje; - LSMU VA yra specializuotos laboratorijos ikiklinikiniams tyrimams bei technologiniams eksperimentams atlikti, kuriose dirba kompetentingi specialistai ir mokslininkų grupės; - Studentams suteikiama galimybė parengti aukšto lygio magistrinius darbus, o gautus rezultatus publikuoti aukšto lygio moksliniuose žurnaluose; - Aktyvus dėstytojų dalyvavimas mokslinėje veikloje leidžia naujausias patirtis panaudoti studentų edukaciniame procese; - Vykdoma daug mokslinių projektų, publikuojama daug aukštos kokybės Q1 ir Q2 kvartilų straipsnių, o mokslinių publikacijų kokybė nuolat gerėja; - Tamprūs ryšiai su socialiniais partneriais ir mokslo institucijomis. 	
Tobulintini aspektai	
<ul style="list-style-type: none"> - Didinti studentų, dalyvaujančių studentų mokslinės draugijos veikloje, skaičių; - Skatinti studentus dar aktyviau dalyvauti mokslinėse konferencijose ir pristatyti savo tyrimų rezultatus; - Daugiau studentų įtraukti į mokslinių projektų vykdymo veiklą rengiant BD. 	

3. Studentų priėmimas ir parama

LSMU studentų priėmimas į VM studijų programą vykdomas pagal LR MSI [nuostatas](#), LR ŠMSM ministro [įsakymą](#) ir LSMU Senate einamaisiais metais patvirtinamas [studentų priėmimo taisyklės](#). Šie dokumentai nustato reikalavimus stojantiesiems. Universiteto Taryba, fakultetų siūlymu, kasmet tvirtina bendrą planuojamų priimti studentų skaičių, o ŠMSM ministro įsakymu yra tvirtinamas [preliminarus priimamų į valstybės finansuojamų vietų skaičius](#) (2018 metais skirta 80 vf vietų, 2019, 2020 ir 2021 metais atitinkamai 84, 120 ir 114). Priėmimą organizuoja Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendram priėmimui ([LAMA BPO](#)). Prašymai ir dokumentai pateikiami tik elektroniniu būdu. Konkurse gali dalyvauti visi stojantieji, turintys dokumentais patvirtintą ne žemesnę kaip vidurinę ar jį atitinkantį išsilavinimą. Konkursinis balas yra pagrindinis priėmimo kriterijus. Konkursiniai mokomieji dalykai viešai skelbiami prieš dvejus metus. LR ŠMSM ministro įsakymu kasmet yra nustatomas mažiausias konkursinis balas (2020 metais jis buvo 5,4). Asmenys, turintys žemesnę balą, konkurse dalyvauti negali. Universitetas turi teisę nustatyti didesnę minimalų konkursinį balą. Siekiant, kad įstojusieji galėtų sėkmingai studijuoti ir pasiekti VM programos numatytus studijų rezultatus konkursinis balas į VM programą LSMU Senato nutarimu nuo 2019 metais buvo padidintas iki 6 (**2 lentelė**).

Stojantiesiems tiek į valstybės finansuojamas, tiek į valstybės nefinansuojamas vietas taikomi ŠMSM nustatyti mokymosi rezultatų minimalūs rodikliai.

2 lentelė. Įstojusiųjų į VM programą 2018-2021 metais konkursiniai balai

Metai	Min. konkursinis balas		Įstojusių skaičius	vf vieta	vnf vieta	Įstojusių į VM programą konkursinis balas		
	Patvirtintas ŠMSM	Patvirtintas LSMU Senato				Max	Min	Vidut.
	2018	3,6				4,5	142	74
2019	5,4	6,0	113	78	35	9,83	6,03	8,02
2020	5,4	6,0	124	110	14	9,87	6,90	7,95
2021	5,4	5,80	120	111	9	10,1	6,27	8,08

Konkursinis balas skaičiuojamas iš biologijos, lietuvių kalbos ir literatūros valstybinių brandos egzaminų įvertinimų ir chemijos ar matematikos bei vieno laisvai pasirinkto dalyko, nesutampančio su kitais konkursiniais dalykais, valstybinių brandos egzaminų įvertinimų arba metinių pažymių. Asmuo, dalyvaujantis konkurse, prašyme gali nurodyti iki 9 pageidavimų. Iš konkursinių eilių į studijų programą aukščiausio prioriteto tenkinimo tvarka, atsižvelgiant į nustatytą vietų skaičių, išrenkami asmenys turintys aukščiausius balus, kurie pakviečiami studijuoti. Tiek į vf, tiek į vnf vietas asmenys priimami vienoda tvarka. Visos procedūros vykdomos skaitmenizuotai LAMA BPO [informacinėje sistemoje](#). Pasibaigus bendrajam priėmimui ir likus laisvų vietų, organizuojamas papildomas priėmimas į vnf vietas. Papildomame priėmime gali dalyvauti tik tie asmenys, kurie dalyvavo bendrajame priėmime.

Užsienio studentai, į VM studijas anglų k. priimami naudojantis analogiška priėmimo platforma, taikant tas pačias LSMU Senato patvirtintas priėmimo taisykles. Jei stojantieji išsilavinimą yra įgiję ne ES priklausančiose šalyse (taip pat JK), ELPA šalyse, Kanadoje ar JAV, privalo pateikti legalizuotus išsilavinimo pažymėjimus. Užsienio studentų priėmimui taikomi keturi pagrindiniai kriterijai: tinkamumas aukštojo mokslo studijoms (patikrina LSMU Tarptautinių ryšių ir studijų centras (TRSC) bendradarbiaujant su SKVC) pagal patvirtintą tvarką; konkursinis balas (laikomas stojamasis egzaminas arba apskaičiuojama pagal mokyklos baigimo dokumentus, iš šalių su patikima švietimo sistema); motyvacija studijuoti VM LSMU (privaloma); gebėjimas bendrauti anglų kalba (oficialūs pažymėjimai, LSMU testas ir kt.). Studijuoti priimami tik aukščiau paminėtus kriterijus atitinkantys asmenys. Priėmimą vykdo [TRSC](#), kuris suderinęs su studentų paieškos agentūromis užsienyje ir atsižvelgiant į pateiktų paraiškų kiekius atskirose šalyse, organizuoja stojamuosius egzaminus. Informacija apie priėmimo tvarką ir sąlygas skelbiama LSMU [tinklapyje](#). Stojimo prašymų teikimo laikotarpis prasideda kiekvienų metų lapkričio 1 d. ir vidutiniškai trunka iki birželio 30 d. Prašymai teikiami [internetu](#).

Pastarųjų 3 metų laikotarpyje pirmuoju pageidavimu VM programą rinkosi 542 stojantieji į vf ir 82 į vnf vietas (**3 lentelė**), o VM programa buvo nurodoma 1304 (vf) ir 547 (vnf) atvejų.

3 lentelė. Pageidavimų skaičius į VM programą pagal pasirinkimą

Metai	1 pageidavimas		1-9 pageidavimai	
	vf vieta	vnf vieta	vf vieta	vnf vieta
2018	200	38	474	225
2019	192	6	450	158
2020	150	38	380	164

Nežymiai mažėjantį pretendentų skaičių galima paaiškinti sumažintu priimamųjų skaičiumi į VM programą ir sumažėjusiu abiturientų skaičiumi (LAMA BPO [duomenimis](#) bendrojo ugdymo mokyklose 2020 metais atestatai įteikti 20,879 tūkst. abiturientų, 2019 metais – 21,983, 2018 metais – 23,640). Tačiau VM programa išlieka populiariausių programų dešimtuose, o priimtųjų skaičiaus tendencija kinta nežymiai. Paskutinių 4 metų laikotarpyje į VM studijas iš viso buvo priimti 499 pirmakursiai (**2 lentelė**).

Pastebima, kad VM programoje didėja į vf vietas priimtųjų skaičius, lyginat su vnf vietomis: 2018 metais į vf vietas įstojo 52,1 proc. nuo visų priimtųjų, o 2019 ir 2020 metais – atitinkamai 69,0 ir 88,7 proc. Šiuos pokyčius nulėmė 2020 metais Vyriausybės skirtas 30 proc. didesnis vf vietų skaičius. Į VM programą kasmet pakviečiamas universiteto planuotas stojančiųjų skaičius. Vidutiniškai 9 proc. pakviestųjų studijų sutarčių nepasirašo, nes jų prašymuose VM nebuvo nurodyta pirmuoju-antruoju prioritetais. Taip nutinka, nes esant galimybei sistemoje nurodyti 9 pageidavimus ir kviečiant aukščiausio konkursinio balo tvarka, nėra pakviečiami reikiama, bet žemesnį, konkursinį balą pasiekę moksleiviai, turintys aukštą motyvaciją studijuoti VM. Stojančiųjų į vnf vietas skaičiaus sumažėjimą, tikėtina, lėmė ir padidėjusi programos kaina. Universitetas yra sumažinęs priimamųjų į VM programą skaičių iki 120. Valstybei nusprendus VM programai skirti daugiau vf vietų, į jas įstoja studentai turintys aukštesnį konkursinį balą ir geriau pasirenkę sudėtingoms VM studijoms. Studijas baigia 96,11 proc. įstojusiųjų, studijuojančių vf vietose ir 51,23 proc. vnf vietose. Padidinus minimalų konkursinį balą studijas nutraukiančių studentų skaičius dėl nepažangumo ženkliai sumažėjo (**4 lentelė**).

4 lentelė. Studijas nutraukusių VM studentų skaičius per metus

Mokslo metai	2018-2019		2019-2020		2020-2021	
Studentų skaičius (LT ir EN kalba)	883		830		860	
Matavimo vnt.	Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.
Išbraukta iš studentų sąrašų iš viso	63	7,13	48	5,78	31	3,6
• Tame tarpe dėl nepažangumo	9	14,29	7	14,58	1	3,22

Į VM programą anglų k. priimamų studentų skaičius išaugo nuo 4 (2011 metais) iki 32 (2020 metais). Kasmet daugėja šalių, iš kurių atvykstama studijuoti, skaičius (**3.1. priedas, 1 lentelė**). Dažniausiai VM programą anglų k. renkasi Švedijos, Izraelio ir Vokietijos piliečiai. Užsienio studentai moka universiteto nustatytą studijų kainą, tačiau galėtų pretenduoti į vf vietas, jei sutiktų studijuoti lietuvių kalba ir prašymus teiktų per LAMA BPO. Planuojama užsienio studentų priėmimą didinti iki 40 studentų.

Studentai ir kiti asmenys, apie VM programą gali sužinoti [LSMU svetainėje](#). Čia pateikiama informacija apie programos turinį, studijų rezultatus, priėmimo tvarką ir reikalavimus, studijų kainą, studijų planą ir kalendorių, bendradarbiavimą su kitomis institucijomis, studijų proceso kokybės užtikrinimą ir [tobulinimą](#). VF svetainėje skelbiami visi su studijų kokybe susiję dokumentai: VM studijų programos išorinio vertinimo rezultatai ([Lt](#) ir [En](#)), akreditacijos sertifikatai ir savianalizės ataskaitos, studijų rezultatai, programos tobulinimo planai, studentų pasitenkinimo studijomis apklausų [rezultatai](#), [VF Tarybos](#) ir SPK [sudėtytys](#), planai ir ataskaitos, pagrindiniai VF Tarybos patvirtinti dokumentai, VF padalinių ([katedru](#), [instituto](#), [kliniku](#) ir kt.) informacija bei kontaktinė informacija, svarbiausieji VF patvirtinti dokumentai ([Lt](#) ir [En](#)). Informaciją apie studijų programą asmenys gauna ir LSMU [priėmimo komisijoje](#), [TRSC](#), VF, LSMU [Karjeros centre](#) ir Studijų centre telefonu ar el. laiškais. Organizuojamos Atvirų durų dienos, išvykos į mokyklas, moksleivių ekskursijos fakultete, vykdomi programos viešinantys projektai. 2019 metais aplankyta 50 mokyklų,

VF lankėsi mokinių grupės iš daugiau nei 20 šalies mokyklų, skaitytos paskaitos 12 moksleivių grupių. 2020 metais dauguma edukacinių, švietėjiškų veiklų vyko nuotoliniu būdu, iš viso 116 susitikimų. Taip pat organizuojamos Karjeros dienos, dalyvaujama aukštųjų mokyklų studijų mugėse. Pastaraisiais metais šie renginiai taip pat vyko nuotoliniu būdu per MS Teams ar Zoom programas. LSMU Karjeros centras bei Rinkodaros ir komunikacijos tarnyba kartu su VF kasmet du kartus per metus organizuoja atvirų durų dienas kurių metu moksleiviai supažindinami su studijų programa, akademinio kalendoriumi, Erasmus+ programa, karjeros galimybėmis, studentų gerove, studijų patalpomis, laboratorijomis, klinikomis. Moksleiviai gali dalyvauti VM Simuliacijos centre (VMSC) organizuojamuose praktiniuose užsiėmimuose ir patys atlikti simuliacines procedūras. Renginyje vidutiniškai dalyvauja virš 200 moksleivių. Vykdomas VM studijų programos viešinimas pasitelkiant žiniasklaidą, socialinius tinklus. Informacija skelbiama LSMU savaitraštyje [Ave Vita](#), socialiniuose tinkluose ([Facebook](#), [Instagram](#) paskyroje) ir spaudoje, publikuojamos absolventų sėkmės istorijos ir kt. Įstojusieji apklausų metu pažymi, kad jiems priimtinausia informaciją gauti LSMU svetainėje ir per socialinius tinklus (**3.1. priedas, 2 lentelė**).

Informaciją apie studijų programą užsienio asmenys sužino LSMU [svetainėje](#), TRSC, iš studentų paieškos agentūrų užsienyje, VF organizuojamų [Atvirų durų dienų užsieniečiams](#), teminių webinarų metu, per [socialinius tinklus](#). TRSC darbuotojai dalyvauja atvirų durų dienose užsienyje, lanko mokyklas. VM studijų programa (anglų k.) reklamuojama pasauliniuose portaluose („Keystones“, „Educations“, „Studyportals“ ir kt.) bei vietiniame „StudyinLT“ portale. Reklama ir skelbimai aukščiau išvardytose svetainėse duoda puikių būsimo tarptautinio studentų įdarbinimo ir rinkodaros rezultatų. Universitete veikia LSMU [Ambassador Programme](#) ir [Parent Ambassador Programme](#), kuriomis siekiama populiarinti VM studijas pasitelkiant tarptautinius studentus ir jų tėvus įvairiose užsienio šalyse. Studentai-ambasadoriai ir tėvai-ambasadoriai savanoriškai konsultuoja besidominčius VM studijomis, dalindamiesi savo patirtimi, dalyvauja Atvirų durų renginiuose Lietuvoje ir šalyse, iš kurių yra kilę.

Universitete užsienyje įgytų kvalifikacijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis ŠMSM ministro [įsakymu](#). Dalinių studijų įskaitymas atliekamas pagal LSMU SR XI-XII skyrių [nuostatas](#). Užsienyje įgytos kvalifikacijos, dalinių studijų rezultatai LSMU yra vertinami ir pripažinti, remiantis LSMU vidine [Užsienio kvalifikacijų akademinio pripažinimo tvarka ir sprendimų priėmimo kokybės užtikrinimo sistema](#) parengta pagal SKVC [metodiką](#) ir [LRV nutarimą](#) bei konsultuojantis su SKVC, kai kvalifikacijos pripažinimui nėra parengtos bendrosios rekomendacijos. Dėl užsienio institucijose įgyto išsilavinimo pripažinimo bei dalykų atitikmenų nustatymo stojantysis gali pats kreiptis į SKVC. Pagal tarptautines mainų programas išvykusių studentų dalinių studijų rezultatų pripažinimas vykdomas vadovaujantis LSMU SR XII skyriaus 1 ir 3 skirsnių [nuostatomis](#). TRSC Akademinio judumo skyrius (TRSC AJS) apie neįskaitytų dalinių VM studentų studijų užsienio aukštojo mokslo institucijose atvejus duomenų neturi.

Visi VM studentai gali dalyvauti tarptautinėse judumo programose ir projektuose (Erasmus+ ir kt.) ir išvykti 3-12 mėn. studijų laikotarpiui į Europos ir kitų pasaulio šalių aukštojo mokslo institucijas, su kuriomis yra pasirašytos tarpinstitucinės [sutartys](#), ir / ar 2-12 mėn. praktikos laikotarpiui į pasirinktą užsienio šalies instituciją / įmonę. Erasmus+ mainų programą LSMU centralizuotai administruoja TRSC AJS, kuris reguliariai (2-3 k. per metus) organizuoja viešas ir skaidrias Erasmus+ programos dalyvių atrankas, pagal LSMU Rektoriaus patvirtintus atrankos [nuostatus](#) ir programos dalyviams iš anksto žinomus atrankos kriterijus. VM studentams yra pateikiamas aukštųjų mokyklų, į kurias studentai gali išvykti dalinėms studijoms ar praktikai, sąrašas, taip pat studentai turi galimybę išvykti Erasmus+ praktikai į savarankiškai susirastą instituciją, atitinkančią VF kokybės kriterijus bei studento akademinius siekius ir poreikius, kad galėtų pasiekti programoje numatytus studijų rezultatus. Informacija apie Erasmus+ judumo galimybes, užsienio institucijas partneres ir Erasmus+ dalyvių atrankas lietuvių ir anglų k. yra skelbiama LSMU svetainėje ([naujų skiltis](#), [tarptautinės veiklos skiltis](#), socialiniuose tinkluose (*Erasmus* LSMU [Facebook paskyroje](#), per LSMU Komunikacijos skyrių, Universiteto LSMUSIS, siunčiama fakulteto padaliniais ir studentams Universiteto suteiktu el. paštu, LSMU savaitraštyje [Ave Vita](#) bei stenduose. Studentams prieinami *Erasmus* studijų ir praktikos vadovai (el. formatu), aktualūs informaciniai lankstinukai, mokomoji vaizdo medžiaga. Kasmet (vasario mėn.) TRSC AJS organizuoja 2-jų dienų informacinį renginį „*Erasmus* dienos“, kurio metu vyksta pranešimai apie

judumo galimybes, ESN (Erasmus Student Network) ir mentorių programos pristatymai, tarptautinė universitetų mugė, buvusių mainų studentų patirties pristatymai. TRSC AJS koordinatoriai organizuoja informacines *Erasmus+* programos sesijas fakultetuose, ištisus metus vyksta individualios besidominčiųjų mainų galimybėmis konsultacijos tiesioginiu ir nuotoliniu būdu (el. paštu, telefonu, per socialinius tinklus ir kt.). Per 2018-2020 metus studijuoti į kitų šalių universitetus pagal Erasmus+ programą išvyko 30, praktikoms – 76 VM studentai, o studijuoti VM programą atvyko 20, praktikoms – 10 studentų iš kitų šalių (**5 lentelė**). Per 3 metus pagal Erasmus+ mainų programą (**3.1. priedas, 3 lentelė**) studentai buvo išvykę studijoms į Vokietiją, Vengriją, Turkiją, Suomiją, Slovėniją, Serbiją, Lenkiją, Ispaniją, Italiją, Čekiją, Estiją. Per tą patį laikotarpį į VF studijuoti atvyko studentai iš Vokietijos, Turkijos, Ispanijos, Italijos ir Baltarusijos. Praktikai VM studentai buvo išvykę į 22 užsienio šalių, o VF klinikose stažavosi studentai iš 10 šalių. Nuo 2020 metų kovo mėn. judumo programas riboja COVID-19 pandeminė situacija visose šalyse. VM programoms yra pasirašytos sutartys arba inicijuotas sutarčių pasirašymas su 20 ES [universitetu](#) (**3.1. priedas, 4 lentelė**).

5 lentelė. Pagal Erasmus+ programą ir savarankiškai išvykusių ir atvykusių VM studentų skaičius

Mokslo metai	Pagal Erasmus+ mainų programą studijoms		Pagal Erasmus+ mainų programą praktikoms		Savarankiškai išvykę praktikoms
	Išvykę	Atvykę	Išvykę	Atvykę	
2018 / 2019	10	4	44	8	8
2019 / 2020	14	13	21	2	8
2020 / 2021	6	3	11	0	12
Iš viso	30	20	76	10	28

VM studentams yra **teikiama akademinė, finansinė, socialinė, psichologinė ir asmeninė parama** ir ji yra pakankama. Studentai, kuriems reikalinga akademinė parama, nustatomi įvertinus jų individualius akademinis pasiekimus kiekvieno semestro ir studijų metų pabaigoje. Pagal LSMU studijų reglamento IX skyriuje patvirtintą [tvarką](#) studentams yra sudaromos galimybės pagerinti savo akademinis rezultatus: perlaikyti neišlaikytus tarpinius atsiskaitymus, du kartus perlaikyti neišlaikytą baigiamąjį patikrinimą, akademinės skolas likviduoti rudens, pavasario semestro ar metų skolų savaičių metu, pakartoti neišlaikyto dalyko ar kurso studijas. Studentui nutraukus studijas yra sudarytos sąlygos po vienerių metų studijas atnaujinti. Dėl objektyvių priežasčių, visi studentai gali kreiptis į dekaną, dėl grupės ar dėstančio dėstytojo pakeitimo, studijavimo pagal individualų studijų tvarkaraštį. Studentui, kuris laikinai negali tęsti studijų dėl ligos, nėštumo ar kūdikio priežiūros, pateikusiam tai įrodančius dokumentus, arba dėl asmeninių priežasčių, suteikiamos akademinės atostogos. Studentas, po akademinų atostogų, turi teisę grįžti į to paties finansavimo studijų vietą.

Studentai turi galimybę gauti socialines ir skatinamąsias stipendijas. [Socialinės stipendijos](#) skiriamos studentams, kurių: šeimos ar jie patys turi teisę gauti arba gauna socialinę pašalpą; kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta globa arba tėvai (ar vienas iš tėvų) yra mirę; turintiems 45 proc. ar mažesnę darbingumo lygį arba sunkų ar vidutinį neįgalumo lygį. Socialines stipendijas pagal LR Vyriausybės [nutarimą](#) skiria ir administruoja Valstybinis studijų fondas (VSF), bendradarbiaudamas su Universitetu. Vadovaujantis Tikslinių išmokų neįgaliesiems, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, skyrimo tvarkos [aprašu](#), neįgalūs studentai turi galimybę gauti finansinę pagalbą. Jiems gali būti skiriamos **tikslinės išmokos**: specialiesiems poreikiams tenkinti; studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti, jei įstoja į vnf vietą; studijoms reikalingų priemonių įsigijimui; socialinė stipendija; studijų įmokos sumažinimas; atleidimas nuo stojamojo mokesčio priėmimo į studijas metu; bendrabučio nuomos kainos sumažinimas; papildoma dotacija Erasmus mobilumui. Bet kokio lygio negalią turintys, vf vietoje studijavę ir studijas nutraukę studentai yra atleidžiami nuo įmokos už studijas gražinimo Valstybei. **Skatinamosios stipendijos** skiriamos geriausiai besimokantiems studentams už geriausius stojimo ar studijų rezultatus (**6 lentelė**) remiantis stipendijų skyrimo [nuostatais](#). Stipendijos skirstomos procentiniu principu, jas gauna vidutiniškai 21 proc. studentų. Vienkartinė skatinamoji [stipendija](#) kartą per semestrą gali būti skiriama pažangiems studentams. VM programos studentams paramą, skirdami vardinę stipendiją, skiria darbdavių atstovai (Veterinarijos farmacijos asociacija, LVGA, UAB Magnum veterinarija ir kt.), VA Alumnai ar jų palikuonys (J.

Brundzos, Mato Veito vardinės stipendijos), rajonų merai, valstybė (prezidento J. Griniaus) ir kt. Nuo 2021 metų vardinės stipendijos skiriamos studentams plėtojantiems Universiteto tarptautiškumą.

Finansinė parama, sumažinant mokesčių už studijas, gali būti skiriama vnf vietose studijuojantiems studentams našlaičiams, esantiems iš daugiavaikių ir mažas pajamas turinčių šeimų, auginantiems vaikus, studentams su negalia ir kt. Parama (**6 lentelė**) skiriama vadovaujantis studentų rėmimo [nuostatais](#). Vadovaujantis LR Vyriausybės [nutarimu](#), už studijas mokantys VM programos studentai turi galimybę gauti valstybės remiamą [paskolą](#). Studentams už studijas sumokėta kaina gali būti kompensuojama VSF, vadovaujantis už studijas sumokėtos kainos kompensavimo [tvarka](#) bei LSMU SR X skyriaus 2 skirsnio [nuostatose](#) aprašyta konkursinės eilės sudarymo tvarka. Finansinę [paramą](#) gali gauti VM programoje studijuojantys išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai vadovaujantis Valstybės paramos užsienio lietuvių studijoms [aprašu](#).

6 lentelė. Stipendijų ir finansinės paramos skaičius skirtas VM studentams 2018-2021 m. m.

2018/2019 m.m.		2019/2020 m.m.		2020/2021 m.m.	
Rudens semestre	Pavasario semestre	Rudens semestre	Pavasario semestre	Rudens semestre	Pavasario semestre
<i>Stipendijų skaičius</i>					
198	120	175	127	203	150
<i>Finansinės paramos skaičius</i>					
5	8	9	13	17	12
<i>Vardinių stipendijų skaičius</i>					
2	5	3	3	3	7

Visi VM programos studentai Universiteto lėšomis yra apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų (draudimo sutarties Nr. 710-770-2231472 ir Nr. 710-770-2231473) studijų ir praktikos bei kelionės į ir iš studijų vietos metu, kad ir kokioje šalyje tai vyktų. VM programos studentai, jei pageidauja, yra apgyvendinami Universiteto devyniuose bendrabučiuose, kurie [skiriami](#) vadovaujantis LSMU studentų bendrabučių nuostatais, kuriuos administruoja LSMU studentų atstovybė. Prašymai teikiami per [LSMUSIS](#). VM studentams sudaryta galimybė gauti [psichologinę paramą iš patyrusių psichologų](#), dalyvauti projekte „LSMU Psichologinio konsultavimo ir emocinės paramos teikimo studentams modelis“. Vykdoma Psichosocialinės adaptacijos sistema LSMU tarptautiniams studentams, kuriose dalyvauja ir nacionaliniai studentai: [ambasadorių programa](#), [mentorių programa](#), [turių programa](#), [tėvų programa](#), koordinatoriai, [psichologo konsultavimas](#), psichologinės adaptacijos tyrimai.

VM studentai turi galimybę savo idėjas ir iniciatyvas įgyvendinti dalyvaujant studentiško organizacijų veikloje. LSMU [studentų atstovybė](#) (SA) teikia universiteto ir VF vadovybei bei įgyvendina studentų socialinės ir akademinės gerovės siūlymus. VM programos studentai taip pat aktyviai dalyvauja VA studentų [asociacijos \(VASA\)](#) (74 nariai), tarptautinės veterinarijos studentų asociacijos ([IVSA](#)) ir [IVSA Lithuania](#) veikloje (30 narių). Užsienio studentai jungiasi į [Lietuvos tarptautinių veterinarijos studentų asociacijos](#) (LIVSU) (11 narių) bei Studentų mokslinę draugiją (SMD). VF finansiškai remia studentų socialines ir mokslines iniciatyvas bei dalyvavimą parodose bei konferencijose, skiria transportą kelionėms ir kt. Studentai turi galimybę dalyvauti įvairiose savanoriškose veiklose, pvz., savanoriauti VF Gyvūnų klinikose bei privačiose veterinarijos klinikose ir gyvūnų prieglaudose, atlikti papildomą praktiką Lietuvoje ir užsienyje. Informaciją apie įsidarbinimo galimybes studentai gauna LSMU [Karjeros centro](#) organizuojamų seminarų, kursų, paskaitų, Karjeros dienų, susitikimų su darbdaviais metu.

VA, 5 korpuso patalpose, veikia studentų laisvalaikio erdvė, kuriai patalpas skyrė universitetas, o įrengė socialiniai partneriai UAB Royal Canin, lėšų skyrė ir VF. VA kiemelyje yra Universiteto Sporto centras, kuriame studentai fiziškai aktyviai leidžia laisvalaikį sportuodami. Studentai dalyvauja universiteto meno kolektyvų veikloje: choro „Neris“, tautinių šokių kolektyvų „Džigūnas“ ir Ave Vita, „SALTO“ veiklose.

Universitetas ir VF teikia pakankamą informaciją ir konsultacijas studentams apie studijas. LSMU vyksta Įvadinė savaitė įstojuosiesiems, stojančiųjų puslapyje skelbiamas el. pirmakursio gidas. Studentų atstovybė (SA) kiekvienai lietuvių, o TRSC – užsieniečių studentų grupei, skiria vyresniųjų kursų studentus mentorius (savanorius), kurie padeda naujai įstojuosiesiems studentams integruotis į

universiteto bendruomenę. VASA ir TRSC VM pirmakursiams organizuoja pirmakursių stovyklą. I kurse dėstomo dalyko „Įvadas į Veterinarijos studijas“ metu VF dekanas, prodekanas ir tarptautinių programų koordinatorius (studijuojantiems anglų k.) studentams pristato LSMU SR nuostatas, pagrindines studijų taisykles ir studentų paramos skyrimo tvarką. Stebėsenos rezultatai atskleidė, kad daugiausiai studijų nutraukimas įvyksta pirmaisiais studijų metais. Siekiant laiku nustatyti problemas ir padidinti studentų galimybes siekti studijų rezultatų ir pažangos, VF I kurso studentams skiria dėstytoją kuratorių, kuris veiklą vykdo vadovaudamasis VF studentų kuravimo veiklos [nuostatais](#). Kuratorius bent kartą per mėnesį susitinka su kuruojama grupe ir konsultuoja studentus laiko planavimo bei mokymosi, individualaus darbo organizavimo ir kt. klausimais. Studentai su kuratoriumi gali bendrauti el. paštu arba susitikti.

Detali informacija apie studijuojamo dalyko tikslus ir uždavinius pateikiama [LSMUSIS](#) skelbiamuose dalykų aprašuose, kurie periodiškai atnaujinami. Iki 2019 metų veikė grupinio darbo sistema *FirstClass*. Šiuo metu studentai naudojami LSMU sistemos [Moodle](#) virtualia mokymosi aplinka. Ar studentai gauna reikalingą informaciją, sužinoma susitikimų su kuratoriais metu, atliekant LSMU Studijų centro (LSMU SC) bei SPK vykdomas studentų apklausas ir VF dekanės bei administracijos susitikimuose su studentais. Akademinę informaciją studentams teikia VF dekanato [administracija](#), SPK, [Studijų centras](#) ir [TRSC](#). Prasidėjus pandemijai ir studijoms persikėlus į nuotolinę erdvę, virtualūs susitikimai su skirtingais kursais organizuojami dažniau.

Ankstesnio išorinio vertinimo metu ekspertų pateiktos rekomendacijos vertinamajai sričiai <i>Studentų priėmimas ir parama</i>		
1.	Rekomendacija	Kaip į ją buvo atsižvelgta
		Nėra

Pagrindiniai savianalizės rezultatai vertinamojoje srityje <i>Studentų priėmimas ir parama</i>	
Stipriosios pusės	
<ul style="list-style-type: none"> - VM programa yra labai populiari stojančiųjų tarpe ir stojančiųjų netrūksta; - Gerai organizuota nacionalinė studentų priėmimo sistema; - Studentų informavimo ir paramos sistema universitete yra tinkamai organizuota; - Visi VM programos studentai turi lygias galimybes dalyvauti tarptautinėse judumo programose ir projektuose, o informacija apie galimybes skelbiama skaidriai ir aiškiai; - Didelis skaičius VM studijų programai pasirašytų Erasmus+ sutarčių su užsienio universitetais suteikia galimybes studentams įgyti tarptautinės patirties, susijusios su VM studijomis. 	
Tobulintini aspektai	
<ul style="list-style-type: none"> - Pritraukti daugiau atvykstančių mainų studentų į VM studijų programą. 	

4. Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas

VM programos studentų mokymo(-si) ir pasiekimų vertinimą reglamentuoja LSMU SR ir [Veterinarijos studijų krypties aprašas](#). VM studijos vykdomos tik nuolatine forma. Ekstremaliomis COVID-19 pandemijos sąlygomis studijos buvo laikinai adaptuotos ir teorinė jų dalis buvo vykdoma nuotoliniu ar mišriu sinchroniniu ir asinchroniniu būdais, praktinė dalis – kontaktiniu bei nuotoliniu sinchroniniu būdais. Programos vykdyme naudojami studentus būti aktyviais studijų proceso dalyviais skatinantys mokymo(si) ir pasiekimų vertinimo metodai.

VM dalykų dėstymas yra paremtas žinių perdavimu gebėjimams ugdyti, kurie leidžia studentui suprasti ir įgyti profesinius įgūdžius, remiantis fundamentinėmis veterinarijos žiniomis glaudžiai susietomis su nuolat besikeičiančiais naujausiais veterinarijos mokslo pasiekimais. **Be tradicinių teorinių metodų** (paskaitos, seminarai) skirtų įgyti daugiau fundamentinių žinių, **VM studijose vyrauja aktyvūs mokymo(si) metodai**, studentai dirba mažomis grupėmis įgydami komandinio darbo ir bendradarbiavimo įgūdžių, atlieka ir imituoja realius veterinarinius atvejus bei situacijas, naudodant simuliacijas ir manekenus. Ikiklinikinių dalykų studijų metodai apima audinių preparavimą, mikrobiologinių, histologinių ar histopatologinių preparatų vertinimą, gyvūnų apžiūrą, jų laikymo sąlygų ir gerovės įvertinimą. Aktyvūs su klinicine praktika susiję mokymo(si) metodai vyrauja klinikinių studijų metu. Studentai įgyja klinikinius įgūdžius praktinių darbų metu dirbdami su gyvūninės kilmės medžiaga, gaišenomis ar skerdenomis, atlikdami užduotis darbo vietoje prie

paciento VF gyvūnų klinikose (anamnezės surinkimas, tyrimų rezultatų interpretacija, vaistų išrašymas ir dozavimas, injekcijų atlikimas, žaizdų tvarstymas, nesudėtingų operacijų atlikimas prižiūrint dėstytojui, mini klinikinės užduotys (angl. – mini clinical tasks) ir kt.), gyvūnų ūkiuose, skerdyklose, išorės praktikų bazėse. Taikomi savarankiškas studijas stimuliuojantys metodai, tokie kaip refleksija, atvejo analizė, kursinis darbas ir kt. Visi VM studentai vykdo mokslinę-tiriamąją veiklą rengdami BD.

VM studijose taikoma **studentų pasiekimų vertinimo strategija** leidžia objektyviai įvertinti programoje numatytus studentų įgyjamus studijų rezultatus ir kompetencijas bei užtikrinti, kad vertinimo procesas būtų aiškus ir skaidrus, o vykdymo procedūros ir sandara būtų studentams žinomi pradedant studijuoti dalyką (skelbiama LSMUSIS ir Moodle dalyko kurse, supažindinama žodžiu). Kiekvieno dalyko (modulio) studijos baigiamos egzaminu arba studento savarankiškai atliktu darbu (projektu). Tarpinė dalyko studijų pasiekimų vertinimo forma yra įskaita. Atsiskaitymų tvarkaraščiai skelbiami iki atsiskaitymų pradžios likus ne mažiau kaip 2 mėn. Studijų rezultatai vertinami pagal dešimties balų kriterinę vertinimo sistemą (**4.1. priedas**). VM studentų pasiekimai yra vertinami naudojant diagnostinį (naudojamas įvertinti pradinį studento žinių, gebėjimų lygį), formuojamąjį (programos dalyse, kuriose svarbūs praktiniai įgūdžiai, klinikinių problemų sprendimas) bei sumuojamąjį (susumuoja ir apibendrina studentų pasiekimus ir įgytus studijų rezultatus, parodo jų lygmenį, skatina studentus būti aktyviais visą studijų proceso laikotarpį.) vertinimo metodus. Kaupiamasis balas – sumuojamojo vertinimo dalis, turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. egzamino galutinio pažymio. Taikant kaupiamąjį vertinimą jo sudedamosiomis dalimis vertinami tam tikri dalyko (modulio) programoje numatyti studijų rezultatai, o skirtingos kaupiamąjo vertinimo dalys vertina skirtingus studijų rezultatus. Studentas gali baigiamąjį patikrinimo nelaikyti, jei studijų metu sukauptė balą, pakankamą teigiamam pažymiui gauti. Studentų pasiekimų vertinimo strategiją dalyko apraše numato studijų dalyko (modulio) programą rengiantys dėstytojai, atsižvelgdami į dalyko turinį, ugdomas kompetencijas bei siekiamus rezultatus. Dėstytojus konsultuoja SPK, Inovatyviosios edukacijos centras (InoEdu). Vertinimo strategija skelbiama studentams dalykų aprašuose LSMUSIS ir Moodle dalyko kurse bei klinikinės rotacijos, praktikų, baigiamųjų darbų ir kvalifikacijos egzamino tvarkose. Studijas vykdančios dėstytojos, prasidedant dalyko studijoms, supažindina studentus su dalyko aprašu bei vertinimo strategija, akademinio sąžiningumo nuostatomis ir biosaugos reikalavimais. Priklausomai nuo dalyko ir numatomų įgyti studijų rezultatų bei kompetencijų, pasiekimų vertinimui yra taikomos skirtingos **vertinimo formos**: egzaminas raštu, kolokviumas, laboratorinių ar praktinių darbų vertinimas, testas, atvejo analizė, refleksijos, kursinis darbas, praktikos ataskaita ir jos gynimas, kvalifikacijos egzaminas, baigiamasis darbas ir jo gynimas, įsivertinimas, mini klinikinis įvertinimas (*angl.* – mini clinical assessment), tiesioginis praktinių įgūdžių vertinimas (*angl.* – direct observation of procedural skills (DOPS)). Vykdydamas rotaciją studentas pildo rotacijos dienyną, registruoja pacientus ir įgytas numatytas kompetencijas, rašo refleksiją ir atsiskaito praktiškai. Praktikos vertinimui studentas pildo pacientų registracijos žurnalą ir rašo ataskaitą, kurią vertina komisija. Baigiamasis darbas recenzuojamas ir ginamas viešai komisijoje. Programą baigiančių studentų profesinio pasirengimo lygis, savarankiškumo laipsnis, gebėjimas taikyti specialybės žinias, įgūdžiai, reikalingi veterinarijos gydytojo kvalifikacijai įgyti įvertinami laikant objektyvųjį struktūrizuotą klinikinį egzaminą (OSKE).

Savarankiško darbo valandos yra skirtos pasiruošti teorinėms ir praktinėms studijoms bei atsiskaitymams: koliokviumams, kontroliniams darbams, rinkti pranešimų ir baigiamąjo darbo medžiagą, rašyti praktikų ataskaitoms, baigiamajam darbui rengti ir kt. Savarankiškas darbas kontroliuojamas dalyko dėstytojo per tarpinius atsiskaitymus ar įskaitas. Remiantis Veterinarijos studijų krypties aprašu savarankiško darbo apimtis yra nustatyta, atsižvelgiant į specifines dalykų turinio ypatybes ir vidutiniškai sudaro ne mažiau nei 30 proc. Pvz.: klinikiuose dalykuose kontaktinio darbo apimtis yra didesnė, nes įgūdžiai turi būti įgyjami dirbant praktiškai (*hands-on*) su gyvūnais, gaišenomis ar prietaisais tiesiogiai prižiūrint dėstytojui ar veterinarijos gydytojui. Studentas gali savarankiškai tobulintis VMSC bei padalinių laboratorijose (**4.2 priedas**) ir centruose. Į VMSC (**4.3. priedas**) konkrečias stoteles studentai iš anksto registruojasi per registracijos sistemą [Microsoft Bookings](#), informaciją apie centrą pateikiama [LSMU svetainėje](#). Kiekvienai stotelei yra parengti aprašai lietuvių ir anglų kalbomis bei reikalingos darbai priemonės. Dalis aprašų turi QR kodus. Studentai praktinius įgūdžius prieš ir po darbo stotelėje įsivertina atlikę savikontrolės testus. Centre

nuolatos yra darbuotojas, kuris konsultuoja studentus. Organizuojant studentų savarankišką darbą yra numatoma **akademinių personalo parama studentui. Padalinių laboratorijose** yra sudaryti studentų savarankiško darbo tvarkaraščiai, paskirti atsakingi asmenys už studentų registravimą bei priežiūrą. Studentams yra parengti praktinių užduočių aprašai bei suteiktos reikalingos darbo priemonės (**4.2. priedas**). Studentai turi galimybę konsultuotis, dėl savarankiško darbo užduočių atlikimo tiesiogiai arba nuotoliniu būdu, tvarkaraštyje numatytu laiku. **Dalykuose** yra įdiegtos studentų savarankiško mokymosi, savęs įsivertinimo priemonės (testai, užduotys, klausimai Moodle).

VM programos absolventai gali tęsti studijas **veterinarinės medicinos rezidentūroje ir/ar doktorantūroje**. VF siūloma 13 (nuo 2022/2023 m.m. – 14) veterinarinės medicinos rezidentūros [programų](#). Nuo 2019 metų pasikeitus įstatymui ([LR ŽŪM 2018-12-27, Įsakymas Nr. 3D-958](#)), VM rezidentai yra įdarbinami veterinarijos gydytojo rezidento pareigose VF gyvūnų klinikose, jiems mokamas darbo užmokestis (iki tol rezidentai turėjo studento statusą), o darbas vykdomas vadovaujantis pareiginiiais nuostatais. 2018 metais buvo skirta 12, o 2019 ir 2020 metais po 14 VM rezidentūros vietų. Šiuo metu VM rezidentūroje studijuoja 28 rezidentai. 43,9 proc. rezidentų baigę studijas lieka dirbti universitete arba tęsia studijas doktorantūroje. Žemės ūkio mokslų srities, **Veterinarijos krypties doktorantūroje** šiuo metu studijuoja 28 doktorantai (8 finansuojami ES struktūrinių fondų lėšomis). Įgijusieji daktaro laipsnį absolventai įdarbinami VF (plačiau 5 skyriuje).

LSMU yra atviras universitetas ir užtikrina vienodas sąlygas studijuoti visiems studijuojantiems, taip pat ir socialiai pažeidžiamoms grupėms bei neįgaliesiems. Neįgalumą turintys studentai registruojasi Valstybiniame studijų fonde (VSF) ir LSMU Studijų centre. [Universitete veikia Neįgaliųjų studentų reikalų koordinavimo komisija](#). Pagalbą neįgaliesiems studentams taip pat teikia savivaldybės ir neįgaliųjų reikalų asociacijos, pvz. užtikrina jų pavežėjimą ir kt. Pagal LSMU SR III skyriaus 25.8 punkto nuostatas, bei [LSMU studentų, turinčių specialiųjų mokymosi poreikių, dokumentų pateikimo ir atsiskaitymo alternatyviais būdais tvarką](#), studentams su negalia, kuriems įprastos vertinimo procedūros negali būti taikomos, pritaikomos [alternatyvios vertinimo priemonės](#), kurios užtikrina studijų tikslų įgyvendinimą ir rezultatų pasiekimą. VF siekia laiku identifikuoti socialiai pažeidžiamų grupių studentų bei studentų su specialiaisiais poreikiais iškilusias problemas ir padidinti galimybes siekti mokymosi rezultatų ir pažangos. Specialiųjų poreikių turintiems studentams, taip pat teikiama tokia pati akademinė, finansinė, socialinė, psichologinė ir asmeninė [parama](#) (plačiau 3 ir 6 skyriuose).

Efektyvi ir skaidri studentų pasiekimų vertinimo, pažangos stebėsenos ir akademinio sąžiningumo užtikrinimo sistema yra užtikrinama, vadovaujantis LSMU SR IX ir X skyrių nuostatomis bei dalykų [vertinimo strategija](#), kuri gali būti keičiama ir (arba) koreguojama iki dalyko dėstymo pradžios. VM studentų studijavimo pažangos stebėseną vykdoma analizuojant studentų pažangą dalyko studijose padaliniuose, kas semestrą SPK ir VF taryboje programos lygmenyje bei kartą per metus LSMU Rektorate dekanei pateikiant VF programos studijų rezultatų pažangos stebėsenos ataskaitą. Ataskaitoje apžvelgiami mokslo metų studentų studijų rezultatai, įvertinama pažanga ir poreikiai tobulinti mokymosi, dėstymo ar vertinimo metodai. Ataskaita aptariama ir su studentais. Studijų pasiekimų vertinimo rezultatai kaupiami LSMUSIS. Pasibaigus mokslo metams, studentų pažanga yra vertinama priskiriant studentą tam tikram pasiekimų lygmeniui (LSMU SR X skyrius, 309 punktas). Apibendrinus studijų dalykų vertinimus, nustatomas vertinamojo laikotarpio mokymosi rezultatų lygis. Procedūroje dalyvauja visi studentai, išskyrus naujai įstojusius. Išskiriami 3 studijų pasiekimų lygmenys (**4.1. priedas**). Apie pasiektą lygmenį studentai sužino el. paštu. Gerai besimokančiu laikomas studentas, neturintis akademinį skolų, įvykdęs visus studijų programai vertinamuoju laikotarpiu keliamus reikalavimus ir pasiekęs puikų arba tipinį pasiekimų lygmenį. Šio proceso tikslas yra nustatyti geriausius studentus, skatinti lyderystę ir motyvaciją bei suteikti jiems galimybę pretenduoti gauti ar išsaugoti valstybės finansavimą. Slenkstinį lygmenį pasiekęs studentas praranda vf, o ši vieta atitenka gerai besimokančiam studentui studijavusiam vnf vietoje. Finansavimą praranda ir studentai turintys akademinį skolų. Šiems studentams sudaroma progresavimo galimybė ir leidžiama kartoti dalyką(-us). Kartojantys studijų dalyką(-us) į aukštesnį kursą nėra keliami. Studentas gali kartoti tą patį semestrą ar kursą ne daugiau kaip du kartus. Akademinės pažangos stebėjimas kiekvieną semestrą leidžia nustatyti studentus, kuriems mokytis sekasi sunkiau ir kuriems reikalinga pagalba, padėsianti pasiekti geresnių mokymosi rezultatų.

Pažangos stebėjimas leidžia nustatyti ir sėkmingus studentus, kurie yra motyvuojami užsiimti moksline veikla. **VF užtikrina tolimesnį VM studentų studijų pažangos planavimą** siūlydamas studentams galimybes savarankiškai siekti pažangos praktikuojantis papildomai (**4.2. priedas**).

Universitete taikoma atsiskaitymų už pasiektus rezultatus tvarka yra palanki studentams. Nesėkmės atveju studentams, praleidusiems praktines užduotis, sudaromos sąlygos jas atlikti iki semestro pabaigos; neišlaikytą egzaminą perlaikyti du kartus: semestro ir / ar mokslo metų skolų likvidavimo savaitės metu.

VM studentams yra užtikrinimas nuolatinis grįžtamasis ryšys apie studijavimo pasiekimus ir studijų pažangos planavimą, kuris teikiamas Universiteto, fakulteto ir (arba) individualiu dėstytojo / studento sąveikos lygmeniu. Studentas gali stebėti savo įvertinimus LSMUSIS, susipažinti su išsamiu savo darbo įvertinimu, gauti paaiškinimus apie įvertinimą, padarytas klaidas. Įvertinimo paaiškinimas organizuojamas per vieną darbo dieną nuo vertinimo rezultatų paskelbimo dienos, konkrečią datą ir laiką nurodant dalyko Moodle kurse. Kartą per metus organizuojami SPK susitikimai su skirtingų kursų VM studentais kuriuose aptariami studijų kokybės gerinimo bei studijavimo pažangos užtikrinimo klausimai. Dalyvauti kviečiami ir dėstytojai. VM I kurso studentams grįžtamasis ryšys teikiamas per kurso kuratorius-dėstytojus (*plačiau 3 skyriuje*). VF dekanas kasmet organizuoja susitikimus su VM studentais ir pristato studijose vykdomus pokyčius, pasikeitimus, naujoves, supažindina studentus su atitinkamo kurso studijų rezultatais.

LSMU Karjeros centras ir VF vykdo VM absolventų užimtumo ir karjeros stebėseną. Karjeros stebėsenos apklausos skirtos grįžtamajam ryšiui palaikyti ir išsiaiškinti, kaip VM absolventams sekasi įsitvirtinti darbo rinkoje, kiek jie patenkinti baigtomis studijomis, darbu. LSMU Karjeros centras renka informaciją ir iš Užimtumo tarnybos prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, karjeros valdymo informacinės sistemos <https://karjera.lt/> bei VMVT. 2018 metais po studijų baigimo praėjus 12 mėn. įregistruotų Užimtumo tarnyboje VM programos absolventų nebuvo, o 2019 ir 2020 metais buvo po vieną. Analizuojant duomenis iš karjeros valdymo informacinės sistemos (12 mėn. nuo diplomo įteikimo) 2020 metais baigusių VM absolventų (LR piliečių) įsidarbinimas siekė 78,76 proc., 2019 metais – 78,01 proc., 2018 metais – 74,19 proc. Remiantis LSMU Karjeros centro vykdomomis apklausomis, 2018-2020 metais per 12 mėn. nuo diplomo įteikimo įsidarbino 100 proc. VMU absolventų. VMVT duomenimis užsiimti veterinarijos gydytojo veikla į kitas Europos ekonominės erdvės šalis 2018 metais išvyko 22,53 proc., 2019 metais – 8,57 proc. ir 2020 metais – 5,88 proc. absolventų. Daugelio išvykimas siejasi su užsienyje gyvenančiomis šeimomis. Be abejonės, absolventai, atvykusieji studijuoti iš kitų šalių grįžta dirbti į savo šalis. Tik viena absolventė, baigusi studijas 2019 metais, liko dirbti veterinarijos gydytoja Lietuvoje. VM absolventų (anglų k.), baigusių studijas 2020 ir 2021 metais apklausos duomenimis, 91 proc. dirba veterinarijos gydytojais, iš jų 70 proc. įsidarbino dar iki diplomo gavimo, 10 proc. iš karto po diplomo gavimo, 10 proc. – per 6 mėn. nuo diplomo gavimo. 80 proc. jų dirba su smulkiaisiais gyvūnais, 20 proc. – su ūkiniais gyvūnais ir arkliais.

LSMU Karjeros centras darbdavių apklausas dėl absolventų profesinio pasirėngimo ir įgytų kompetencijų baigus studijas vykdo ne rečiau nei kas 3 metus. 2019 metų apklausos duomenimis 88 respondentai iš 144, o 2021 metais 27 iš 57 atsakiusių yra visiškai patenkinti rengiamais specialistais. Vidutiniškai 80 proc. darbdavių mano, kad VM programos studentų ruošimas keičiasi iš esmės ir labai gerėja, nes absolventai ateina daug geriau pasirėngę praktinei veiklai, turi gerus vadybinius gebėjimus ir aiškiai išreikštas lyderio savybes.

Paskutiniųjų 3 metų VM programos absolventų apklausų duomenimis, vidutiniškai 70 proc. respondentų studijų kokybę įvertino puikiai, labai gerai ir gerai. Kaip didžiausius programos privalumus nurodė profesionalius dėstytojus, kokybišką studijų medžiagą, bei gerą praktikų ir išvykų organizavimą studijų metu. Kaip ir visuomet, absolventai pageidautų, kad praktikai būtų skirta dar daugiau laiko (tai per pastaruosius metus jau yra atlikta, **1 lentelė**). Dėl COVID-19 pandemijos dalis praktinių darbų buvo vykdomi virtualiu būdu ir studentams juos įgyti buvo sudarytos sąlygos vasaros atostogų metu. Manome, kad tai galėjo būti priežastis, kodėl 2021 metais 6 proc. pasitenkinimo lygis studijomis sumažėjo.

Universitete laikomasi akademinės etikos ir sąžiningumo principų, kuriuos reglamentuoja LSMU SR IX ir XIV skyrius. Siekiant užtikrinti sąžiningą studentų elgesį, I kurso studentas, prieš pradėdamas studijas Universitete, pasirašo akademinio sąžiningumo pasižadėjimą, o vėliau studentai

jį pasirašo Moodle sistemoje atitinkamo dalyko kurse prieš kiekvieną atsiskaitymą. Dėstytojas, pastebėjęs nesąžiningą elgesį, atsiskaitymą nutraukia ir rašo tarnybinį pranešimą dekanui, kuris sudaro komisiją atvejui nagrinėti iš 1/3 Universiteto dėstytojų, 1/3 fakulteto administracijos atstovų bei 1/3 Studentų atstovybės deleguotų studentų. Patvirtinus akademinio nesąžiningumo faktą, VF dekanas teikia Rektoratui svarstyti sprendimą dėl studento šalinimo iš universiteto. Su sprendimu nesutinkantis studentas turi galimybę kreiptis į LSMU Ginčų nagrinėjimo komisiją, LSMU Senatą ar LR įstatymų numatyta tvarka į teismą. Dėl akademinio nesąžiningumo pašalintas studentas praėjus vieneriems metams gali studijas atnaujinti ir studijuoti mokėdamas valstybės nustatytą studijų kainą. Per pastaruosius 3 studijų metus VF buvo gauti 3 pasitvirtinę tarnybiniai pranešimai dėl studentų nesąžiningumo atsiskaitymų metu ir šie studentai buvo pašalinti iš universiteto su teise atnaujinti studijas po vienerių metų. Vienas nesąžiningumo atvejis buvo nustatytas studentui pateikus suklastotą sveikatos pažymą (tai įvyko iki asmens duomenų apsaugos įstatymo įsigaliojimo kai pažymos dar buvo renkamos). Komisija rekomendavo studentui skirti griežtą papeikimą ir lankyti privalomas individualias nemokamas LSMU psichologo konsultacijas. 2020 metais buvo kilę trys įtarimai dėl duomenų plagijavimo, kurie nepasitvirtino, nes studentai pasinaudojo jiems suteikta vienoda informacija toje pačioje praktikos bazėje. Studentams leista tęsti studijas, o siekiant išvengti panašių klaidų VF patikslino praktikos ataskaitos rašymo tvarką.

LSMU VF sukurta studijų ir darbo aplinka, kurioje puoselėjama socialinė, kultūrų įvairovė, užtikrinamos Universiteto bendruomenės narių lygios galimybės, siekiant orių, poreikius atitinkančių, kokybiškų sąlygų įvairių tautybių, tikėjimo asmenims bei žmonėms su negalia studijuoti ir dirbti Universitete. VF taip pat siekiama lyčių lygybės dirbančiųjų ir studijuojančiųjų atžvilgiu, veikia priemonės, padedančios derinti studijų ir asmeninio gyvenimo įsipareigojimus (motinystė, tėvystė ir kt.) (*plačiau 3 skyriuje*), puoselėjamas bendruomeniškumas ir pagarba vienas kitam. Vadovaujamosi LR Lygių galimybių įstatymu, kuris įtvirtina diskriminacijos pagrindų sąrašą bei LSMU SR, kuriame bet kokio pobūdžio diskriminaciniai veiksmai yra laikomi šiurkščiu pažeidimu ir studentas gali būti pašalintas iš Universiteto, o su darbuotoju nutraukta darbo sutartis. VM programos studentai turi galimybę, anonimiškai pateikti nuomonę apie dėstytojų darbą ar etikos pažeidimus, patiriamas patyčias, persekiojimo, diskriminacijos, atvejus. Tokių skundų nebuvo gauta.

Apeliacijų dėl studentų pasiekimų vertinimo organizavimo ir rezultatų įskaitymo tvarka yra skaidri ir prieinama LSMU SR IX skyriaus 8 skirsnyje ir XII skyriaus 3 skirsnyje. Jei studentas nesutinka su studijų pasiekimų vertinimu ir jo paaiškinimu ar vertinimo procedūromis, jis turi teisę teikti apeliaciją dekanui per vieną darbo dieną (tarpinio vertinimo atveju) arba per dvi dienas (baigiamojo patikrinimo atveju). Apeliacinė komisija sudaroma iš Studentų atstovybės administracijos ir (ar) dėstytojų atstovų, kuri bendru sutarimu priima sprendimus, nurodytus LSMU SR IX skyriaus 278 punkte. Sprendimas apeliaciją pateikusiam asmeniui pateikiamas elektroniniu būdu. Sprendimai gali būti skundžiami LSMU Ginčų nagrinėjimo komisijai. Per pastaruosius 3 metus buvo gautos 3 apeliacijos (2019 m.) dėl kvalifikacijos baigiamojo egzamino rezultatų. Komisija nustatė, kad apeliacijos nebuvo pagrįstos, dėl apeliančių teikiamos informacijos nesutapimų, nepagrįstų interpretacijų ir turimos rašytinės atsakymų informacijos neatitikimo žodžiu teikiamiems teiginiais. Apeliacijos netenkintos ir paliktas galioti ankstesnis įvertinimas.

Ankstesnio išorinio vertinimo metu ekspertų pateiktos rekomendacijos vertinamajai sričiai <i>Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas</i>	
Rekomendacija	Kaip į ją buvo atsižvelgta
1. Sukurti studijų kokybės užtikrinimo sistemą kaip priemonę skatinti inovacijas ir studijų programos atnaujinimą, atsižvelgiant į besikeičiančius veterinarijos gydytojų-praktikų poreikius.	LSMU sukurta tvari studijų kokybės užtikrinimo sistema, paremta LSMU Studijų kokybės vadovu ir LSMU studijų kokybės užtikrinimo nuostatais bei LSMU Studijų kokybės stebėsenos užtikrinimo komisija (SKSUK) (yra 2 VF atstovai) koordinuoja studijų kokybės stebėjimą, vertinimą ir tobulinimą. LSMU SC InoEdu skyrius, koordinuoja efektyvių ir inovatyvių studijų ir mokymo procesų užtikrinimą, grįžtamojo ryšio rinkimą, analizę ir pateikimą padaliniais. Karjeros centro vykdoma reguliari absolventų ir darbdavių apklausa padeda tobulinti studijų programos turinį ir kitus kokybės procesus. VM programos lygmenyje studijų kokybės užtikrinimo veiklą vykdo SPK. Nuolat atnaujinami, papildomi ir gerinami materialieji studijų ištekliai.

2.	Taikyti aiškesnes programos sudėtinių dalių komponentų finansavimo sąlygas praktikų bazėms.	Klinikinė praktika yra privaloma VM programos dalis, finansuojama pagal galiojančią VM programos finansavimo tvarką. Šios praktikos bazėms, vadovaujantis trišale praktikos sutartimi, skiriamos lėšos praktikos vadovo darbo užmokesčiui mokėti. Klinikinės praktikos laikotarpiu studentai yra apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų, jiems mokamos stipendijos, jei buvo paskirtos.
----	---	--

Pagrindiniai savianalizės rezultatai vertinamojoje srityje

Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas

Stipriosios pusės

- Taikomi pažangūs mokymo(si) metodai, skatinantys studentus būti aktyviais studijų proceso dalyviais;
- Visuose lygmenyse veikia reguliari ir efektyvi grįžtamojo ryšio sistema: studentai, dėstytojai, personalas soc. partneriai;
- Studijų procesas yra skaidrus, užtikrinama akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo politika; Veikia aiški apeliacijų nagrinėjimo tvarka.
- Nuosekliai vykdoma VM studijų programos absolventų karjeros stebėseną;
- Visiems sudarytos tinkamos sąlygos studijuoti, užtikrinama alternatyvaus atsiskaitymo tvarka asmenims turintiems specialiųjų poreikių bei neįgaliesiems;
- VMSC yra įtrauktas į studijų procesą;
- VM studijos yra baigiamos objektyviu struktūrizuotu klinikiniu egzaminu (OSKE) ir BD gynimu;
- VM absolventai yra paklausūs darbo rinkoje, o jų įsidarbinimas per 3-12 mėn. yra aukštas.

Tobulintini aspektai

- Skatinti darbdavius aktyviau įsijungti teikiant grįžtamąjį ryšį ir įsitraukiant į studijų proceso gerinimą;

5. Dėstytojai

Dėstytojų kompetencijos ir dėstymo kokybė užtikrinama vadovaujantis mokslo, studijų ir praktinės veiklos principų vienvėde, dėstytojų atestacija, profesinės kvalifikacijos ir edukacinės kompetencijos tobulinimu bei studentų vertinimu. Pagrindinis VM programos dėstytojų atrinkimo kriterijus yra dėstytojų atitinkamų sričių kompetencijos, leidžiančios įgyvendinti programos tikslus ir studentams pasiekti numatytus studijų rezultatus. Dėstytojai į darbą priimami penkerių metų kadencijai, konkurso būdu, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais: [LR darbo kodeksu](#), Dėstytojų ir mokslo darbuotojų kvalifikacinių ir atestacijos reikalavimų pareigybėms nustatymo, konkursų į pareigas skelbimo, organizavimo ir vykdymo bei [atestavimo tvarka](#) (toliau Atestavimo tvarka), [LSMU darbuotojų parinkimo ir vertinimo principais](#) bei LSMU darbo tvarkos [taisyklėmis](#). Dėstytojų pedagoginė, mokslinė ir praktinė patirtis vertinama dėstytojų atestacijos, vykstančios kas 5 metus, metu. Tvarka nustato dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigybių kvalifikacinius reikalavimus, kurie apima DB CA WoS su cit. rodikliu žurnaluose publikuotų mokslinių straipsnių skaičių, mokslinę veiklą ir mokslininkų rengimą, metodinės medžiagos rengimą, edukacinės kompetencijos tobulinimą (ne mažiau nei 30 val.), praktinę ir pedagoginę veiklą; konkursų pareigoms eiti skelbimo, organizavimo ir vykdymo tvarką; eilinio ir neeilinio atestavimo tvarką; konkurso ir atestacijos komisijų sudarymo bei darbo tvarką. Asmenims, laimėjusiems konkursą antrajai profesoriaus ar docento kadencijai gali būti suteikiamas atitinkamas [pedagoginis vardas](#). Visų VM programos dėstytojų kvalifikacija yra tinkama programos tikslams ir rezultatams pasiekti, kryptis atitinka jų dėstomus dalykus.

Informacija apie nuolat Universitete ne mažiau kaip 0,5 etato ir ne mažiau kaip 3 metus dirbančius krypties dalykų dėstytojus, ir jų praktinio darbo patirtį dėstomo dalyko srityje, mokslinių interesų kryptis pateikiama **5.1. priede**. Veterinarijos studijose **vienam dėstytojui šiuo metu tenka 5,7 studentai**. Šį skaičių stengiamasi sumažinti iki 5, nuo 2021 metų padidėjusi norminė VM studijų kaina tikėtina leis tai padaryti (**7 lentelė**).

Dėstytojai geba susieti dėstomų dalykų edukacinį procesą su įrodymais grįsta moksline praktika į kurią yra įtraukiami ir studentai. Rengiant BD, vienas dėstytojas, priklausomai nuo jo užimtumo, vadovauja 2 (2,16) studentams. Tokiu būdu užtikrinama, kad dėstytojas gali tinkamai konsultuoti BD rengiančius studentus, o studentas gauna kvalifikuotas konsultacijas laiku.

7 lentelė. Veterinarinę mediciną studijuojančių studentų ir dėstytojų skaičius bei santykis

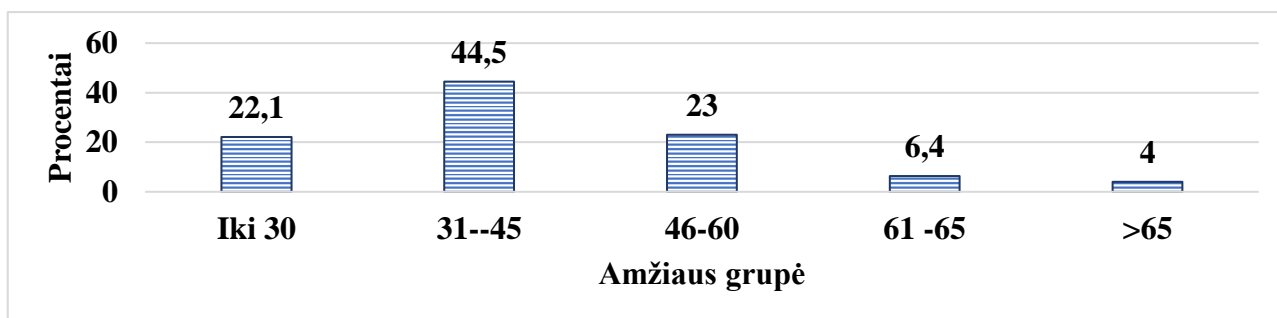
Studijų metai	2020–2021			2019–2020			2018–2019		
Programos dėstyto kalba	Lt	En	Iš viso	Lt	En	Iš viso	Lt	En	Iš viso
Studentų skaičius	722	137	859	731	123	854	782	106	888
Dėstytojų : studentų santykis	1 : 5,7			1 : 5,9			1 : 6,3		

Dėstytojų dėstančių VM studentams ir dirbančių ne mažiau nei 0,5 etatu iš viso 2021 metais yra 79,25 proc. (2020 – 76,19 proc., 2019 – 75,54 proc.) proc., likusi dalis (atitinkamai 20,75; 23,81 ir 24,46 proc.) dirba(o) 0,25 etatu. Tokių darbuotojų kiekis mažėja. Didžioji dalis (87,25 proc.) VM programos dėstytojų dirba pagal nuolatinę darbo sutartį, išrinkti viešojo konkurso būdu 5 metų laikotarpiui. Kita dalis kviečiami dirbti pagal terminuotas sutartis ne ilgesniam nei 2 metų laikotarpiui. Vėliau, jeigu asmuo pageidauja tęsti dėstytojo karjerą jis privalo dalyvauti konkurse atitinkamoms pareigoms užimti vadovaujantis aukščiau aprašyta konkursų ir [Atestavimo tvarka](#). Remiantis LSMU Statutu (149 punktas) kviestiniams dėstytojams ir mokslo darbuotojams Statuto nustatyta skyrimo į pareigas tvarka netaikoma, tačiau ir trumpam laikotarpiui parenkant darbuotojus (parinkimą atlieka padalinio vadovas ir tvirtina dekanas), darbuotojai turi atitikti Universiteto dokumentuose nustatytus pareigybei keliamus kvalifikacinius reikalavimus. Įdarbinimas pagal terminuotą darbo sutartį ne ilgiau kaip 2 metų laikotarpiui yra taikomas todėl, kad dėl besikeičiančio priimamų studentų skaičiaus ir studijų finansavimo pokyčių, Universitetui būtų sudėtinga užtikrinti darbą 5 metų kadencijai visiems dėstytojams.

Dėstytojo etato struktūros dalių proporcijas paskirsto VF struktūrinio padalinio vadovas, atsižvelgdamas į LR ŠMSM įsakymo „[Dėl rekomendacijų aukštųjų mokyklų dėstytojų darbo laiko sandarai patvirtinimo](#)“ ir pareigybės pareiginius nuostatus, užtikrindamas padalinio vykdomą studijų procesą, su studijomis susijusių veiklų vykdymą bei sąlygas dėstytojui per kadenciją įvykdyti minimalius Atestavimo tvarkos reikalavimus. Dėstytojai organizuoja ir vykdo studijas, mokslinius tyrimus, su studijų procesu susijusią ir kitą Universitetui ir jo padaliniams reikšmingą veiklą pagal patvirtintą, su vadovu suderintą tvarkaraštį ir individualų darbo krūvį, 67 proc. skiriant dėstytojų, pasiruošimui ir edukaciniam tobulėjimui bei 33 proc. mokslinei veiklai. Darbuotojo darbo savaitės trukmė negali būti ilgesnė nei [30 valandų](#).

VM programos studijose praktinių kompetencijų įgijimas yra viena svarbiausių programos dalių. Tam tikslui klinikinių rotacijų ir praktikos Universitete metu su studentais dirba ir 47 veterinarijos gydytojai praktikai, kasmet keliantys profesinę ir edukacinę kompetenciją ir dirbantys nuolatinėse pareigose Universitete. VM programoje dėsto 4 Europos ir 1 Amerikos veterinarijos koledžų diplomantai (specializuoti veterinarijos gydytojai): parazitologija, arklių osteopatija, neurologija (Europos) ir dermatologija (Europos ir Amerikos). Trys VF dėstytojai šiuo metu studijuoja Europos veterinarijos koledžo rezidentūroje Šveicarijoje (parazitologija, neurologija, chirurgija) ir dėsto studentams. Programoje 18,25 dėstytojo etatus užima specializuoti veterinarijos gydytojai baigę nacionalinę veterinarinės medicinos rezidentūrą. Didžioji dalis VF veterinarijos gydytojų praktikų yra mokslų daktarai arba baigę veterinarinės medicinos rezidentūros studijas Lietuvoje. Tai patvirtina aukštą pedagoginio personalo kvalifikaciją ir reikiamą profesinę mokslinę kompetenciją, kad studijos būtų grindžiamos naujausiais veterinarijos mokslo ir praktikos pasiekimais. Dėstytojų dirbančių praktinį veterinarijos gydytojo ar kitą dėstomą dalyką atitinkantį praktinį darbą ir dėstančių krypties dalykus skaičiaus dinamika per pastaruosius 3 studijų metus keitėsi nežymiai: 2018-2019 – 38,84 proc. (54 dėstytojai); 2019-2020 – 37,5 proc. (54 dėstytojai) ir 2020-2021– 38,84 proc. (55 dėstytojai). Siekiant užtikrinti studentų praktinių žinių įsisavinimą realiomis sąlygomis, klinikiuose ir maisto higienos studijų programos moduluose, dalį studijų sudaro praktikos, vykdomos išorės mokomosiose bazėse tiesiogiai vadovaujant praktikos vadovui-veterinarijos gydytojui, turinčiam ne mažesnę kaip 3 metų praktinio darbo patirtį (apmokama iš VF lėšų, sudarant terminuotas praktikos trišales sutartis).

Karjerą baigiančių dėstytojų pakeičiamumas bei jaunų dėstytojų ugdymas užtikrinamas studijų programoje vykdomomis trečiosios pakopos studijomis. Šiuo metu Veterinarijos (002A) krypties doktorantūroje studijuoja 28 doktorantai. Doktorantūros studijas baigusio ir tęsiančio dėstytojo bei mokslininko karjerą personalo procentas siekia 80 proc. Doktorantūros veiksmingumas vėluoja, nes dalis doktorantų sukuria šeimas, augina vaikus ir studijas baigia 1-2 metais vėliau nei numatyta. Nuoseklią kaitą rodo ir dėstytojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes (**4 pav.**).

4. pav. Dėstytojų pasiskirstymas pagal amžių

Dėstytojų skaičius ir kvalifikacija atitinka teisės aktų reikalavimus ir [Veterinarijos studijų krypties aprašo](#) nuostatas. VM programoje 71,8 proc. visų dalykų dėstytojų turi mokslo daktaro laipsnį, iš jų 100 proc. krypties dalykų dėstytojų mokslinės veiklos kryptis atitinka jų dėstomus dalykus. Programoje ne mažesniu kaip 0,5 et. krūviu dėsto 22,1 proc. profesorių, 19,5 proc. docentų, 30,2 proc. lektorių su daktaro laipsniu, 11,4 proc. lektorių be daktaro laipsnio, kurių didžioji dalis studijuoja doktorantūroje, 16,8 proc. asistentų, kurių didžioji dalis yra veterinarijos gydytojai praktikai, turintys didesnę nei 3 metų praktinio darbo patirtį ir baigę veterinarinės medicinos rezidentūrą. Iš viso 79,25 proc. VM programos dėstytojų turi ne mažesnę kaip 3 metų dėstymo patirtį. Dėstytojų skaičiaus kaita per 2018-2021 m. m. laikotarpį (**8 lentelė**) rodo, kad dėstytojų skaičius yra pastovus, kvalifikacija yra pakankama ir atitinka krypties keliamus reikalavimus.

Visi anglų kalba vykdomoje VM programoje dėstantys dėstytojai ir praktikai moka anglų kalbą ne žemesniu nei B2 lygiu. Bendras anglų k. kalbančių dėstytojų skaičius, skaičiuojant nuo visų dėstytojų, didėja ir šiuo metu sudaro 93 proc. (2018 metais – 80 proc.) Anglų k. bendrauti su studentais gali ir nemaža dalis aptarnaujančio personalo, visa Universiteto ir VF administracija. Nuo 2019 metų visi VM studijas reglamentuojantys dokumentai yra išversti į anglų kalbą.

8 lentelė. Dėstytojų skaičiaus kaita pastarųjų trijų mokslo metų laikotarpyje*

Mokslo metai	2020-2021		2019-2020		2018-2019	
	Skaičius	Procentai	Skaičius	Procentai	Skaičius	Procentai
Profesorius	33	22,1	34	23,6	35	25,2
Docentas	29	19,5	26	18,1	32	23,0
Lektorius su dr. laipsniu	45	30,2	49	34,0	46	33,1
Lektorius be dr. laipsnio	17	11,4	17	11,8	11	7,9
Asistentas	25	16,8	18	12,5	15	10,8
Iš viso	149	100	144	100	139	100

*dėstytojai dirbantys mažesniu nei 0,5 etatu neįskaičiuoti

Dėstytojų kompetencijoms kelti ir tarptautiniam bendradarbiavimui skatinti siūlomos įvairios programos ir projektai, koordinuojami TRSC AJS. Visi VM programos **dėstytojai turi galimybes dalyvauti tarptautinėse judumo programose** ir projektuose (*Erasmus+* ir kt.) bei išvykti dėstymo ir (ar) mokymosi laikotarpiui nuo 2 d. iki 2 mėn. į Europos ir kitų pasaulio šalių aukštojo mokslo institucijas ir (ar) įmones su kuriomis yra pasirašytos tarpinstitucinės sutartys. LSMU dėstytojų judumo galimybės pateikiamos [LSMU TRSC](#) puslapyje. Taip pat yra sudaryta galimybė pasikviesti užsienio šalių aukštojo mokslo institucijų dėstytojus dėstymo [vizitui](#). VF dėstyti VM studentams atskiras temas ar jų dalis kviečia Europos veterinarijos koledžų diplomantus ir kitus specializuotus veterinarijos gydytojus, kurie įdarbinami fakultete pagal terminuotą darbo sutartį, arba atvyksta dėstyti be įdarbinimo, Universitetui apmokant kelionės ir apgyvendinimo išlaidas arba per Erasmus+ programą: Pvz., VF 2018 metais lankėsi ir vedė paskaitas ir praktikos darbus Europos arklių vidaus ligų ir Amerikos veterinarijos vidaus ligų koledžų diplomantas Švedijos ŽŪ universiteto prof. J. Pringle, Mursijos universiteto (Ispanija) profesorius, klinikinių veterinarijos mokslų koledžo diplomantas J. Ceron, veterinarijos gydytojas, smulkiųjų gyvūnų vidaus ligų koledžo diplomantas K. Tomsa, 2019 metais – Zagrebo universiteto (Kroatija) prof. D. Matičić ir Europos veterinarijos chirurgijos koledžo rezidentas prof. D. Vnuk. Nuo 2017 metų kasmet pagal Erasmus+ programą

atvyksta Rytų Europos veterinarijos oftalmologijos ir Europos veterinarijos oftalmologijos draugijos narė, Latvijos gyvybės mokslų ir technologijų universiteto dr. L. Kovalcuka. Švietimo mainų paramos fondo projekto, skirto aukštos kompetencijos dėstytojų iš užsienio šalių trumpalaikiams dėstytojų vizitams lėšomis VF buvo įdarbinta Mursijos universiteto (Ispanija) dr. A. Tvarijonavičiūtė ir kt. **Universitete veikia [Atviras LSMU fondas](#)**, kuris remia mokslininkų išvykas į konferencijas ir stažuotes bei [Mokslo fondas](#), skirtas mokslininkų grupių, mokslininkų ir doktorantų moksliniams tyrimams finansuoti, produktyviausiems ir aktyviausiems mokslo darbuotojams ir doktorantams skatinti, Universiteto organizuojamų mokslinių renginių rėmimui bei darbuotojų straipsnių publikavimo žurnaluose rėmimui. Veterinarijos gydytojai rezidentai gali gauti paramą kvalifikacijos kėlimo renginiams pasinaudodami [LSMU rezidentų judumo fondu](#). VM programos dėstytojų akademinis judumas per pastaruosius 3 metus yra panašus. Kasmet dėstyti ir tobulinti savo kompetencijas išvyksta vidutiniškai 16 proc. darbuotojų (**9 lentelė**).

9 lentelė. Dėstyti išvykusių dėstytojų dinamika

Mokslo metai	Išvykę dėstytojai	Šalys
2018/2019	36	Portugalija, Vokietija, Suomija, Danija, Ispanija, Estija, Lenkija, Latvija, Turkija, Italija, Norvegija, Moldova, Kirgizija, Tadžikistanas, Kroatija, Nyderlandai, Čekija
2019/2020	29	Estija, Danija, Latvija, Ispanija, Lenkija, Vokietija, Kazachstanas, Ukraina, Moldova, Kirgizija, Tadžikistanas, Italija
2020/2021	25	Prancūzija, Tadžikistanas, Vokietija, Belgija, Kroatija, Graikija, Serbija, Suomija, Portugalija, Austrija, Švedija, Airija, D. Britanija, Ispanija, Italija, Lenkija

Per pastaruosius 3 mokslo metus dėstyti VM programoje buvo atvykę 27 dėstytojai iš kitų veterinarijos universitetų (**10 lentelė**).

10 lentelė. Dėstyti iš kitų šalių atvykusių dėstytojų dinamika

Mokslo metai	Atvykę dėstytojai (iš jų EBVS*)	Šalys
2018/2019	12 (4)	Norvegija, Šveicarija, Lenkija, Portugalija, Turkija, Ispanija, Švedija, Suomija
2019/2020	11 (3)	Kroatija, Lenkija, Baltarusija, Kazachstanas, Vokietija, Jungtinė Karalystė
2020/2021	4	Izraelis, Airija, Ispanija

*European Board of Veterinary Specialisation

Ypatingai svarbūs VM studijų kokybei stiprinti buvo atvykusių ES ir pasaulyje pripažintų Europos veterinarijos koledžų diplomantų (iš viso 7) paskaitos ir praktikos darbai VM studentams ir dėstytojams. Pažymėtina, kad mažesnis 2020-2021 m.m. išvykusiųjų ir atvykusiųjų dėstytojų skaičius buvo nulemtas COVID 19 pandemijos, nes suplanuoti vizitai ir išvykos buvo atšaukti.

LSMU VA yra [BOVA universitetų tinklo narė](#), todėl VF dėstytojai ir mokslininkai dalyvauja šiose dėstytojų veiklose. Šia galimybe 2018-2019 m.m. pasinaudojo 13 dėstytojų. Dėl pandemijos 2019-2020 ir 2020-2021 m.m. tokios galimybės nebuvo. Darbuotojų akademinis judumas, tarptautinė akademinė mainų nauda duoda patirtį kuriant pažangų studijų programos turinį įtraukiant šiuolaikiškus mokymo metodus ir priemones, bei plėtojant mokslinių tyrimų potencialą ir bendradarbiavimą.

Universiteto darbuotojams Senato nustatyta tvarka yra sudaromos sąlygos kelti profesinę, edukacinę ir IT kvalifikaciją, vadovaujantis [LSMU dėstytojų edukacinės kompetencijos užtikrinimo tvarka](#). Edukacinei kompetencijai ugdyti LSMU veikia [InoEdu](#) skyrius vykdamas nuolatinę edukacinės kompetencijos stebėjamą ir tobulinimą. Kiekvienais mokslo metais InoEdu organizuojamų mokymų planas yra atnaujinamas. Dėstytojų ir personalo edukacinės kompetencijos kėlimas apmokamas VF lėšomis. Visi dėstytojai per 5 metų kadenciją edukacinę kvalifikaciją privalo kelti ne mažiau kaip 30 akademinėse valandų. VF dėstytojai yra ypač aktyvūs ir nuosekliai didina savo

edukacines kompetencijas: 2018 metais – 81, 2019 metais – 171, 2020 – 111 dėstytojų kėlė edukacinę kompetenciją InoEdu organizuojuose mokymuose. Dėstytojų ir personalo profesinės kvalifikacijos tobulinimo organizavimą ir vykdymą LSMU numato [Profesinės kvalifikacijos tobulinimo LSMU reglamentas](#), veiklą administruoja LSMU [Podiplominių studijų centras \(PSC\)](#). Universitete kasmet vykdomi „Edukacijos pavasario“ ir „Edukacijos žiemos“ mokymų ciklai, skirti akademiniam ir aptarnaujančiam personalui. Nuo 2020-2022 metų kompetencijų ugdymas visiems Universiteto darbuotojams vykdomas įgyvendinant bendromis ES ir LR lėšomis finansuojamą projektą „LSMU studijų kokybės ir susijusių procesų gerinimas, didinant žmogiškųjų išteklių potencialą Nr. 09.3.1-ESFA-V-738-04-0001“. VM studijų vykdyme dalyvaujantys visi VF gyvūnų klinikų **veterinarijos gydytojai praktikai** pagal veterinarijos gydytojų, turinčių veterinarijos praktikos licenciją, kvalifikacijos kėlimo tvarkos [aprašą](#) nuolat gilina profesinei veiklai reikalingas žinias, gebėjimus bei praktinius įgūdžius (ne mažiau nei 32 kvalifikacijos tobulinimo valandas kas 2 metus). Kai kurie mokymai, tokie kaip racionalus antimikrobinių medžiagų naudojimas veterinarijoje, gyvūnų gerovės ir apsaugos reikalavimai, biosaugos reikalavimų užtikrinimas, veterinarijos gydytojams yra privalomi. VF dirbantys veterinarijos gydytojai ir alumnai praktikai, savo profesinę kvalifikaciją tobulina Podiplominių studijų centro administruojamuose ir VF organizuojamuose kursuose (**5.2. priedas**), seminaruose, stažuotėse, mokslinėse-praktinėse konferencijose, atitinkamos srities mokymuose užsienio universitetuose bei privačiose užsienio veterinarijos klinikose vadovaujant Europos veterinarijos koledžų diplomantams. Veterinarijos gydytojams, kurie vadovauja išorinėms praktikoms ir neturi nuolatinės darbo sutarties su Universitetu, edukacinius mokymus organizuoja VF, o profesinę kvalifikaciją jie kelia pagal aukščiau aprašytą tvarką.

Ankstesnio išorinio vertinimo metu ekspertų pateiktos rekomendacijos vertinamajai sričiai		
Dėstytojai		
	Rekomendacija	Kaip į ją buvo atsizvelgta
1.	Remti tarptautiniu mastu konkurencingus dėstytojų mokslinius tyrimus siekiant išsaugoti moksliniais tyrimais pagrįsto mokymo įdėją	Universitete veikia Atviras LSMU fondas , kuris remia dėstytojų išvykas į konferencijas ir Mokslo fondas , skirtas mokslininkų grupių, mokslininkų ir doktorantų moksliniams tyrimams finansuoti, produktyviausiems dėstytojams ir doktorantams skatinti. Tinkamai reglamentuotos dėstytojo etato struktūros dalių proporcijos leidžia derinti dėstymo, mokslo ir praktikos veiklas. Dėstytojai publikuoja straipsnius aukšto lygio DB CA WoS su cit. rodikliu žurnaluose. Lėšas publikavimo išlaidoms padengti skiria Mokslo fondas (<i>plačiau 2 skyriuje</i>).
2.	Pagrindiniuose mokymų moduluose įdarbinti daugiau praktikų, pageidautina Europinio lygio specialistus	VM studijose praktinių kompetencijų įgijimas yra viena svarbiausių programos dalių. Tam tikslui klinikinių rotacijų ir praktikos metu su studentais dirba 47 veterinarijos gydytojai-praktikai dirbantys nuolatinėse pareigose Universitete. VM programoje dėsto 4 Europos ir 1 Amerikos veterinarijos koledžų diplomantai (specializuoti veterinarijos gydytojai). Trys VF dėstytojai šiuo metu studijuoja Europos veterinarijos koledžo rezidentūroje Šveicarijoje (parazitologija, neurologija, chirurgija) ir dėsto studentams. Atitinkamų kurso dalių dėstymui 2-7 d. vizitams kviečiami užsienio šalių veterinarijos koledžų diplomantai (7 atvejai).

Pagrindiniai savianalizės rezultatai vertinamojoje srityje

Dėstytojai

Stipriosios pusės

- VM programos dėstytojų skaičius ir kvalifikacija atitinka Veterinarijos studijų krypties aprašo nuostatas ir yra pakankama programos tikslams ir rezultatams pasiekti. Daugiau nei 70 proc. programos dėstytojų turi mokslo daktaro laipsnį. Visų krypties dalykų dėstytojų mokslinės veiklos kryptis atitinka jų dėstomus dalykus.
- Dėstytojai aktyviai naudojami Universiteto sudarytomis sąlygomis kelti edukacinę bei profesinę kompetenciją.

Tobulintini aspektai

- Tampa sudėtinga konkuruoti su privačiu veterinarijos verslu dėl specialistų pritraukimo tęsti dėstytojo-mokslininko-praktiko karjerą universitete dėl nedidelio darbo užmokesčio.

6. Studijų materialieji ištekliai

LSMU VA VF yra išdėstytas 5,95 hektarų uždaro tipo teritorijoje ir sudaro studentų miestelį (**6.1. priedas**). Judėjimas tarp pastatų užtrunka 5-7 min. Studijų patalpos yra pritaikytos VM studijoms ir jų pakanka. Patalpų skaičius ir dydis atitinka studentų skaičių. VF turi specialią veterinarijos studijų infrastruktūrą: Anatomikumą, Stambųjų ir Smulkiųjų gyvūnų klinikas, VMSC, biblioteką, Patologijos centrą, auditorijas, mokslines ir mokymo laboratorijas bei kitas mokymui(si) skirtas erdves su atitinkama laboratorine, klinicine ir vaizdo demonstravimo įranga. Darbas yra organizuojamas pagal LSMU SC rengiamus tvarkaraščius bei mokymo grafikus suderintus su VF. VA paskaitoms, seminarams, konferencijoms naudojamos 7 pagrindinės auditorijos (nuo 46 iki 200 vietų), aprūpintos šiuolaikine garso ir vaizdo demonstravimo aparatūra. VA centriniuose rūmuose bei 5 korpuse yra konferencijų salės, o 4 korpuse – aktų salė masiniams renginiams organizuoti. Priesalis (Žalčio salė), taip pat turi reikiamą įrangą paskaitoms ir seminarams.

Priklausomai nuo dėstomo dalyko specifikos, seminarų / grupinio darbo patalpose, praktinių darbų / laboratorijų patalpose, diagnostinėse / mokslinėse laboratorijose yra įrengtas pakankamas skaičius individualių darbo vietų su pritaikyta įranga ir baldais (69 patalpos su 1085 darbo vietomis). Kiekvienoje praktinio mokymo patalpoje vienu metu gali dirbti 10-36 studentai, priklausomai nuo darbo specifikos. VM studentų grupėse yra po 9-12 studentų, esant reikalui, klinikinių studijų metu, jos dalijamos pogrupiais. Patalpų yra pakankamai ir taikant su COVID-19 susijusius ribojimus. Detalus visų VM programai naudojamų studijų patalpų ir darbo vietų skaičius jose pateikiamas **6.2. priede**. Visos studijų patalpos atitinka galiojančius darbo saugos ir higienos reikalavimus. Patalpose, kur dirbama su cheminėmis ir biologinėmis medžiagomis, yra įrengti akių dušai, laminariniai bokšai, reagentų laikymo spintos. Visose patalpose yra nurodyti avariniai išėjimai, yra pirmosios pagalbos vaistinė, priešgaisrinės ir kitos būtinios saugos priemonės. Pastatų koridoriuose yra avarinės evakuacijos planai ir ženklai, įrengtos stacionarios gaisrų gesinimo sistemos, įrengtos sanitarinės patalpos, tualetai, rūbinės. VA biologinės saugos ir biologinio saugumo užtikrinimas įgyvendinamas vadovaujantis VF biologinio saugumo ir biologinės saugos standartinės veiklos procedūromis (toliau [Biosaugos SVP](#)) VA biologinės saugos ir biologinio saugumo komitetas (toliau Biosaugos komitetas) yra atsakingas už biosaugos reikalavimų įgyvendinimą bei savalaikį vykdymą pagal naujas rizikas ar poreikius. Visose patalpose, atitinkamai pagal vykdomą veiklą ir sritį, yra įrengta biosaugos įranga ir naudojamos dezinfekcinės priemonės. Studentai su [Biosaugos SVP](#) supažindinami pirmame kurse „Įvadas į VM studijas“ dalyko metu, taip pat pasirašytinai prieš pradėdant kiekvieną dalyką kiekviename VA padalinyje. Biosaugos komiteto sprendimu kiekvienas fakulteto padalinys turi asmenį, atsakingą už Biosaugos SVP reikalavimų koordinavimą padalinyje. Operatyviam su biologiniu saugumu susijusių klausimų sprendimui sukurtas el. pašto adresas va.biosauga@ismuni.lt.

VM studijų vykdymui naudojamose specializuotose ir kitose laboratorijose yra pakankamas kiekis būtinų įrangos ir priemonių, kurios atitinka studijų programos reikalavimus ir jos pakanka užtikrinti kokybišką VM studijų procesą (**6.3. priedas**). Specializuotos VM programai vykdyti skirtos būtinios patalpos ir skyriai bei jų įranga:

Anatomikume (751 m²) yra įrengtas 26 darbo vietų prozektoriumas, 10 darbo vietų skerdenų ir gaišėnų preparavimo patalpa, trys laboratorijos (52 darbo vietos), iš kurių viena skirta histologijos studijoms. Anatomijos praktiniai darbai taip pat vyksta ir 26 darbo vietų amfiteatrinėje auditorijoje bei osteologijos auditorijoje-muziejuje. Anatomikumo osteologijos auditorijoje-muziejuje yra 30 skirtingų gyvūnų skeletų ekspozicija, 107 vnt. kaukolių, daug visų kūno dalių kaulų rinkinių bei 120 vidaus organų šlapių makropreparatų, raumenų preparatai, organų muliažai, standai su kraujotakos, nervinės sistemos preparatais, šuns smegenų bei kiaulės širdies plastinai. Histologijos laboratorijoje yra 22 individualios vietos studentų mikroskopavimo darbams, o histologinių preparatų ruošimo patalpoje saugomos histologinių preparatų kolekcijos studijoms. Vaizdų analizei naudojamas stereomikroskopas Olympus SZX-10 ir mikroskopas Olympus Bx43, bei kompiuterinės programos mikropreparatų analizei atlikti.

Veterinarinės medicinos simuliacijos centras (VMSC) (172,17 m²) yra VA centrinio pastato cokoliniame aukšte. Įėjimas į VMSC patalpas pritaikytas neįgaliesiems. Studentų mokymai vyksta 4 patalpose: Stambieji gyvūnai ir echoskopavimas (4 darbo vietos), Vidaus ligos ir chirurgija (15 darbo vietų), Propedeutika ir mikroskopavimas (17 darbo vietų) ir OSKE stotelių kabinetas (4 darbo vietos).

Patalpose yra 62 muliažai ir daug kitų priemonių ikiklinikinėms ir klinikinėms studijoms vykdyti. Centre yra individualios užrakinamos spintelės studentų daiktams.

Patologijos centras (972 m²) pritaikytas gyvūnų gaišenų patologiniams anatominiams (skrodinams) ir mėginių histopatologiniams tyrimams atlikti. Centre yra dvi skrodimų salės (20 ir 10 vietų) ir 10 vietų preparavimo salė, persirengimo patalpos studentams ir darbuotojams. Histologiniams preparatams analizuoti ir tirti įrengtos dvi mikroskopavimo klasės (25 ir 10 darbo vietos) ir patologinės anatomijos šlapių makropreparatų archyvas. Studentų, rezidentų, doktorantų baigiamųjų darbų moksliniams tyrimams atlikti skirtos dvi laboratorijos, turinčios histomorfologinių bei histopatologinių preparatų paruošimo ir vertinimo įrangą. Patologijos centras aprūpintas visa reikiama studijoms užtikrinti įranga ir jos pakanka. Patologijos centro skrodimų salėse yra 6 skrodimo stalai, 2 keltuvai stambiųjų gyvūnų gaišenoms pakabinti vertikaliai, skrodimo įrankių rinkiniai, biosaugos priemonės, svarstyklės, 3 skirtingi elektriniai pjūklai. Centre gaišenų laikymui yra 2 patalpos-šaldikliai, 2 šaldytuvai, konteineriai gyvūnų gaišenoms ir jų atliekoms laikyti, vežimas gaišenoms pervežti, 4 traukos spintos, įrengta nutekamųjų skysčių dezinfekavimo sistema ir kt. įranga.

VF turi Smulkiųjų ir Stambiųjų gyvūnų klinikas. LSMU Tarybos sprendimu 2020 m. priimtas sprendimas dėl naujos gyvūnų klinikos statybos (*plačiau šio skyriaus paskutiniame skirsnyje*). Šiuo metu klinikinė veikla ir studijos vyksta **Dr. L. Kriaučeliūno Smulkiųjų gyvūnų ir Stambiųjų gyvūnų klinikose**. Per ataskaitinį laikotarpį klinikų įranga buvo iš esmės atnaujinta ir išplėsta (**6.4. priedas**), skiriant lėšų naujai įrangai įsigyti.

Dr. L. Kriaučeliūno Smulkiųjų gyvūnų klinikoje veikia vidaus ligų, chirurgijos, infekcinių ligų ir diagnostikos skyriai, vaistinė, laboratorija. Skyriuose veikia skubios pagalbos, intensyvios priežiūros, kardiologijos, dermatologijos, dializės, oftalmologijos, neurologijos bei reabilitacijos sektoriai. Visi skyriai suskirstyti sektoriais pagal biosaugos reikalavimus. Visos procedūrinių kabinetų darbo vietos pritaikytos dirbti kompiuteriais. Kompiuteriuose įdiegta pacientų registracijos programa.

Chirurgijos praktiniai užsiėmimai vykdomi 3 operacinėse, turinčiose naują šiuolaikinę operacinių įrangą: įrengti nauji operaciniai šviestuvai, naujos anestezijos mašinos, laporoskopinėms operacijoms pritaikyti stalai, monitoravimo sistemos ir kt. Viena klinikos operacinė pritaikyta endoskopinėms procedūroms atlikti su naujai įsigyta endoskopijos įranga. Seminarų kambarys su monitoriumi tiesiogiai per video sistemą sujungtas su klinikos operacine, kuriame vyksta procedūrų stebėjimas ir aptarimas su studentais. Atnaujintos intensyvios terapijos patalpose atnaujintas skubios pagalbos įrangos paketas (defibriliatorius, infuzinės pompos, monitoringai, deguonies generatorius ir kt.). Bendrosios chirurgijos praktikos darbai studentams vyksta ne tik klinikos patalpose bet ir Biologinių tyrimų centro patalpose, tam pritaikytose operacinėse.

Vidaus ligų skyriuje veikia 6 apžiūros kabinetai aprūpinti reikiama įranga ligų diagnostikai, įsigyta įranga ir pritaikytos patalpos gyvūnų dializei atlikti, kardiologijos kabinetas papildytas nauju dopleriniu ultragarso aparatu. Atnaujinta klinikinių tyrimų laboratorija, kurioje įrengta kondicionavimo sistema, nauji tyrimų analizatoriai. Laboratorija papildyta naujais diagnostikos prietaisais, laminarine spinta, IDEXX Procyte, plazmos ekstraktoriumi, elektroninėmis kraujo svarstyklėmis – maišytuvu, kraujo maišelių vamzdelių užlydimo aparatu, šaldikliu plazmai ir kt. Klinikoje įrengtos atskiros patalpos egzotinių gyvūnų apžiūrai bei gydymui, atnaujintos gyvūnų propedeutikos įgūdžių formavimo patalpos.

Vaizdinės diagnostikos praktikai ir studijoms yra naudojami 3 echoskopai, skaitmeninis rentgenas ir kita įranga. Įsigytas modernus magnetinio rezonanso (MR) prietaisas (patalpos įrengtos centriniame VA pastate) išplėtė vaizdinės diagnostikos taikymo galimybes bei papildė studijų procesą sukauptais kokybiškais vaizdais.

Klinikoje atnaujintos reabilitacinių procedūrų patalpos (akupunktūra, masažai ir kt.) ir gyvūnų stacionarizavimo skyrius. Įrengta video sistema leidžianti dirbant 24 / 7 gydytojams ir studentams pacientus stebėti per nuotolį. Naujai įrengta instrumentų plovimo ir sterilizavimo patalpa su naujais autoklavais, distiliavimo įranga bei sterilizacinėmis spintomis. Klinikoje įrengtas liftas gyvūnų ir žmonių pakėlimui į antrąjį aukštą.

Atskirame pastate naujai įrengtas smulkiųjų gyvūnų infekcinių ligų skyrius ir izoliatoriai (148 m²) remiantis Biosaugos ir higienos normų reikalavimais: ventiliacijos sistema su temperatūros

reguliuojamu bei apsauginiais hepa filtrais. Patalpos pritaikytos smulkiųjų gyvūnų infekcinių ligų 4 rizikos klasėms, skirtingoms gyvūnų rūšims karantinuoti ir gydyti.

Stambiųjų gyvūnų klinikoje studentų darbai vykdomi dviejose klinikinės diagnostikos laboratorijose ir dviejose auditorijose. Klinikoje veikia diagnostikos laboratorija, kur atliekami tyrimai baigiamiesiems darbams, įrengtos trys darbo vietos studentams formuojant propedeutikos praktinius įgūdžius. Klinikiniams studentų įgūdžiams lavinti apžiūrint pacientus naudojamas maniežas, du stacionarai: arklių, galvijų ir smulkiųjų atrajotojų bei trys operacinės: arklių; smulkiųjų atrajotojų ir galvijų. Kiekvienas skyrius ir operacinės turi atskirus procedūrų kabinetus. Arklių operacinėje yra įrengta priešoperacinė patalpa ir pooperacinis minkštas boksas arkliams, stambiųjų gyvūnų izoliatorius. Pasirengimas operacijoms vyksta paruošiamajame, įrankių sterilizacijai įrengta sterilizacinė. Klinikoje įdiegta elektroninė pacientų apskaitos sistema (GYKIS). Stambiųjų gyvūnų klinikos Gyvūnų reprodukcijos laboratorijoje įrengta seminarų / grupinio darbo patalpa kurioje telpa iki 30 studentų. Veikia šiuolaikinė laboratorinė įranga aprūpinta šviežios ir šaldytos spermos tyrimų laboratorija, yra mikroskopai su spermatozoidų skaičiavimo programine įranga, tėkmės citometras, mikroskopijos klasė (20 vietų), karvės lytinių organų palpavimo muliažas bei kita būtina studijų ir mokslinių tyrimų įranga.

Stambiųjų gyvūnų izoliavimo patalpos įrengtos greta klinikos esančiame pastate, laikantis biosaugos ir higienos normų reikalavimų, ventiliacijos sistema su apsauginiais hepa filtrais. Siekiant užtikrinti biosaugos reikalavimus ir atsitiktinių asmenų patekimą į kliniką, įrengta magnetinių spynų sistema. Klinikos cokoliniame aukšte įrengtos studentų ir darbuotojų persirengimo patalpos. Kiekvienoje persirengimo patalpoje įrengti atskiri dušai, tualetai.

Smulkiųjų ir Stambiųjų gyvūnų klinikose Biosaugos reikalavimams užtikrinti išplėstos studentų ir darbuotojų persirengimo patalpos, jose įrengti dušai ir daiktų spintelės. Įrengtos atskiros patalpos studentų darbo drabužiams laikyti, nes studentai abiejose klinikose naudoja tik klinikų darbo drabužius. Darbinei studentų ir darbuotojų avalynei džiovinti ir dezinfekuoti abiejose klinikose įrengti batų dezinfekavimo įrenginiai (bakteriocidinės spintos). VA teritorijoje įrengta skalbykla, skirta VA klinikose ir patologijos centre naudojamų darbuotojų ir studentų darbo rūbams skalbti.

Studentai dalyvauja 5 mobiliųjų ambulatorijų veikloje (5 automobiliai). Iš viso studentų transportavimui į praktikos vietas naudojama 12 automobilių: 4 (7 vietų) ir 2 (15 vietų) mikroautobusai, vienas autobusas (28 vietų) ir 5 lengvieji automobiliai (5 vietų). Pacientų transportavimui naudojamas visureigis ir dvi specialios paskirties gyvulių pervežimo priekabos (arklių ir galvijų transportavimui naudojamos atskiros automobilinės priekabos). Esant poreikiui LSMU Transporto skyrius sudaro sąlygas klinikinei veiklai naudoti ir kitus Universiteto automobilius. Transporto priemonės turi integruotą GPS sistemą, kurios dėka veikia rezervacijos sistema (www.ecofleet.lt) bei vairuotojų (veterinarijos gydytojų) identifikacija.

VF yra atskiras biologinių atliekų saugojimo iki išvežimo konteineris-šaldytuvas.

Maisto tyrimai atliekami Maisto tyrimų ir Maisto technologijų laboratorijose, kurios pritaikytos saugiai dirbti 30 studentų. Studentai dirba pogrūpiais po 2-3 studentus, dėvėdami medvilninius chalatus, jei reikia, mūvi vienkartinės pirštines. Mėsos higiena ir technologija dalyko užsiėmimų metu studentai atlieka nesudėtingus tyrimus, trichineliozės tyrimą kompresoriniu ir virškinimo metodais, naudojant stiklo kompresorius, trichinoskopą SMZ 168T + Moticam 580. Taip pat grupėmis (po 10 studentų) vyksta į vieną iš trijų skerdyklų. Skerdyklos erdvios ir pritaikytos studentų mokymui. Vizito į skerdyklą metu studentai stebi ne mažiau kaip 100 kiaulių, 50 galvijų arba 20 arklių skerdimą. Pieno ir pieno kokybės parametrus įvertinti studentai užsiėmimų metu naudoja nesudėtingą pirminės pieno kokybės tyrimo įrangą ir metodus bei pieno gamyklose naudojamus testus Milkoscan, Somascope, Delvotests. Žuvies tyrimų metu naudojami binokuliarai, mikroskopai, kompresoriniai stiklai, pH-metrai, vandens aktyvumo nustatymo prietaisai, kaitinimo spinta, žuvų rūkymo įrenginys.

Juslinių tyrimų laboratorijoje įrengtos 4 kabinos individualiam darbui, vieta diskusijoms, paruošiamoji patalpa, vienkartiniai indai mėginiams. Dvi mikrobiologijos laboratorijos aprūpintos inkubatoriais, saugos spintomis, vandens vonelėmis, homogenizatoriais, šaldytuvais, įvairia smulkia įranga (pvz., purtyklėmis, elektroniniais svarstyklėmis, pipečių laikikliais ir kt.).

Mikotoksikologijos laboratorijoje įrengta sterili patalpa maistinių ir pašarinių žaliavų, maisto produktų ir pašarų mikrobiologiniams tyrimams. Mikotoksinams nustatyti naudojami modifikuoti chromatografijos metodai, sukaupta referentinė medžiaga, standartai, imunofermentiniai testai mikotoksinų nustatymui.

LSMU Praktinio mokymo ir bandymų centro (PMBC) dvi galvijų fermos yra naudojamos VM ikiklinikinėms ir klinikinėms praktinėms studijoms vykdyti. Šalto laikymo tipo karvidėje, taikomas palaido tipo laikymas, naudojama robotizuota pašarų pateikimo sistema. Karvės melžiamos aikštelėje, visi duomenys registruojami bandos valdymo sistemoje „Afimilk“, studentai gali naudoti šios programos duomenis studijuodami galvijų vidaus ligų, reprodukcijos sutrikimų, bandos valdymo ir kitus dalykus. Šilto laikymo tipo fermoje karvės laikomos pririštos. Abiejose fermose yra įrengtos studentų persirengimo patalpos, dušai, sudaryta galimybė atskirti studijų procesui naudojamus gyvulius nuo kitų fermoje laikomų gyvulių. Siekiant užtikrinti tinkamą studijų organizavimą, studentai dirba mažomis grupėmis.

VF taip pat yra pasirašęs pakankamai bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutarčių (**6.5 priedas**) su išoriniais skirtingų gyvūnų rūšių ūkiais ir įmonėmis, kur studentai patys atlieka procedūras prižiūrimi VF dėstytojų. Taip pat su gyvūnų prieglauda (teikia gyvūnus VF klinikai gydyti). Visi VF klinikų pacientai yra registruojami Elektroninėje pacientų registracijos sistemoje ir naudojami mokymo procese. Savininkai pasirašo sutikimą, kad sutinka jog studentai dalyvaus gyvūno gydymo procese.

VA yra įrengta **studentų laisvalaikio zona** (70,63 m²) ir kavinė / užkandinė (36,74 m²) bei VASA atstovybė 5 korpuso patalpose. Teritorijoje esančių LSMU Sporto rūmų sporto sale ir inventoriuimi bei lauko treniruokliais naudojasi VF studentai ir dėstytojai.

VF yra keturios **kompiuterių klasės** kuriose 79 kompiuteriai (22 iš jų turi SPSS Statistics ir 20 – *PhysioEx* ir *Physiology Simulators* įdiegtas programas). Be to, VA bibliotekoje yra 24 kompiuterių (5 iš jų įdiegta SPSS programa) patalpa. VF taip pat naudoja 6 bendrauniversitetines kompiuterių klases, kuriose yra 149 kompiuteriai, vaizdo projektoriai ir įdiegtas R statistikos paketas, SPSS ir *NetSupport School* programinė įranga. Patalpos yra VA miestelio teritorijoje. Visose VF klasėse, auditorijose yra kompiuteriai susieti su projektoriais (3 iš jų turi interaktyvias lentas). Visi darbuotojai turi įrengtas darbo vietas ir galimybę prireikus dirbti ir mokyti nuotoliniu būdu. Kompiuterių klasių programinė įranga nuolat atnaujinama, kad atitiktų visus naujausius saugos reikalavimus. Veikia belaidžio ryšio tinklas (Wi-Fi), įrengti 145 prieigos taškai. Visuose bendrabučių kambariuose įrengtas prisijungimas prie interneto.

VM studentų mokymui naudojama daug skirtingų programų / programinės įrangos ir duomenų bazių, atitinkančių VM programą: e-tar (nacionalinių teisės aktų registras), EUR-lex (ES teisės aktų registras), OIE-WAHIS (Pasaulinė gyvūnų sveikatos informacinė sistema), RASFF portal (Skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistema), gyvūnų veislininkystės informacinės sistemos (www.vic.lt ir <https://e.kinologija.lt/>). Racionų sudarymo įvairioms gyvūnų rūšims studentai mokosi naudodami kompiuterinę programą *Hybrimin futter*. Programinės įrangos *PhysioEx* ir *Fiziologijos simulatoriai* padeda lavinti fiziologijos laboratorinius įgūdžius. Įvairiuose VM dalykuose kaip mokymo ir pasiekimų vertinimo priemonė naudojama *Kahoot* programa. Skirtingi mokomieji vaizdo įrašai, tokie kaip *Inside the factory* (BBC) ar *Food Insider* (You Tube), naudojami maisto higienos ir technologijų paskaitoms bei praktiniam mokymuisi.

LSMU 2014-2020 metais ES struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos projektines lėšas panaudojo ne tik specialiųjų poreikių studentų švietimo prieinamumui užtikrinti, bet ir **neįgaliųjų studentų studijų sąlygų bei kokybės gerinimui**. LSMU organizuojami ir vykdomi darbuotojų mokymai, skirti kvalifikacijos ir gebėjimų dirbti su neįgaliaisiais studentais gerinimui, perkama įranga ir baldai, skirti studentų, turinčių negalią, specializuotoms darbo vietoms įrengti, pritaikoma infrastruktūra. Bibliotekoje įsigyta *Bellman Audio Domino Pro* sistema skirta klausos sutrikimų turintiems asmenims, programinė įranga *JAWS 14 for Windows* bei programa *WinTalkerVoice1.6. JAWS 14 for Windows*, analizuojanti informaciją ekrane ir perduodanti ją kalbos sintezatoriui, kuris paverčia tekstą garsu. VA biblioteka pritaikyta ir turi įrangą skirtą specialiųjų poreikių turintiems studentams: specializuoti stalai, vaizdo didintuvas – *Freedom Scientific Topaz XL HD*, garso įranga – *Freedom Scientific SARA CE* (analizuojanti informaciją ekrane ir perduodanti ją kalbos sintezatoriui, kuris paverčia tekstą garsu lietuvių ir anglų kalbomis) bei *Humanware Brailiant*

Brailio rašmenų ekraną su „VoiceOver“ funkcija, ekrane esančią informaciją perduodančia garsu. Kasmet gerėja fizinės aplinkos prieinamumas. Įsigyti laiptų kopikliai, sulankstomos ir stacionarios rampos, įrengti papildomi keltuvai, liftai ir kt. Nauji pastatai statomi laikantis universalaus dizaino principo, o renovuojami yra pritaikomi neįgaliesiems įrengiant liftus, rampas, iškvietimo skambučius. Vis daugiau bendrabučių pritaikomi judėjimo ir kitokią negalią turintiems studentams.

Išorines praktikas VM programos studentai atlieka VMVT, NMVRVI laboratorijose, VMVT kontroliuojamose mėsos perdirbimo įmonėse, skerdyklose, privačiose smulkiųjų gyvūnų klinikose, užsienio šalių universitetų klinikinėse bazėse ir privačiose klinikose, LSMU PMBC, ŽŪ bendrovėse ir specializuotuose ūkiuose, kuriuose yra dirbantis ne mažesnę nei 3 metų praktiką turintis veterinarijos gydytojas ir yra vykdoma veterinarijos veikla. Su dauguma praktikos bazių Universitetas yra sudaręs ilgalaikes bendradarbiavimo sutartis, kurios reglamentuoja ir studijų vykdymą bazėje (**6.6. priedas. 1-4 lentelės**). Praktikos bazės atrenkamos pagal praktikų tvarkose aprašytus kriterijus: gydomų pacientų skaičių per metus, pacientų rūšių įvairovę, atvejų įvairovę, turimą diagnostinę įrangą ir jos pakankumą, specialistų kvalifikaciją. Rekomenduotinių išorinių praktikos bazių sąrašas studentams pateikiamas *Moodle* atitinkamo dalyko kurso paskyroje. Studentai praktikos bazę gali pasirinkti ir patys, VF įvertinus jos tinkamumą. Studentai patys renkasi *Erasmus+* praktikos bazes užsienio šalyse, taip pat LSMU Karjeros centro organizuojamos papildomos savanoriškos išorinės praktikos bazes tiek Lietuvoje, tiek užsienyje (*plačiau – 3 skyriuje*). Užsienio šalių praktikos bazės yra atrenkamos vadovaujantis ta pačia tvarka.

LSMU Biblioteka ir informacijos centras (BIC) atitinka aukštosios mokyklos bibliotekai keliamus reikalavimus. BIC įrengtos 544 darbo vietos (iš jų 143 kompiuterizuotos), penki grupinio mokymosi kabinetai, dvi seminarų patalpos, keturios atviros skaityklos. Bibliotekoje yra 72 kompiuteriai (20 iš jų įdiegta SPSS programinė įranga). Dažniausiai VM studentai naudojami iš esmės renovuota LSMU BIC Veterinarijos akademijos biblioteka (VA Biblioteka), kuri yra VA 4 korpuse. Studentams čia skirtas 578 m² plotas ir 139 darbo vietos. Skaitytojai gali naudotis vadovėlių fondu (abonementu) ir knygų išdavimo-gražinimo įrenginiu. Duomenų bazės, vadovėliai ir kiti mokslui bei studijoms skirti dokumentai ir ištekliai yra komplektuojami centralizuotai, t. y. VA bibliotekai teikiant poreikius LSMU BIC dokumentų komplektavimo ir saugojimo skyriui. Poreikiai yra sužinomi renkant informaciją iš studijas vykdančių padalinių. Yra sudarytos sąlygos užsisakyti mokslui ir studijoms reikalingas knygas per elektroninę knygų užsakymo formą. VA bibliotekos fonduose yra virš 25 tūkst. pavadinimų ir apie 76 tūkst. egzempliorių spausdintų dokumentų. Bibliotekos fondai nuolat papildomi naujais leidiniais. 2020 metais VA bibliotekos skyriuje buvo įsigyti 17,768 dokumentai, iš kurių 67 naujų pavadinimų knygų ir mokslo žurnalų (271 egzempliorius). Daugiausiai įsigyta veterinarijos ir gyvūnų mokslų srities leidinių (monografijų, vadovėlių, žurnalų). Užsakomos 65 duomenų bazės (50 +15 (EBSCO – 10, Cochrane – 7, Cabi – 2)). Iš viso LSMU BIC prenumeruojamose duomenų bazėse yra: 21951 viso teksto el. žurnalai ir 355368 el. knygos bei 43617 kiti prenumeruojami objektai (suderinta su Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos (LMBA) duomenimis). Knygos ir reikalingų mokslinių straipsnių kopijos, jei jų nėra universiteto bibliotekoje, gali būti skolinamos iš kitų Lietuvos ar užsienio bibliotekų per tarpbibliotekinį abonementą (TBA) pagal nustatytus įkainius. Visus bibliotekoje esančius leidinius ar minėtose prenumeruojamose bei laisvos prieigos duomenų bazėse esančius leidinius VM programos studentai ir dėstytojai bei mokslininkai gali rasti tiesiogiai per atskiras duomenų bazes arba naudodamiesi vieningos paieškos portalu LSMU virtuali biblioteka, kuri yra integrali paieškos sistema, leidžianti ieškoti LSMU bibliotekos ištekliuose, Lietuvos akademinėje elektroninėje bibliotekoje eLABa, prenumeruojamose duomenų bazėse, kitose duomenų bazėse ir elektroniniuose ištekliuose, registruojantis tais pačiais vardais ir slaptažodžiais, kuriais jungiamasi prie kitų LSMU informacijos sistemų. Tai suteikia galimybę užsakyti bibliotekoje saugomus leidinius; nustatyti automatinį naujienų siuntimą e. paštu; įkelti į savo e. lentyną gautus paieškos rezultatus ir pateiktas užklausas ir kt. Visomis duomenų bazėmis universiteto studentai ir darbuotojai be slaptažodžių gali naudotis iš LSMU kompiuterių tinklų, o jungdamiesi iš namų jungiasi per LSMU bibliotekos virtualaus tinklo paslaugą – VPN (Virtual Private Network) arba *Ezproxy*. Studentai naudojami LSMU elektroniniu katalogu, LSMU mokslo publikacijomis, LSMU mokslo informacijos sistema (CRIS), kuriose gali skaityti elektroninius žurnalus, elektronines knygas, naudoti citavimo įrankius. Studentai

baigiamiesiems darbams naudoja RefWorks bibliografinės informacijos tvarkymo įrankį. Biblioteka turi teksto sutapties patikros įrankį Oxsico skirtą baigiamųjų darbų (ETD) teksto sutapties patikrai. **VA biblioteka įsigijo 70 3D programinės įrangos licencijų**, skirtų arklių, galvijų, kiaulių, šunų, kačių, paukščių ir graužikų anatomijai mokytis naudojant [virtualius modelius](#). Programos licencijos yra įdiegtos ir VF Gyvūnų klinikų bei anatomikumo kompiuteriuose. VA Biblioteka taip pat prenumeruoja specializuotą veterinarijos duomenų bazę Vetstream, skirtą VM studijų programos studentams. Šioje duomenų bazėje pateikiama teorinė ir praktinė informacija apie šunų, kačių, egzotinių gyvūnų, triušių, arklių ir galvijų ligų diagnozavimą ir gydymą. Taip pat užprenumeruoti du CABI duomenų bazės rinkiniai (Mityba ir Maisto mokslai bei Grybų ir bakterijų aprašymai). 2021 metais įsigyti gyvūnų [3D anatomiciniai modeliai](#) skirti mokymosi procesui: naminė katė, naminė višta, žuvis, arklio kanopa, karvės naga, karvės dantų rinkinys. Apie naujai prenumeruojamas bazes, gautus spaudinius ir dokumentus periodiškai informuojama visa VA bendruomenė: vyksta knygų parodos, VA el. paštu siunčiami naujų knygų sąrašai su anotacijomis visai akademinėi bendruomenėi, visa informacija skelbiama ir laisvai prieinama studentams ir dėstytojams LSMU bibliotekos tinklapyje.

Materialiųjų išteklių valdymą LSMU reglamentuoja LR MSI ir Universiteto Statutas. Kasmet įvertinus infrastruktūros būklę, numatomos lėšos jos palaikymui, atnaujinimui ir plėtrai. Sprendimus susijusius su Universiteto lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu priima Universiteto rektorius, o strateginius sprendimus dėl infrastruktūros išteklių valdymo ir plėtros – Universiteto taryba.

VF turi autonomiją naudoti universiteto biudžeto suteiktus finansinius išteklius bei planuoti savo išlaidas. Dėl paskirtų lėšų panaudojimo pirkimams ir su studijų organizavimu susijusioms paslaugoms sprendžia VF dekanas. Procesas apima šiuos veiksmus: 1. VF padaliniai, atsižvelgdami į VF strateginius tikslus ir vidinės bei išorinės stebėsenos nustatytus poreikius bei vadovaudamiesi SPK rekomendacijomis dėl VM programos tobulinimo ir studijų kokybės užtikrinimo, rengia reikalingos įrangos ir paslaugų planus ateinantiems metams. Išlaidų planai dekanui pateikiami iki einamųjų metų spalio 1 dienos. 2. Trečiąjį metų ketvirtį Universiteto Ekonomikos ir planavimo tarnyba (EPT) dekanui pateikia studijų užtikrinimui reikalingų pirkimų ir paslaugų finansavimo planą ateinantiems metams. 3. Dekanas vadovaudamasis planu paskirsto lėšas padaliniams derindamas tai su VF strateginiu planu ir padalinių poreikiais reikalingais studijų planui užtikrinti, bei parengia ateinančių metų išlaidų sąmatą. 4. VF visada turi rezervinį fondą nenumatytiems pirkiniams įgyvendinti. 5. Sąmata teikiama svarstyti ir tvirtinti Veterinarijos fakulteto Tarybai. 6. Veterinarijos fakulteto Tarybos patvirtinta sąmata suderinama su EPT ir pateikiama tvirtinti LSMU Administracijos ir finansų direktoriui. 7. Siekiant stebėti ir kontroliuoti išlaidas, EPT kas šešis mėnesius dekanui pateikia sąmatos vykdymo ataskaitą. 8. Metų pabaigoje dekanas Veterinarijos fakulteto Tarybai pateikia sąmatos įvykdymo ataskaitą. Susirinkimas yra atviras visiems bendruomenės nariams.

Lėšos, susijusios su studijų, mokslo/mokslų ir administravimo infrastruktūros išlaikymu yra planuojamos centralizuotai ir įtraukiamos į bendrą LSMU sąmatą. VF šiais finansiniais ištekliais atskirai nedisponuoja. Esant VF infrastruktūros plėtros, stambių pirkimų ir įrangos įsigijimo poreikiams, kurie viršija VF savarankiškai disponuojamas finansines galimybes, dekanas, po apsvaistymo VF Taryboje bei aptarimo su VA kancleriu teikia prašymą Universiteto administracijai. Administracija, įvertinusi poreikių pagrįstumą, atsižvelgdama į VM studijų programos įgyvendinimo ir kokybės užtikrinimo kriterijus, derindama juos su LSMU misija ir strateginėmis gairėmis priima sprendimus kurie leidžia užtikrinti studijoms reikalingus materialiuosius išteklius ir jų plėtrą. Tokiu būdu buvo įsigyta klinikinė įranga, renovuota Stambiųjų gyvūnų klinika ir smulkiųjų gyvūnų klinikos izoliacijos patalpos.

Sprendimus dėl itin brangios aparatūros įsigijimo ar strateginių objektų statybos priima LSMU taryba. Klausimai prieš tai būna suderinami LSMU Rektorate ir Senate. Universiteto finansinių metų sąmatų rinkinys parengiamas iki einamųjų metų gruodžio 31 d. Šis procesas vykdomas vadovaujantis LR Viešųjų įstaigų atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rengimą. LSMU tarybai patvirtinus, rektorius atsiskaito apie Universiteto pajamų ir išlaidų sąmatas bei jų vykdymo eigą. Universiteto finansinė veikla yra viešai skelbiama ir yra LSMU metinės veiklos ataskaitos sudedamoji dalis. Ji prieinama visiems bendruomenės nariams ir visuomenei.

Stambiujų gyvūnų klinikų infrastruktūros atnaujinimas ir Smulkiųjų gyvūnų klinikos plėtra yra vienas iš LSMU strateginių plėtros prioritetų 2017-2021 metais Universiteto tarybos sprendimu Nr. UT-1-24-4, 2018-08-31, buvo skirti 4 mlj. eurų universiteto lėšų esamų gyvūnų klinikų patalpų ir įrangos atnaujinimui ir plėtrai. Klinikos sukūrimui patvirtintas Valstybės investicijų programos finansavimas sieks daugiau kaip 8,708 tūkst. Eurų (Investicinis projektas LSMU VA VF „Gyvūnų klinikai reikalingos infrastruktūros studijų programai “Veterinarinė medicina” įgyvendinti sukūrimas”). Šiuo metu jau yra patvirtinta detali klinikos koncepcija, paruošta techninė projektavimo užduotis, vykdomi projektavimo darbų pirkimai. Planuojamas klinikos bendras plotas – 5216,0 m², iš kurio apie 4344,0 m² ploto sudarys klinikos patalpos, skirtos praktinei veterinarijos veiklai ir studentų klinikinių įgūdžių lavinimui. Šiame 3 ha sklype iškilis moderni studijoms pritaikyta ir atitinkanti aukščiausius reikalavimus veterinarijos klinika smulkiems gyvūnams bei bus įrengtas arklių ligų diagnostikos ir ortopedijos skyrius. Planuojamas projekto įgyvendinimo terminas – 2024-2026 metai, kuris priklausys nuo Valstybės investicijų programos.

Kitas LSMU vykdomas strateginis projektas – PMBC praktinio mokymo bazės modernizavimas. Studentų praktiniams įgūdžiams įgyti LSMU planuoja įrengti naują galvijų fermą ir atskirą funkcinio mokymo korpusą su atskiromis smulkiųjų atrajotojų, arklių, kiaulių mokomosiomis fermomis. PMBC atnaujinimas ir plėtra LSMU taryboje buvo svarstoma 2021 metais. Sprendimas šiuo klausimu numatomas priimti 2022 m. sausio mėn.

Ankstesnio išorinio vertinimo metu ekspertų pateiktos rekomendacijos vertinamajai sričiai <i>Studijų materialieji ištekliai</i>	
<i>Rekomendacija</i>	<i>Kaip į ją buvo atsižvelgta</i>
1. Anaujinti klinikines patalpas ir įrangą, ypač Smulkiųjų gyvūnų klinikas ir Stambiujų gyvūnų klinikas	Įgyvendinant numatytus LSMU ir Veterinarijos fakulteto strateginių planų siekius atnaujinta Smulkiųjų ir Stambiujų gyvūnų klinikų infrastruktūra ir ženkliai atnaujinta įranga. Išsami informacija pateikiama šio 6 skyriaus apraše bei prieduose

Pagrindiniai savianalizės rezultatai vertinamojoje srityje <i>Studijų materialieji ištekliai</i>	
Stipriosios pusės	
- VM studijoms vykdyti LSMU yra pakankamas patalpų skaičius (auditorijos, klinikos, biblioteka, mokymo laboratorijos ir kabinetai). Mokymo erdvės su tinkama laboratorine ir klinicine įranga aukštos kokybės studijų procesui užtikrinti.	
- Studentams laisvai prieinama studijų ir mokslinė literatūra, modernioje LSMU bibliotekoje, kurioje studentai turi galimybę pasinaudoti ir statistinėmis duomenų apdorojimo programomis. Mokomosios literatūros įvairovė yra pakankama užtikrinant studijų tikslų ir rezultatų pasiekiamumą.	
- Atnaujinti pastatai ir įranga. Įkurtas (2018 m.) ir išplėtotas VMSC.	
Tobulintini aspektai	
- Gerėjant bendrai studijų aplinkai, ypač svarbu įgyvendinti Strateginiame plane numatytus prioritetus ir artimiausiu metu pastatyti naują gyvūnų kliniką bei užbaigti atnaujinti Stambiujų gyvūnų klinikos infrastruktūrą bei PMBC praktinio mokymo bazės modernizavimą.	

7. Studijų kokybės valdymas ir viešinimas

Universiteto vidinė studijų kokybės užtikrinimo sistema grindžiama studijų kokybės planavimo, vykdymo, vertinimo ir gerinimo priemonių visuma. **Studijų kokybės pagrindą sudaro keturi pagrindiniai komponentai:** 1. Kokybiška studijų programa; 2. Dėstytojų dalykinės ir pedagoginės kompetencijos; 3. Pakankami materialieji ištekliai ir šiuolaikinė įranga bei priemonės; 4. Studentų poreikius atitinkantis studijų procesas. Studijų kokybei užtikrinti VF taiko šiuos pagrindinius **kokybės užtikrinimo principus:** 1. Studentų ir socialinių partnerių dalyvavimas sprendimų priėmime; 2. Studijų kokybei vertinti aktualios informacijos rinkimas, analizė ir įrodymais grįsti sprendimai; 3. Akademinės bendruomenės atsiliepimų rinkimas ir grįžtamojo ryšio apie studijų kokybės vertinimą ir tobulinimą teikimas akademinėi bendruomenei.

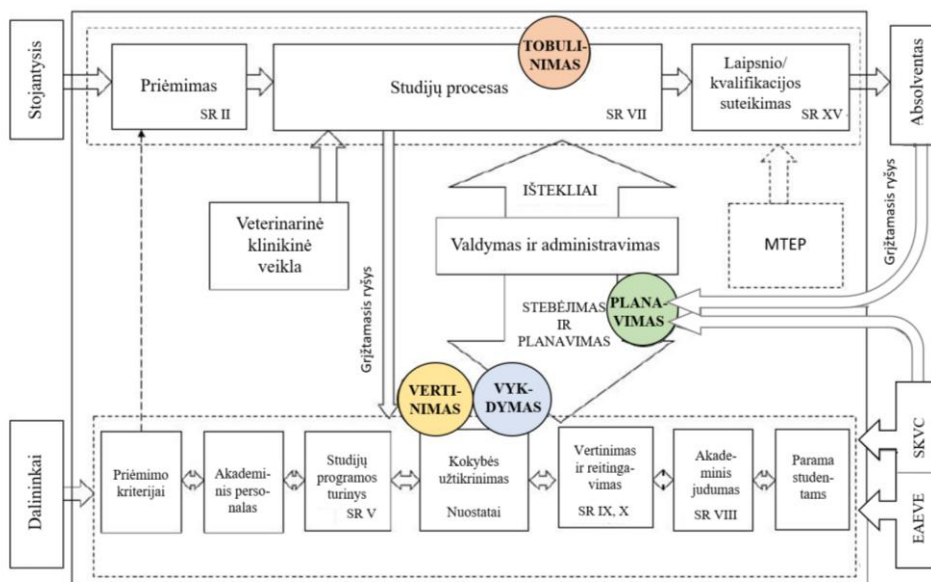
Universitete Studijų kokybės užtikrinimo sistemos pagrindą sudaro strateginiai dokumentai, numatantys kokybės užtikrinimo principus ir vertinamus kokybę atspindinčius rodiklius: [LSMU Statutas](#), [LSMU strateginės plėtros gairės](#), vidinę studijų kokybės sistemą apibrėžia [LSMU Studijų](#)

[kokybės vadovas](#), [LSMU studijų kokybės užtikrinimo nuostatai](#), [LSMU Studijų programos komiteto nuostatai](#), [LSMU studijų programų kūrimo, tobulinimo ir valdymo tvarka](#), [LSMU grįžtamojo ryšio studijų kokybei gerinti organizavimo tvarka](#), [VF strategija](#), [LSMU Veterinarijos fakulteto nuostatai](#). Išsamias studijų proceso kokybės užtikrinimo nuostatų įgyvendinimo procedūras apibrėžia [LSMU studijų reglamentas](#), kuris įgyvendina ESG2015 principus studijų procese.

Universiteto lygmeniu studijų proceso kokybės užtikrinimo politiką formuoja [Universiteto senatas](#), o už studijų proceso kokybės užtikrinimo politikos įgyvendinimą yra atsakingas rektorius. Universiteto studijų kokybės stebėjimą, vertinimą ir tobulinimą koordinuoja [SKSUK](#), kuriai vadovauja studijų prorektorius. Komisijos sudėtyje yra du VF atstovai bei SA nariai. LSMU SC veikia apima studijų planavimą, koordinavimą, organizavimą Universiteto mastu vykdydami studijų apskaitą, stebėseną ir analizę, studentų priėmimą, dėstytojų edukacinės kompetencijos tobulinimą ir vidinį studijų kokybės užtikrinimą, nuotolinių studijų administravimą ir plėtrą. Studijų užsienio kalba šias funkcijas universiteto mastu atlieka **TRSC. Fakulteto lygmeniu** Veterinarijos studijų krypties studijų kokybės valdymo užtikrinimo politiką formuoja **VFT**, o už studijų kokybės valdymo užtikrinimo politikos ir kitos fakulteto veiklos įgyvendinimą yra atsakingas **VF dekanas**, užtikrindamas Senato nutarimų ir Rektoriaus įsakymų įgyvendinimą VF. Dekanas yra tarybos narys pagal pareigas. [VF Taryba](#) veiklą vykdo vadovaudamasi [VF nuostatais](#). Tarybai vadovauja pirmininkas. VFT tvirtina studijų dokumentus, studijų planus, svarsto dekaną ir padalinių vadovų kandidatūras, dekaną, SPK ir padalinių ataskaitas, pirkimų ir išlaidų sąmatas, teikia rekomendacijas dekanui, rektoratui ir LSMU senatui. **Dekanas** vertina padalinių vadovų ir SPK teikiamus siūlymus dėl studijų materialijų išteklių atnaujinimo ir priemonių įsigijimo, personalo atnaujinimo ar papildymo poreikius, paskirsto VF lėšas padaliniams studijų įgyvendinimui. Dekanas, vadovaudamasis strateginėmis VF gairėmis, kasmet atsiskaito VFT, VF bendruomenei, studentams bei Rektoratui už VF studijų rezultatus teikdamas metinę VF ataskaitą. Savo kompetencijos ribose dekanui koordinuoti studijų kokybės užtikrinimo, ataskaitų rengimo, studijų administravimo ir kitas VF veiklas padeda 2 prodekanai ir 2 dekanato administracijos darbuotojai ir VF tarptautinių studijų koordinatorė. **Programos lygmeniu** VM programos vykdymą koordinuoja, kokybės vertinimą ir tobulinimą vykdo **Veterinarinės medicinos studijų programos komitetas (SPK)** vadovaudamasis [Studijų programos komiteto nuostatais](#) bei [Studijų programų kūrimo, tobulinimo ir valdymo tvarka](#). Komiteto veiklą organizuoja SPK pirmininkas, sprendimai priimami kolegialiai. SPK veiklos planas sudaromas kasmet. SPK yra atsakingas už studijų programos įgyvendinimą ir nuolatinę studijų programos kokybės priežiūrą. SPK, bendradarbiaudamas su **Karjeros centru**, vykdo Alumni ir darbdavių apklausas, analizuoja darbo rinkos poreikius ir darbdavių siūlymus dėl rengiamų specialistų poreikio ir programos tobulinimo. SPK pirmininkas po kiekvieno semestro pateikia komiteto veiklos ataskaitą dekanui bei studijų prorektoriumi ir kasmet atsiskaito VFT už praėjusių metų SPK veiklą. [SPK planai ir ataskaitos](#) publikuojami LSMU tinklapyje. **Fakulteto studijas vykdytys padaliniai** (katedros, klinikos, centrai, institutas) ir jų vadovai organizuoja padalinio pedagoginę ir mokslinę veiklą, atsako už studijų proceso kontrolę, skiria dalykus / modulius koordinuojančius dėstytojus, planuoja studijoms reikiamų materialijų išteklių ir priemonių pakankamumą bei dėstytojų ir personalo išteklius, renka ir vertina informaciją bei kasmet atsiskaito VFT. Planuodami ateinančių metų padalinio išlaidų sąmatą, kasmet įvertina padaliniui studijų vykdymui reikalingų priemonių ir infrastruktūros poreikius ar atnaujinimą. Planuojamos išlaidos įtraukiamos į VF išlaidų sąmatą, kuri dekaną pristatoma ir tvirtinama VFT (2020-01-07, [prot. Nr. VF10-01](#); 2020-11-17, [prot. Nr. VF10-20](#)) (*plačiau 6 skyriuje*). VM studijas vykdytys padaliniai bei juose dėstomi dalykai pateikiami **7.1. priede. Koordinuojantis dėstytojas** atsakingas už dalyko / modulio aprašo parengimą LSMU SIS duomenų bazėje, koordinuoja dalyko / modulio studijų organizavimą ir vykdymą, derindami su kitais dėstytojais, planuoja ir įgyvendina priemones dalyko / modulio kokybei gerinti, bei teikia informaciją apie studijų eigą ir siūlymus padalinio vadovui ir SPK. Visi **dėstytojai** aktyviai dalyvauja mokslinėje veikloje užtikrindami moksliniais tyrimais ir įrodymais grįstas studijas, įgyvendina dalykų studijas, vertina ir atsako už dalyko turinį, studijų medžiagos kokybę, vykdymo metodų ir mokymo(si) bei vertinimo metodų parinkimą ir dermę su studijų rezultatais ir teikia siūlymus dėl dalyko studijų kokybės gerinimo modulio koordinuojančiam dėstytojui.

Labai reikšmingas yra **socialinių dalininkų** (studentų, absolventų ir socialinių partnerių (darbdavių)) dalyvavimas studijų vertinimo ir tobulinimo procesuose ir vidinio studijų kokybės

užtikrinime. **Studentų** dalyvavimas Universiteto ir jo padalinių valdymo organuose, patariamuosiose ir ginčų sprendimo struktūrose yra įtvirtintas [LSMU Statute](#). Studentai į studijų kokybės tobulinimą ir valdymą įtraukiami visuose valdymo lygmenyse turėdami balsavimo teisę per studentų atstovybės deleguotus atstovus. SA skiria studentų atstovus į Universiteto tarybą (1 atstovas), Senatą (10 atstovų), SKSUK (3 atstovai), LSMU Ginčų nagrinėjimo komisiją (3 atstovai), VF tarybą (3 atstovai), SPK (3 atstovai), VF Strateginės plėtros gairių ir jų įgyvendinimo plano rengimo darbo grupę (2 atstovai), VA Biosaugos komitetą (2 atstovai). Studentai dalyvauja ir visuose kituose kolegialiuose universiteto ir fakulteto organuose: komitetuose, komisijose ir darbo grupėse. Studentai tiesiogiai dalyvauja rengiant, tobulinant ir tvirtinant studijų reglamentą, studijų planus ir studijas reglamentuojančius dokumentus, teikia siūlymus, bei dalyvauja visuose kituose Universiteto ir Fakulteto valdymo ir sprendimų priėmimo procesuose. Jie yra atsakingi už savo studijų rezultatus, laikosi akademinės drausmės, universitetinės etikos, kitų Universiteto bendruomenės reikalavimų, keliamų studijų proceso kokybei užtikrinti. Kiekvieną rudenį visi VF studentai supažindinami su metiniais programos studijų rezultatais ir pažanga. Studentai gali išreikšti savo nuomonę apie studijų procesą dalyvaudami elektroninėse apklausose, vykdomose ne rečiau nei kartą per metus (vyksta dažniau). „Kokybės Termometras“ apklausa LSMUSIS sistemoje veikia nuolat. Studijų kokybės valdymo procese dalyvauja išoriniai **socialiniai dalininkai (darbdaviai)**. Jie įtraukti į Universiteto tarybos (5 atstovai), VFT (1 atstovas), SPK (1 atstovas) veiklas ir turi balsavimo teisę. Taip pat darbdaviai dalyvauja praktinio mokymo organizavimo veikloje ir magistro darbų gynimo komisijose, todėl turi tiesioginę galimybę vertinti studentų žinias ir įgūdžius bei duoti grįžtamąjį ryšį fakultetui. Taip darbdaviai sužino apie VF pasiekimus ir iššūkius bei gali pateikti rekomendacijas dėl studijų programos tobulinimo. Kasmet VF pateikia atmintines praktikos vadovams, organizuoja jiems mokymus, kur jie supažindinami su fakulteto veikla, programos pokyčiais ir studijų proceso naujienomis, planais bei VF lūkesčiais. Mokymų metu pristatoma apklausų rezultatų analizė, skaitomos edukacines ir bendravimo kompetencijas gilinančios paskaitos. Tokiu būdu VF sužino vadovų nuomonę ir vadovaudamasis teikiamomis rekomendacijomis atlieka praktikų proceso tobulinimus. LSMU VF VM programos studijų kokybės valdymo, užtikrinimo ir tobulinimo ciklas, kuriame pagal savo kompetenciją dalyvauja visi lygmenys (Universiteto ir VF atsakingi padaliniai, komisijos, studentai ir darbdaviai) pateikiamas **5 paveiksle**.

5 pav. Studijų kokybės valdymo, užtikrinimo ir tobulinimo ciklas (SR – Studijų reglamentas)

VF glaudžiai bendradarbiauja su VMVT (pasirašyta bendradarbiavimo sutartis). VMVT skiria praktikų vietas VM studentams skerdyklose, svarsto VM rezidentūros vietų poreikį, VF organizuojamuose susitikimuose su VM studentais pristato karjeros galimybes VMVT, skiria atstovus į įvairias darbo grupes ir studentų vertinimo komisijas, atlieka išorinį biosaugos užtikrinimo reikalavimų laikymosi auditą VF, dalyvauja studentų karjeros planavime, teikia informaciją fakultetui

apie veterinarijos gydytojų poreikį, o iš VF gauna informaciją apie studentų skaičių. Taip VMVT susipažįsta su VM studijų organizavimu. Atsižvelgus į VMVT siūlymą programoje buvo sustiprintas dėmesys antibiotikų rezistentiškumo bei gyvūnų gerovės užtikrinimo klausimų išplėtimui dalykuose, parengta nauja gyvūnų gerovės rezidentūros programa. VF atstovai VMVT yra kviečiami dalyvauti nacionalinėse su veterinarija susijusiose veiklose, komisijose, darbo grupėse. VMVT ir LVGA bei Veterinarijos farmacijos asociacijos (VFA) užsakymu VF rengia privalomus mokymus veterinarijos gydytojams, kartu sprendžia ir priima sprendimus studijoms ir praktikai aktualiais klausimais. VF dalyvauja LVGA valdybos posėdžiuose sprendžiant aktualius veterinarijai klausimus (pasirašyta bendradarbiavimo sutartis). LVGA bei VFA teikia paramą studentams skirdami vardines stipendijas. VF bendrauja ir su verslo atstovais ir kompanijomis. Yra pasirašytos 53 bendradarbiavimo sutartys (**6.5. priedas**). Vyksta susitikimai su VF administracijos atstovais ir studentais, kur pristatomos darbo vietos, sudaromos galimybės studentų praktikai, teikiama studentams finansinė parama (tikslinės ir vardinės stipendijos), dalyvauja diplomų įteikimo šventėse ir kt. (UAB Magnum veterinarija, UAB Vilkijos ūkis, UAB Agrokonzernas ir kiti). Taip studentai susipažįsta su įmonių veiklomis, įgyja patirties, o darbdaviai pasiūlo darbo vietas absolventams. Socialiniai partneriai grįžtamąjį ryšį teikia ir dalyvaujant LSMU Karjeros centro bei SPK vykdomose apklausose, VF organizuojamuose susitikimuose su studentais ar administracijos atstovais bei LSMU Karjeros planavimo renginiuose.

VF bendradarbiauja su **veterinarijos krypties studijų dėstytojais ir mokslininkais užsienio universitetuose**. Tarptautinis bendradarbiavimas užtikrinamas per [Erasmus+ dėstytojų judumo programą](#) (*plačiau 5 skyriuje*), užsienio dėstytojų įdarbinimą VF padaliniuose, mokslinę veiklą (2.3 ir 2.3.A. priedai).

VM programos kokybės užtikrinimui yra vykdomas **išorinis veterinarijos studijų krypties kokybės vertinimas. Nacionaliniu lygiu** jį įgyvendina [SKVC](#) vykdydamas studijų krypties periodinį vertinimą ir akreditavimą bei kasmetinę studijų krypties stebėseną. VM programa paskutinį kartą buvo vertinta ir [akredituota maksimaliam terminui 2011 metais](#). Akreditacija galioja iki šiol. [Tarptautiniu lygiu VM programa buvo akredituota 2019 metais](#) EAEVE ekspertų.

[Efektyviam veterinarijos krypties studijų valdymui ir tobulinimui yra užtikrinami žmonių ir materialieji išteklių](#), kurie yra reguliariai prižiūrimi, vertinami ir tobulinami. Studijoms reikalingų išteklių pakankamumo ir prieinamumo vertinimas organizuojamas vadovaujantis institucinio vertinimo kriterijais, padalinių apklausos ir savianalizės rezultatais. LSMU lėšos tvarkomos vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais, kitais galiojančiais LR teisės aktais, Universiteto Statutu ir patvirtintomis apskaitos taisyklėmis. Universiteto pagrindinis finansavimo šaltinis yra valstybės biudžeto tiesioginiai asignavimai, kurie 2020 m. sudarė 37,28 proc., pajamos už teikiamas paslaugas – 38,67 proc., projektai ir kitos tikslinės paskirties lėšos – 24,05 proc. gaunamų lėšų. 2020 m., palyginti su 2019 m., lėšų, gautų iš kitų šaltinių nei tiesioginiai valstybės biudžeto asignavimai, apimtis padidėjo 5,06 proc. ir sudarė 62,72 proc. Informacija apie finansavimo šaltinius skelbiama kasmetinėse [Universiteto veiklos ataskaitose](#).

VF, kaip vienas iš didžiausių Universiteto padalinių, taip pat prisideda papildomai pritraukiant lėšas iš tarptautinių projektų, LMT ir ŽŪM finansuojamų projektų bei ūkio subjektų užsakomųjų projektų. Pajamos gaunamos ir iš LSMU VF gyvūnų klinikų veiklos, plečiant paslaugų arsenalą vartotojams. VF gyvūnų klinikų strateginis tikslas kasmet didinti uždirbamų lėšų kiekį, yra tiesiogiai susijęs su svarbiausiu klinikų tikslu – pritraukti kuo daugiau pacientų ir turėti kuo didesnę įvairių klinikinių atvejų skaičių kokybiškoms VM studijoms užtikrinti. VF gyvūnų klinikų uždirbamos pajamos tarnauja studijoms ir moksliniams tyrimams. VF papildomos pajamos taip pat uždirbamos plėtojant mokymosi visą gyvenimą paslaugas.

Universitete kuriamas ir diegiamas visų kaštų modelis ([Strateginių plėtros gairių įgyvendinimo plano 9.2 punktas](#)) kartu su įplaukų paskirstymo sistemos tobulinimu ir išlaidų tikslu priskyrimu padaliniams. Tuo tikslu vykdomas rezervo fondo lėšų kaupimas. 2021 metais rezervo fonduose per metus sukaupta 3,5% pajamų, gautų iš teikiamų paslaugų (PTP) finansinių lėšų. Šis fondas orientuotas į reikiamų finansinių išteklių surinkimą universiteto strateginiams projektams įgyvendinti, įskaitant Stambųjų ir Smulkių gyvūnų klinikų infrastruktūros plėtrą (Universiteto tarybos sprendimai: 2018-08-31 Nr. UT1-24-4; 2019-04-21). Nr. UT1-29-2; 2019-04-25 Nr. UT1-30-6; 2019-06-13 Nr. UT1-31-3).

Racionalus biudžeto lėšų skyrimas moksliniams tyrimams, studijoms, administravimui ir turto valdymui, žmonių ir gyvūnų sveikatos priežiūrai bei Universiteto plėtrai yra LSMU EPT bei Administracijos ir finansų direktoriaus kompetencijoje. Metinis biudžetas svarstomas Senate ir tvirtinamas LSMU taryboje. Ateinančių metų biudžetas pradedamas formuoti spalio mėnesį, prieš metus. EPT vadovaudamasi rektoriaus įsakymais „Dėl LSMU pajamų iš paslaugų paskirstymo aprašo patvirtinimo“ (Nr. V-797, 2020-12-31) ir „Dėl LSMU studijų įmokos dalies skyrimo personalo atlyginimui ir prekėms bei paslaugoms“ (Nr. V-0371.1, 2021-06-23), atsižvelgia į numatomų mokslinių tyrimų apimtį ir LSMUSIS duomenis ir atlieka tikslius skaičiavimus bei numato ateinantiems metams Universitetui reikalingų lėšų kiekį darbo užmokesčiui bei planuojamiems pirkimams ir paslaugos: 1) Didžioji biudžeto dalis skiriama su studijomis susijusiai veiklai ir darbuotojų atlyginimams mokėti. Universitetas turi Atvirąjį fondą (Senato nutarimas Nr. 8-10, 2011-04-15), remiantį mokslininkų ir doktorantų mobilumą; Rezidentų mobilumo fondą (Senato nutarimas Nr. 32-06, 2013-07-06), remiantį rezidentų mobilumą. Be to, Universitetas apie 49 800,00 Eur skiria kultūrinei, sportinei ir visuomeninei veiklai vykdyti 2) Universitetas nuolatos optimizuoja išlaidas ir kaupia investicijas mokslo ir studijų infrastruktūrai plėtoti bei pastatų renovacijai. Siekiant užtikrinti Strateginės plėtros gairėse nustatytų tikslų įgyvendinimą, infrastruktūros atnaujinimo išlaidos kasmet didėja. VMF pajamas, gautas už teikiamas paslaugas ir dotacijas moksliniams tyrimams, valdo vadovaudamasis aukščiau aprašytais Universiteto teisės aktais ir apie 80 proc. jų panaudoja VMF reikmėms (pagrindinei veiklai). Kiti 20 proc. naudojami bendriesiems ir rezervo fondams. Apie 16,5 proc. skiriama Universiteto atvirajam fondui, o 3,5 proc. – kitam (tolimesniam) strateginiam infrastruktūros pertvarkymui ir (arba) atnaujinimui.

Siekiant užtikrinti realiųjų išteklių atitiktį studijų sąlygų ir organizavimo kokybės reikalavimus susijusius su personalo sudėtimi, jo struktūra ir kvalifikacija, personalo sudėtis yra subalansuota. Sprendimus dėl darbo užmokesčio fondo panaudojimo priima atitinkamo padalinio vadovas. Dėl darbo užmokesčio fondo panaudojimo padalinių vadovai sprendžia vadovaudamiesi „LSMU dėstytojų, mokslo darbuotojų, administracijos ir kitų darbuotojų apmokėjimo tvarka“, patvirtinta LSMU tarybos 2018-11-29 sprendimu Nr. UT1-26-2. Kai apskaičiuotas atlygio fondas yra mažesnis už konkurso būdu užimtų pareigybių skaičių padalinyje, faktinis atlygio fondas padaliniui rezervuojamas iki oficialios konkurso būdu užimtų pareigų darbo sutarties pabaigos. Neterminuota sutartis gali būti nutraukta asmens prašymu, šalių susitarimu arba užtikrinus visas iš to kylančias garantijas darbuotojui. Naujų darbuotojų priėmimas padaliniuose taip pat planuojamas atsižvelgiant į studijų plano įgyvendinimo strategijos ir kokybės užtikrinimą. Detali informacija apie VF personalo sudėtį, parinkimą, tai reglamentuojančius dokumentus bei kvalifikacijos kėlimą ir skatinimą pateikiama 5 šio aprašo skyriuje.

Universitete užtikrinama informacijos apie studijų programas, studijų dalykus, studijų rezultatus, dėstytojus, studijų kokybės vertinimo rezultatus, studentų ir absolventų nuomonės apie studijas ir įsidarbinamumą kaupimo sistema ir viešas informavimas. Informacija apie studijų programas ir jos įgyvendinimo viešinimą Universitete ir Fakultete pateikta 3 skyriuje. Programos viešiniame dalyvauja ir socialiniai dalininkai (VMVT, LVGA ir kt.). Absolventų ir darbdavių nuomonė apie studijų kokybę bei karjeros stebėsenos rezultatai pateikti 4 skyriuje. Apibendrinti apklausų duomenys viešinami Universiteto tinklalapyje [SPK ataskaitose](#), susitikimuose su studentais.

Studijų krypties programos išorinio vertinimo išvados išorėje skelbiamos [SKVC](#), [Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos](#) ir [EAEVE tinklapiuose](#). Išorinio vertinimo ataskaitose nurodytų trūkumų šalinimui buvo parengti ir VFT patvirtinti veiksmų planai, numatyti atsakingi asmenys (2013-01-17, prot. Nr. 12, 2013-04-04, prot. Nr. 15 ir 2019-09-10, [prot. Nr. 66](#)). Trūkumų šalinimo eiga ir rezultatai buvo pristatomi Rektorate, VF dekanato ataskaitoje ir aptariami VFT.

Informacija iš socialinių dalininkų (studentų, absolventų, dėstytojų, personalo, darbdavių) renkama įvairiais būdais: anketinės apklausos, pokalbiai, interviu, apskritojo stalo diskusijos, forumai, vadovaujantis [LSMU grįžtamojo ryšio studijų kokybei gerinti organizavimo tvarka](#). Informacija renkama apie programoje dėstomų dalykų / modulių ir studijų procesų kokybę, praktikas ir praktikų bazes bei informacijos sklaidą. Grįžtamojo ryšio duomenis analizuoja, apibendrina,

rezultatus saugoja ir viešina SPK bei Universiteto padaliniai, organizuojantys konkretaus grįžtamojo ryšio iš socialinių dalininkų rinkimą. Apibendrinti apklausų rezultatai pateikiami visiems socialiniams dalininkams bei viešinami Universiteto tinklalapyje, LSMU informacinėse sistemose, el. paštu ir kitais viešinimo kanalais. Remiantis grįžtamojo ryšio duomenų analizės rezultatais, planuojamos ir įgyvendinamos studijų kokybės tobulinimo veiklos.

Didžioji dalis praktikų vadovų studento vertinimo anketoje, pažymėjo, kad VM programos studentai puikiai pasiruošę teoriškai, turi geras bendravimo ir lyderystės kompetencijas, tačiau dalis iš jų atkreipė dėmesį, kad praktiniam pasirengimui galėtų būti skiriama daugiau laiko. 2018–2019 metais vykusiose apklausoje absolventai rekomendavo ilginti klinikinės praktikos ir baigiamojo darbo rengimo laiką. Todėl klinicinei rotacijai papildomai skirta 6 ECTS, klinikinė praktika pailginta nuo 15 iki 24 ECTS, baigiamojo darbo rengimo laikas nuo 15 iki 21 ECTS ir kt. Įvertinus 2019 metų absolventų ir darbdavių nuomonę apie ikiklinikinių praktikų poreikį VM studijų programoje, 2020–2021 m.m. studijų planas papildytas 2 naujomis ikiklinikinėmis praktikomis (plačiau 1 skyriuje). Vadovaujantis 6 kurso studentų nuomone, pakoreguota Maisto higienos praktikos vertinimo formulė ir šios praktikos tvarka papildyta priedu – dienynu kasdienės veiklos žymėjimui. Atsižvelgus į EAEVE ekspertų ir VM studentų rekomendacijas, pakoreguotas praktinių įgūdžių dienynas, kad jis taptų aiškesnis. Nuo 2021 rugsėjo mėn. klinikinės rotacijos rezultatų registravimo ir dienyno pildymas tapo ergonomiškesnis ir buvo perkeltas į skaitmeninę erdvę. El. būdu pasirašomos klinikinės praktikos sutartys. Studentams išreiškus pageidavimą, kad 1-2 metais nėra pasirenkamųjų dalykų apie roplius, nuo 2021 metų toks dalykas įtrauktas į pasirenkamųjų dalykų planą. Studentams išreiškus objektyvią nuomonę dėl savarankiško vykimo į PMBC praktikos bazę klinicinei rotacijai atlikti, sąlygos buvo pakeistos, studentai vežami centralizuotai universiteto transportu. Atsižvelgus į studentų siūlymą VM Simuliacijos centre vykdyti daugiau praktikos darbų, tvarkaraščiai buvo papildyti.

Atsižvelgdamas į studentų pageidavimus apklausas daryti patrauklias ir lengvai prieinamas, LSMUSIS aplinkoje nuo 2019 metų LSMU vykdo trumpąsias modulių / dalykų vertinimo apklausus „Kokybės termometras“. Nuo 2019 rugsėjo mėn. iki 2021 gegužės mėn. apklausoje dalyvavo 61,82 proc. VM ir 31,78 proc. VMU programų studentų. Studentai pateikė 2095 atsakymus. Analizuojant keturių semestrų apklausų duomenis, bendras VM ir VMU programų modulių / dalykų vertinimo vidurkis sudarė +0,99 balus vertinimo skalėje nuo –2 iki +2. Pasitenkinimą dėstomu modulių / dalyku (turinį, numatomus rezultatus, mokymosi medžiaga, vertinimo kriterijus, trukmę) studentai įvertino +0,86 balo. Dėstymo kokybę (gebėjimą sudominti, perteikti informaciją, taikomus mokymo metodus, užduočių sąsaja su turiniu, teikiama grįžtamąjį ryšį, bendravimo kultūrą, konsultacijas, paramą, punctualumą) studentai įvertino +0,95 balo. Modulių / dalykų tvarkaraščio aiškumą ir pastovumą VM studentai įvertino +1,12 balo. Pasitenkinimą studijų ištekliais (auditorijų/laboratorių tinkamumą, mokymo(-si) priemonių pakankamumą ir kokybę) VM studentai vertino +0,95 balo. Kiekvieno semestro pabaigoje SPK analizuoja apklausos rezultatus, aptaria su dėstytojais dalyko kokybės gerinimo galimybes ir priemones.

Ankstesnio išorinio vertinimo metu ekspertų pateiktos rekomendacijos vertinamajai sričiai

Studijų kokybės valdymas ir viešinimas

	Rekomendacija	Kaip į ją buvo atsižvelgta
1.	Sukurti studijų kokybės užtikrinimo sistemą kaip priemonę skatinti inovacijas ir studijų programos plėtrą atsižvelgiant į besikeičiančius praktikuojančių veterinarijos gydytojų poreikius	LSMU studijų kokybės užtikrinimas vykdomas vadovaujantis LSMU Studijų kokybės vadovu ir studijų kokybės užtikrinimo nuostatais, reglamentuojančiais vidines studijų kokybės užtikrinimo sistemos procedūras, būdus ir priemones įgyvendinant studijų kokybės užtikrinimo politiką ir puoselėjant kokybės kultūros dvasią. Studijų kokybės lygį Universitete padeda užtikrinti studentų ir socialinių partnerių dalyvavimas sprendimų priėmimo, studijų kokybei vertinti aktualios informacijos rinkimas ir analizė, grįžtamojo ryšio apie studijų kokybės vertinimą ir tobulinimą teikimas akademinėi bendruomenei.

Pagrindiniai savianalizės rezultatai vertinamojoje srityje

Studijų kokybės valdymas ir viešinimas

Stipriosios pusės

- Universitete yra gerai veikianti studijų programų ir vidinės kokybės valdymo sistema, kur aiškiai paskirstytos atsakomybės ir pareigos.
- Efektyviam studijų krypties valdymui ir tobulinimui yra skiriama pakankamai materialiujų išteklių.
- Kvalifikuotas personalas, jo sudėtis deramai subalansuota.
- Užtikrinamas grįžtamojo ryšio apie studijų kokybės vertinimą ir tobulinimą teikimas akademinėi bendruomenei, studentams, darbdaviams.
- Informacija apie studijų programą, jos valdymą ir kokybės gerinimą viešai prieinama Universiteto tinklapyje, LSMU informacinėse sistemose ir kituose viešinimo kanaluose.

Tobulintini aspektai

- Nuolat tobulinti VM studijų programos kokybės užtikrinimo procesus.

SANTRUMPOS

BD	Baigiamasis darbas
BIC	LSMU Bibliotekos ir informacinis centras
Biosaugos SVP	VF biologinio saugumo ir biologinės saugos standartinės veiklos procedūros
BOVA	Baltijos šalių žemės ūkio, miškų ir veterinarijos universitetų tinklas
CRIS	LSMU mokslo informacijos sistema
DB CA WoS	Duomenų bazė Clarivate Analytics Web of Science
EAEVE	Europos aukštųjų veterinarijos mokyklų asociacija
ECCVT	Europos veterinarijos mokymo koordinavimo komitetas
ECTS	Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos kreditai
ELPA	Europos laisvosios prekybos asociacija
EN	Anglų kalba
ENQA	Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo asociacija
EPT	Ekonomikos ir planavimo tarnyba
ES	Europos Sąjunga
ESEVT	Europos veterinarijos studijų vertinimo sistema
ESEVT SVP	ESEVT Standartinės veiklos tvarkos aprašas
InoEdu	Inovatyviosios edukacijos centras
IT	Informacinės technologijos
IVSA	Tarptautinė veterinarijos studentų asociacija
LAMA BPO	Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendram priėmimui organizuoti
LIVSU	Lietuvos tarptautinių veterinarijos studentų asociacija
LMBA	Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija
LMT	Lietuvos mokslo taryba
LR	Lietuvos Respublika
LR MSI	Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymas
LR ŠMSM	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
LSMU	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
LSMU SC	LSMU Studijų centras
LSMU SR	LSMU Studijų reglamentas
LSMUSIS	LSMU studijų informacinė sistema
LT	Lietuvių kalba
LVGA	Lietuvos veterinarijos gydytojų asociacija
MITA	Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra
MOSTA	Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras
MR	Magnetinis rezonansas
MTEP	Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra
NMVRVI	Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas
OSKE	Objektyvus struktūrizuotas klinikinis egzaminas
PMBC	Praktinio mokymo ir bandymų centras
PSC	Podiplominių Studijų Centras
PTP	Pajamos už teikiamas paslaugas
SA	LSMU studentų atstovybė
SKSUK	Studijų kokybės stebėsenos užtikrinimo komisija
SKVC	Studijų kokybės vertinimo centras
SMD	Studentų mokslinė draugija
SPK	Studijų programos komitetas
TRSC	LSMU Tarptautinių ryšių ir studijų centras
TRSC AJS	TRSC Akademinio judumo skyrius

VA	Veterinarijos akademija
VASA	VA studentų asociacija
VF	Veterinarijos fakultetas
VFA	Veterinarijos farmacijos asociacija
VFT	Veterinarijos fakulteto taryba
VM	Veterinarinė medicina
VMSC	Veterinarinės medicinos simuliacijos centras
VMU	Veterinarinė medicina anglų kalba
VMVT	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
VSF	Valstybinis studijų fondas
ŽŪ	Žemės ūkis

PRIEDAI

- 1.1. Priedas. VM programos studijų tikslai ir rezultatai.
- 1.2. Priedas. 1-2 lentelės. Ūkinių gyvūnų ir gyvūnų augintinių skaičius.
- 1.3. Priedas. 1-2 lentelės. VMVT kontroliuojami subjektai.
- 1.4. A, B, C, D. Priedas. VM programos studijų planai ir tinklelis.
- 1.5. Priedas. VM vientisųjų studijų programos pasirenkamieji dalykai.
- 1.6. Priedas. Dalykų aprašų pavyzdžiai.
- 1.7. Priedas. Pasiekimų vertinimo, studijų metodų bei studijų dalykų rezultatų suderinamumas su programos rezultatais.
- 1.8. Priedas. VM vientisųjų studijų programos baigiamųjų darbų sąrašas.
- 2.1. Priedas. VF padaliniuose vykdomi mokslinių tyrimų projektai, susiję su VM programa.
- 2.2. Priedas. VM vientisųjų studijų programos magistro darbai, parengti integruojant studentus į mokslinių projektų veiklas.
- 2.3. Priedas. Lietuvos ir užsienio mokslo institucijos, su kuriomis VF sudarytos sutartys.
- 2.3.A. Priedas. Pagrindiniai mokslo partneriai.
- 3.1. Priedas. 1-4 lentelės. Šalys, iš kurių atvykstama studijuoti, VM programos viešinimas, mainai ir sutartys su universitetais.
- 4.1. Priedas. Studijų rezultatų vertinimo balai, jų vertės ir priskyrimas pasiekimų lygmeniui.
- 4.2. Priedas. Studentų akademinėjų rezultatų gerinimo galimybės.
- 4.3. Priedas. Veterinarinės medicinos simuliacijos centras.
- 5.1. Priedas. VM vientisųjų studijų programoje dėstantys dėstytojai.
- 5.2. Priedas. LSMU PSC organizuojami kursai
- 6.1. Priedas. LSMU VA miestelio pastatų išdėstymo schema.
- 6.2. Priedas. VM programai naudojamos studijų patalpos ir darbo vietų skaičius jose.
- 6.3. Priedas. VM programos priemonių ir įrangos sąrašas.
- 6.4. Priedas. LSMU VF Gyvūnų klinikose įsigyta įranga_2018-2021 m.
- 6.5. Priedas. VF sutartys su verslo atstovais.
- 6.6. Priedas. 1-4 lentelės. VM programos sutartys su išorinėmis praktikų bazėmis.
- 7.1. Priedas. VM studijas vykdytys padaliniai bei juose dėstomi dalykai.